

**Sør-Varanger
kommune**

- en grensesprengende
kommune -

ØKONOMIPLAN 2021-2024 ÅRSBUDSJETT 2021

RÅDMANNENS FORSLAG

WWW.SOR-VARANGER.KOMMUNE.NO

Innhold

Rådmannens innledning	4
Rammebudsjettering	7
Forslag til vedtak	8
Demografi	12
Plangrunnlaget	17
Status og rammebetingelser	18
Hovedbudskap	18
Uforutsette utfordringer	18
Føringer og pålegg fra staten	19
Mål og satsingsområder for kommunen	22
Driftsbudsjettet	24
Sentrale inntekter	24
Skatt på inntekt og formue	24
Ordinært rammetilskudd	25
Skatt på eiendom	25
Andre generelle statstilskudd	25
Kraftinntekter	26
Havbruksfond	26
Sentrale utgifter	27
Finansinntekter og -utgifter	27
Renteinntekter og utbytte	27
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	28
Avdrag på lån	28
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	28
Til ubundne avsetninger	29
Økonomisk utvikling i planperioden	29
Finansielle måltall	29
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	30
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	31
Vurdering av den økonomiske utviklingen	31
Bolyst	32
Overføringer til særbedrifter	34
Kommunens sektorer	37
Administrasjon	37
Utfordringer og strategi	38

Driftsbudsjett	39
Fordeling på hovedart	39
Fordeling på enhet (tabell)	39
Driftsbudsjett med endringer	40
Sammendrag budsjett	40
Innsparingstiltak	41
Nye tiltak.....	42
Kultur og oppvekst	44
Kostra-analyse.....	44
Utfordringer og strategi	49
Driftsbudsjett	55
Fordeling på hovedart	55
Fordeling på enhet (tabell)	55
Driftsbudsjett med endringer	56
Sammendrag budsjett	56
Politisk vedtak.....	58
Innsparingstiltak	58
Nye tiltak.....	59
Helse, omsorg og velferd.....	61
Kostra-analyse.....	62
Utfordringer og strategi	68
Driftsbudsjett	70
Fordeling på hovedart	70
Fordeling på enhet (tabell)	70
Fordeling på enhet inkludert gamle enheter	71
Driftsbudsjett med endringer	72
Sammendrag budsjett	72
Innsparingstiltak	74
Nye tiltak.....	75
Teknisk.....	78
Utfordringer og strategi	79
Driftsbudsjett	80
Fordeling på hovedart	80
Fordeling på enhet (tabell)	80
Driftsbudsjett med endringer	81
Sammendrag budsjett	81
Innsparingstiltak	82

Nye tiltak.....	83
Finans	84
Driftsbudsjett	85
Fordeling på hovedart	85
Fordeling på enhet (tabell)	85
Driftsbudsjett med endringer	86
Politisk vedtak.....	86
Nye tiltak.....	86
Investeringsbudsjettet.....	88
Investeringsbehov og planer for kommunen.....	88
Andre investeringer	89
Selvkost	90
Andre investeringer	90
Administrasjon.....	90
Helse, omsorg og velferd	90
Teknisk	91
Finans	93
Selvkost	94
Teknisk	94
Oversikt Investering og finansiering	94
Vedlegg.....	95
§5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)	95
§5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)	96
§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)	98
§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)	99
2. Tilskudd til andres investeringer	99
3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper.....	100
4. Utlån av egne midler	100
§5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3).....	101
Andre investeringer	103
Selvkost	104

Rådmannens innledning

Kommunen er fortsatt, når dette budsjettet blir lagt frem, inne i en krevende og usikker tid, noe som også preger neste års budsjett. Korona situasjonen i landet, og også i vår kommune, har endret mye av vår arbeidshverdag. Samtidig opplever vi også en mer uforutsigbar kommuneøkonomi. Dette gjelder både skatteinngang og inntektsnivå generelt, og også utfordringer med ressursprioritering i forhold til smittevernforbyggende tiltak og beredskap.

Selv om vår kommune har vært skånet for de store smitteutbrudd er det ingen grunn til ikke å ta smittesituasjonen på alvor. Smittetallene øker i mange kommuner i landet, også regionalt, noe som påvirker oss direkte. Sør-Varanger har vist, ved forrige utbrudd i mars, at god forebygging og fokus på gode smitteverntiltak gir resultater. Dette gode arbeidet må fortsette nå som vi igjen opplever en oppblomstring av smittesituasjonen.

Kommunen har de siste årene hatt stort fokus på økonomistyring og økonomisk omstilling, og dette fokuset har vi også hatt under koronasituasjonen. Det har gjennom hele pandemien vært harde prioriteringer og fokus på riktig bruk av ressurser. Dette arbeidet må fortsette om kommunen skal kunne møte fremtidige utfordringer. Den varslede nedgangen i eiendomsskatt, lavere rammeoverføring som følge av effektiviseringskravet fra staten, nedgang i inntekt fra flyktningoverføringen og ikke minst demografiutfordringen gjør at det stadig må vurderes hva og hvordan kommunen skal prioritere sine ressurser. Må-bør-kan regelen gjennomsyrrer alle vurderinger og det daglige arbeidet med økonomistyringen.

Kommune har med bakgrunn i streng økonomistyring klart å opparbeide et disposisjonsfond som nå utgjør 55 mill.kroner. Fondet utgjør 5,8 % av driftsinntektene – vedtatt måltall er minst 5 %. Det er en god sikkerhet for en kommune av vår størrelse å ha et driftsfond som kan benyttes, om ekstraordinære situasjoner skulle dukke opp, slik vi nå opplever.

Årets budsjett er saldert med kr 9,79 mill.kroner i ulike omstillingstiltak og kutt i sektorenes budsjetttrammer. I rådmannens forslag til budsjett fremkommer en fondsavsetning på 12,5 mill.kroner, noe som utgjør 1,31 % av driftsinntektene.

Anbefalt avsetning til disposisjonsfond er 1,75 % av driftsinntektene. For å oppnå dette, må driftsutgiftene reduseres ytterligere. I vedtatt omstillingsplan fra 2018 står det at en del av den økonomiske utfordringen kommunen står ovenfor skal møtes med strukturendring. Rådmannen forslår derfor at det, for å oppnå anbefalt avsetning til disposisjonsfond, vedtas strukturendring. I første omgang foreslås strukturendring innenfor skolesektoren.

Kommunen har gjort seg økonomisk avhengig av både utbytte fra Varanger kraft og Havbruksfondet. For budsjett 2021 utgjør dette hele 19,4 mill.kroner. Rådmannen foreslår at det for fremtiden benyttes kun vedtatt minimumsutbytte, altså 6 mill.kr til ordinær drift. Det resterende utbytte fra både Havbruksfond og Varanger kraft AS bør avsettes til disposisjonsfond. Dette krever at det gjøres strenge prioriteringer i driftsbudsjettet.

Flere kommunale planer er under utarbeiding og i slutfasen. Boligpolitisk handlingsplan viser at vi fortsatt må ha fokus på å tilrettelegge for boliger som følger demografiutviklingen. Vi blir stadig flere eldre og vi lever lengre. Da må vi være med å utvikle tilpassede boliger, slik at alle kan klare seg lengst mulig hjemme. Planen viser også at vi har en utfordring med hensyn på bolig for vanskeligstilte og tilrettelagte boliger. Det er derfor svært hyggelig at kommunen nå kan tilby 15 godt tilpassede små

boenheter i det nye AvAk og Monumentveien omsorgsboliger på Skytterhusfjellet. Vi er alle svært stolte av det nye senteret som vil være til glede både for brukerne og de ansatte i mange år fremover.

Både strategisk oppvekstplan og strategisk helse, omsorg og velferdsplan er i slutfasen. Planene skal gi retning for videre arbeid i sektorene og vise veivalg både for tjenestenivå, omfang og faglig utvikling.

Kommune har stor sykepleiemangel, hvorav 20 av 55 sykepleierhjemler nå er ubesatt. Rådmannen mener at det nå må tas grep både på kort og lang sikt, og forslår at det bevilges midler fra disposisjonsfondet til tiltakene. Rådmannen mener at det må ses både på ekstraordinære tiltak for å rekruttere og beholde sykepleierne i turnus i omsorgstjenestene, samtidig som vi utreder ulike utdanningsløsninger.

Sør-Varanger kommune har en svært høy andel lærere med godkjent utdanning. På ungdomsskolene er det nå ingen som underviser i norsk, engelsk, samisk eller matematikk som ikke har utdannelse i faget. Kommunens satsning på utdanning av lærere har resultert i at vi har blant landets høyeste andel av lærerspesialister under utdanning.

Sykefraværet er fortsatt for høyt, og ligger nå 10,1 %, en liten nedgang fra 2019. Det er fortsatt langtidsfraværet som dominerer, og det jobbes godt i mange enheter tilknyttet sykefraværsoppfølging. Det må likevel mer målrettet arbeid til og særlig arbeid i enkeltsaker er sentralt. Det å avdekke restarbeidsevne og eventuell endret tjenestested må stadig vurderes. Også god informasjon om arbeidsgivers plikter og medarbeidernes plikt til å medvirke til løsning er noe vi har fokus på.

Internkontroll og kvalitetssystem

Det er igangsatt et stort arbeid innen helhetlig kvalitets- og styringssystem. I ny kommunelov er det krav om at kommunene skal ha et internkontrollsystem som sikrer at lover og forskrifter følges, og at dette risikovurderes, avviksbehandles og evalueres. Dette er et omfattende arbeid som påvirker hele organisasjonen og vil være et kontinuerlig forbedringsarbeid. Helhetlig kvalitets- og styringssystem vil gjøre det lettere for alle ansatte, men også enklere for kommunestyret og andre politiske organer å føre kontroll over den ordinære driften av Sør-Varanger kommune.

Delegasjonsfullmakt

Administrasjonen skal følge opp politiske vedtak og være bindeleddet mellom kommunestyret og Sør-Varanger kommune som organisasjon. Det er gjennom rådmannen, og rådmannens ledergruppe, at retningen på organisasjonen bestemmes basert på de politiske vedtakene som ligger til grunn. Krav om effektivitet krever både tillit og tydelige avgrensninger mellom politikk og administrasjon, noe som er spesifisert i strategisk næringsplan.

Administrasjonen har viktige utviklingsprosjekter som har blitt utsatt grunnet korona-viruset og få ressurser. Reglement for delegering og innstilling er et lovkrav i ny kommunelov, og ble sist vedtatt i kommunestyret i 1995. Dette er et stort arbeid som delegerer myndighet til rådmann og politiske organer, det er et mål at det fremlegges en sak om dette før sommeren. Dette arbeidet har vært jobbet med over lang tid, men grunnet pandemien og krav om intern finansiering av næringsjef har dette arbeidet blitt kraftig forsinket.

Næringsutvikling

Kommunestyret vedtok i 2019 en **Strategisk næringsplan** hvor det fremkommer fire utvalgte strategier;

- Næringsvennlig kommune
- Attraktiv by
- Moderne infrastruktur
- Innovativt næringsliv

Det er gjennom disse strategiene at vi skal oppnå visjonen i næringsplan om en *«Innovativ kommune som samarbeider om nye løsninger»*.

Sør-Varanger utvikling AS (SVU) har nå to år igjen av omstillingsprosjektet, av en prosjektperioden på tilsammen 6 år. I kommunens næringsplan er det forankret at *«det er viktig at Sør-Varanger kommune og næringslivet peker ut hvilke aktiviteter og erfaringer man vil ta med seg inn i en normalsituasjon etter at SVUs prosjektperiode er over»* og det er vedtatt at dette skal gjennomføres i løpet av første halvår 2021.

Etter rådmannens vurdering er det nødvendig å se kommunens fremtidige næringsarbeid i tett sammenheng med det arbeidet og de erfaringer som er opparbeidet i SVU AS i løpet av omstillingsperioden. Den kompetansen og erfaring viktig å ta vare på og videreutvikle. Det pågår nå en avslutningsfase for SVU AS som styret har kalt *«Inn for landing»*.

I innovasjon Norges veileder for omstilling anbefales det at det to år før omstillingsperiodens slutt, bør etableres et prosjekt for videreføring av omstillingsarbeidet. Veilederen anbefaler at det engasjeres en eksternt konsulent med erfaring fra å lignende arbeidet til å lede arbeidet. Rådmannen støtter dette og mener at kommunen bør etablere et prosjekt for å vurdere hvordan en videreføring av omstillingsarbeidet skal være og at dette arbeides ses i sammenheng med hvordan det fremtidige næringsarbeidet skal være i kommunen etter ordinær endt omstillingsperiode. Rådmannen ser for seg at prosjektet skal gjennomføres våren 2021 og munne ut i en kommunestyresak våren 2021.

Tilslutt vil jeg takke alle for den smitteforebyggende innsats som alle viser i en krevende tid og minne om vi må fortsette det gode arbeidet med å holde avstand og vise hensyn, vaske hendene og begrense antall nærkontakter i en tid fremover.

Nina Bordi Øvergaard
Rådmann

Rammebudsjettering

Rådmann har lagt om budsjetteringsrutinene for planperioden 2021-2024. Som det fremgår i dokumentet består endringen i at man har gått fra detaljert budsjettering til rammebudsjettering, og fokus på sektorer. Dette er i tråd med vanlig budsjetteringsrutine i landet for øvrig, og anses å være en mer hensiktsmessig metode for en kommune i omstilling. Det er også forankret i vedtatt økonomireglement. Rådmann har tatt utgangspunkt i forventede inntekter og hensyntatt fremtidig økning i rente- og avdragsutgifter for 2021. Deretter er driftsrammene fordelt utover i organisasjonen.

Pensjon er budsjettert etter en ny modell i 2021. Pensjonskostnaden knyttet til aktive ansatte budsjetteres på enhetene, mens reguleringspremie, oppsatte rettigheter, administrasjonskostnad og premieavvik budsjetteres på finansområdet. Det betyr budsjetteknisk at det er en høy kostnad til pensjon fordelt på enhetene, mens det fremstår som en inntekt på finansområdet. Denne metoden praktiseres også i andre kommuner. Samlet er pensjonskostnaden på 59,7 mill.kroner og viser en nedgang fra året før.

Budsjettdokumentet vil i det følgende gi en beskrivelse av rammer, prioriteringer og utfordringsområder. Det vil også gi en beskrivelse på endringer fra budsjett 2020 til forslag budsjett 2021 per enhetsområde på nettoramme.

Investeringsbudsjettet presenteres som eget kapittel med tilhørende beskrivelser av prosjektene.

Kommunestyret skal som følge av ny kommunelov vedta handlingsregler for noen økonomiske måltall i budsjettet. Dette ble vedtatt av kommunestyret i juni 2020, og tallene angir målsetning for handlingsreglene i kommunen. Det er særlig netto driftsresultat, størrelse på disposisjonsfond og lånegjeld, samt andel av egenkapital til nye investeringer som det skal settes føringer for.

Forslag til vedtak

Budsjett og økonomiplan 2021-2024 vedtas med de mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som fremgår av budsjettdokumentet.

1. Driftsbudsjettet vedtas i balanse. Omstillings- og salderingstiltak på 9,79 mill.kroner er innarbeidet i budsjettet.
2. Det er budsjettet med 6,1 mill.kroner i ordinære lønnsreserver for å dekke overheng fra 2020 og lønnsoppgjør for 2021. Rådmannen gis fullmakt til å fordele lønnsreserven på enhetene.
3. Frie inntekter, skatt og rammetilskudd er realistisk budsjettet.
4. Det er budsjettet med avsetning til fond på 12,5 mill.kroner.
5. Investeringsbudsjettet vedtas som foreslått i budsjettdokumentet.
6. Budsjettet er bindende og kan bare endres av kommunestyret selv, eller i samsvar med reglement for delegering av økonomiske og administrative fullmakter vedtatt av kommunestyret.

Låneopptak

Kommunestyret godkjenner en låneramme for 2020 på 71,4 mill.kroner. I tillegg gis rådmannen fullmakt til å ta opp inntil 20 mill.kroner i lån i Husbanken til innvilgelse av startlån.

Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån innenfor en kredittramme på 50 mill.kroner.

Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkårene for de nevnte lånerammene i henhold til kommunens finansreglement.

Utlignet skatt

Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen utlignes etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter. Det kommunale skattøret for år 2021 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser.

Eiendomsskatt

Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen for 2021, jfr. eiendomsskatteloven (Esktl) §§ 2 og 3 første ledd, bokstav a.

Sør-Varanger kommune skriver ut skatt på næringsdelen (bygning og grunn) i tidligere skattlagte verk/bruk (annet ledd i overgangsregel til Esktl §§ 3 og 4). Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med to syvendedeler i 2021 (overgangsregel til §§ 3 og 4 første ledd første pkt).

Den generelle eiendomsskattesatsen for skatteåret 2021 er 7 promille, jfr Ekstl § 13. Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget er 7 promille. Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige boliger for skatteåret 2021 er 4 promille jfr. Ekstl § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger og ubebygde tomter.

Kommunestyret vedtar at alle selvstendige boliger skal ha et bunnfradrag på kr 0, jfr. Esktl § 11 andre ledd.

Kommunestyret vedtar at eiendommer som oppfyller vilkårene i eskl §7 bokstav a og b, kan fritas helt eller delvis for eiendomsskatt. Eiendommer som følger av liste merket «Fritaksliste etter eiendomsskatteloven § 7 bokstav a og b – 2021» fritas helt eller delvis for eiendomsskatt. (Vedlegg)

Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2021 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i 2014 og ferdigstilt i 2015.

Eiendomsskatten skrives ut i 4 terminer, jfr. Esktl § 25 1. ledd. Forfall er 25.02, 25.05, 25.08. og 25.11.

Gebyr, avgifter og brukerbetalinger

Alle gebyrer, avgifter og brukerbetalinger fastsettes ut i fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Endringer i gebyr og brukerbetalinger som følge av prisvekst reguleres i hovedsak i henhold til kommunal deflator med virkningsdato 1. januar 2021. Husleiesatsene øker tilsvarende med endringen i konsumprisindeksen 1,6 %, gjeldende fra 1. januar 2021.

Øvrige betalingssatser og gebyrer reguleres i gebyrregulativet.

Ordførers godtgjørelse

Ordførers godtgjørelse fastsettes av den til enhver tids gjeldende godtgjøring til stortingsrepresentanter.

Varaordførers godtgjørelse fastsettes til 50 % av ordførers godtgjørelse.

Bosetting av flyktninger

Kommunestyret vedtar å bosette 20 flyktninger hvert år i perioden 2021-2024. Bosetting skal fortrinnsvis skje i sentrumsnære områder. Kommunestyret vedtar å ikke bosette enslige mindreårige flyktninger.

Salderingstiltak

Kommunestyret vedtar følgende tiltak for å bringe økonomiplan 2021-2024 og årsbudsjett 2021 i balanse:

Tiltak - Budsjett	2021	2022	2023	2024
Omstilling - Administrasjon				
Overføring av administrasjon - Bemanningsteam	-638	-638	-638	-638
Digitalisering og opprydning i papirarkiv	100	100	100	100
Kutt reise- og oppholdsutgifter 2021 grunnet korona-viruset	-149	-149	-149	-149
Tapt arbeidsfortjeneste	-500	-500	-500	-500
Tjenestefrikjøp	-200	-200	-200	-200
Rammeendring - IT-Avdeling	285	300	350	400
Rammeendring - Personalavdelingen	734	637	637	637
Rammeendring - Plan og utvikling	-360	-360	-360	-360
Selvkostgrad - Saksbehandlingsoppgaver	-294	-589	-883	-1 177
Statliggjøring av skatteoppgaver	-675	-675	-675	-675
Økt juridisk kompetanse	500	1 000	1 000	1 000
Økte driftsutgifter grunnet fiberprosjektet	215	215	215	215
Økte midler til gjennomføring av politiske møter	200	0	0	0
SUM OMSTILLING - ADMINISTRASJON	-783	-859	-1 103	-1 348
Omstilling - Kultur og oppvekst				
Fagfornyelsen	0	2 000	1 500	0
KST 062/20 Finnmarksløpet	145	145	145	145
Rammeendring - Barnehagene	-1 006	-1 006	-1 006	-1 006
Rammeendring - Kirkenes flyktning - og kompetanseenhet	-1 718	-1 718	-1 688	-1 688
Rammeendring - PP-Tjenesten	100	0	0	0
Rammeendring - Skolene	1 425	690	690	690
Samordning av spesialundervisning i skolene	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Skolestruktur	-3 124	-8 179	-8 179	-8 179
SUM OMSTILLING - KULTUR OG OPPVEKST	-6 678	-10 568	-11 038	-12 538
Omstilling - Helse, omsorg og velferd				
Overføring av administrasjon - Bemanningsteam	638	638	638	638
Endring i enhet hjemmebasert omsorg	-783	-783	-783	-783
Endring i enhet tjenesten for funksjonshemmede	-37	-37	-37	-37
Endring i sykehjemsenheten	-1 902	-1 902	-1 902	-1 902
Endring KFF og administrasjon HOV	564	645	645	645
Fastlønns- og driftstilskudd til Fysioterapeut	202	202	202	202
Kjøp av tjenester fra private	-470	-470	-470	-470
Nye kriterier for tildeling av tjenester	-505	-505	-505	-505
Opprettelse av demenskoordinator	325	640	640	640
Pris- og lønnsvekst - Kirkenes storkjøkken AS	160	160	160	160
Reduksjon i antall liggedøgn	-200	-200	-200	-200

Reduksjon i reisebudsjett	-95	-95	-95	-95
Reduksjon økonomisk sosialhjelp og bortfall av kvalifiseringsordning	-1 615	-1 565	-1 565	-1 565
Redusere kjøp fra fylkeskommunen	-324	-324	-324	-324
Reversert tiltak - differensierte botilbud Tangenlia	600	600	600	600
Reversert tiltak - kjøp av tjenester fra private	2 127	2 127	2 127	2 127
SUM OMSTILLING - HELSE, OMSORG OG VELFERD	-1 315	-869	-869	-869

Omstilling - Teknisk

Driftskonsekvens - Salg av kommunale leiligheter	174	174	174	174
Forvaltningssystem kommunale veier	50	40	40	40
Rammeendring - Beredskap og brann	100	100	100	100
Rammeendring - FDV - Kommunale bygg	-376	-364	-364	193
Rammeendring - Renhold	-317	-317	-317	-317
Rammeendring - Vintervedlikehold	500	500	500	500
Skolestruktur - Driftskonsekvenser	-240	-575	-575	-575
Strømkostnader - Kommunale bygg	-966	0	0	0
Strømkostnader - Kommunale veier	-144	0	0	0
Tappe ned nedlagte skolebygg, og slå av strøm.	-253	-506	-506	-506
SUM OMSTILLING - TEKNISK	-1 473	-948	-948	-391

Omstilling - Finans

Midlertidig finansiering bortfall av integreringstilskudd	-3 035	-3 035	-3 035	-3 035
Salg av konsesjonskraft - prisjustering	1 865	1 865	1 865	1 865
Økt tilskudd Barentshallene, KST 086/20, inkl lønnsøkning	1 275	1 275	1 275	1 275
Økt tilskudd Sør-Varanger Menighet	350	350	350	350
SUM OMSTILLING - FINANS	455	455	455	455

SUM OMSTILLING - TOTALT	-9 794	-12 789	-13 504	-14 691
--------------------------------	---------------	----------------	----------------	----------------

Verbalforslag:**Verbalforslag 1 - Det store heltidsvalget**

Arbeidsgruppen det store heltidsvalget har kommet med forslag om å utprøve særavtaler for frivillig å jobbe ekstra helger i helse- og omsorgssektoren. Kompensasjonsordningen må sees i sammenheng med bruk av vikarutgifter, målsetningen er at dette skal føre til mindre bruk av vikarbyrå og lavere sykefravær. Kommunestyret vedtar at dette innarbeides i årsbudsjett for 2021 Tiltaket skal evalueres ved årets slutt 2021.

Verbalforslag 2 - Sykepleiere

Kommunestyret vedtar å nedsette en arbeidsgruppe som har til hensikt å undersøke muligheten for å starte sykepleierutdanning i Kirkenes som heltids- og deltidsstudie. I tillegg må det sees på muligheter for høyere avlønning med bindingstid dersom man starter på ny jobb som sykepleier i Sør-Varanger kommune. Dette arbeidet foreslås dekkes av disposisjonsfond. Disse ordningene kommer i tillegg til det som allerede er innarbeidet i budsjettet fra tidligere.

Verbalforslag 3 - Næringssjef

Kommunestyret vedtar å se kommunens fremtidige næringsarbeid i tett sammenheng med det arbeidet som pågår i avslutningsfasen for Sør-Varanger Utvikling AS. Kommunen etablerer et prosjekt for å vurdere videreføring av omstillingsarbeidet og at dette arbeidet ses i sammenheng med hvordan det fremtidige næringsarbeidet skal være i kommunen etter endt omstillingsperiode. Prosjektet finansieres av de bevilgede omstillingsmidlene.

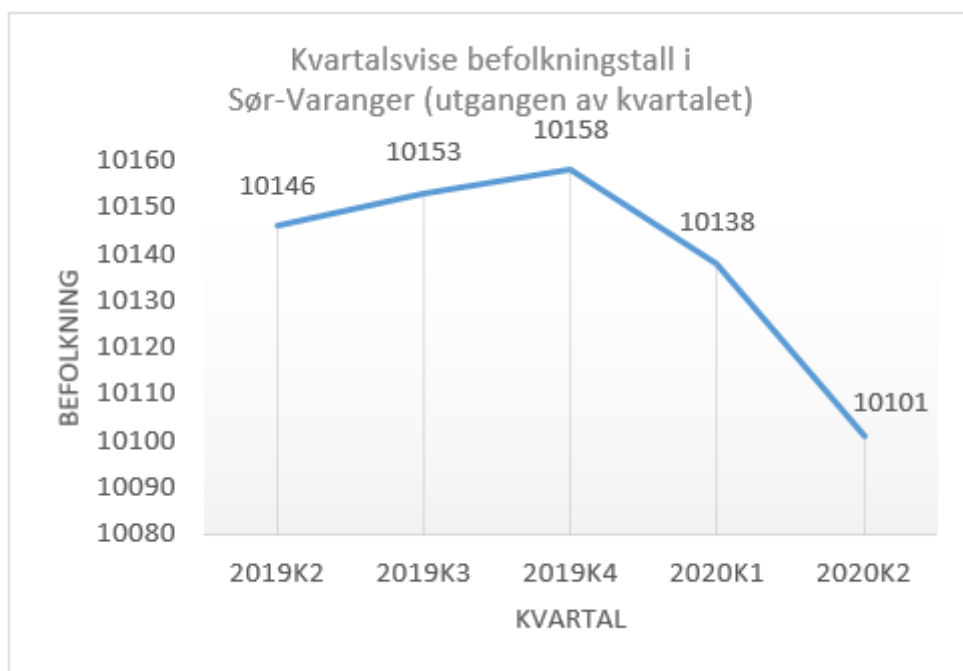
Gebyrutvikling

Gebyr og brukerbetalinger fremmes som egne saker. Budsjett 2021 baserer seg på rådmanns forslag til vedtak i disse sakene.

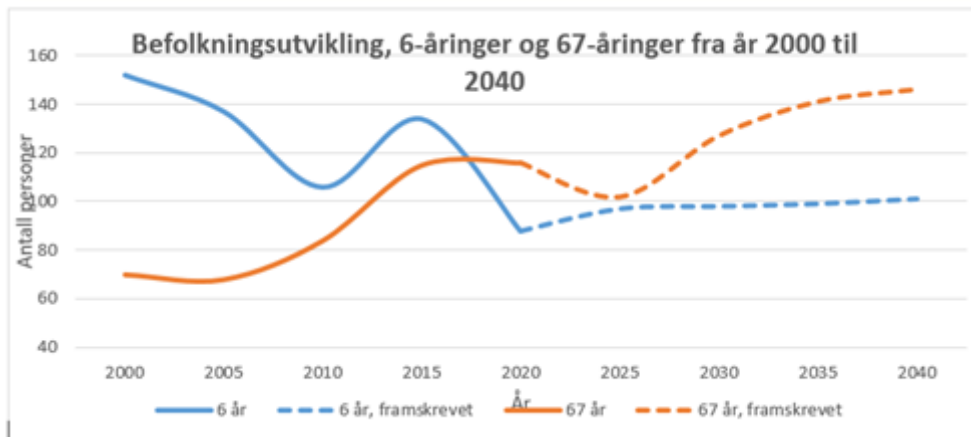
Demografi

Befolkningsutviklingen er en av kommunens største utfordringer i årene fremover. Befolkningen i Sør-Varanger blir stadig eldre og barnetallet er fortsatt på vei ned. Bare de siste 15 årene har kommunen fått vel 280 færre barn i alderen 0-19 år, mens befolkningen 67+ har økt med vel 400 personer i samme periode.

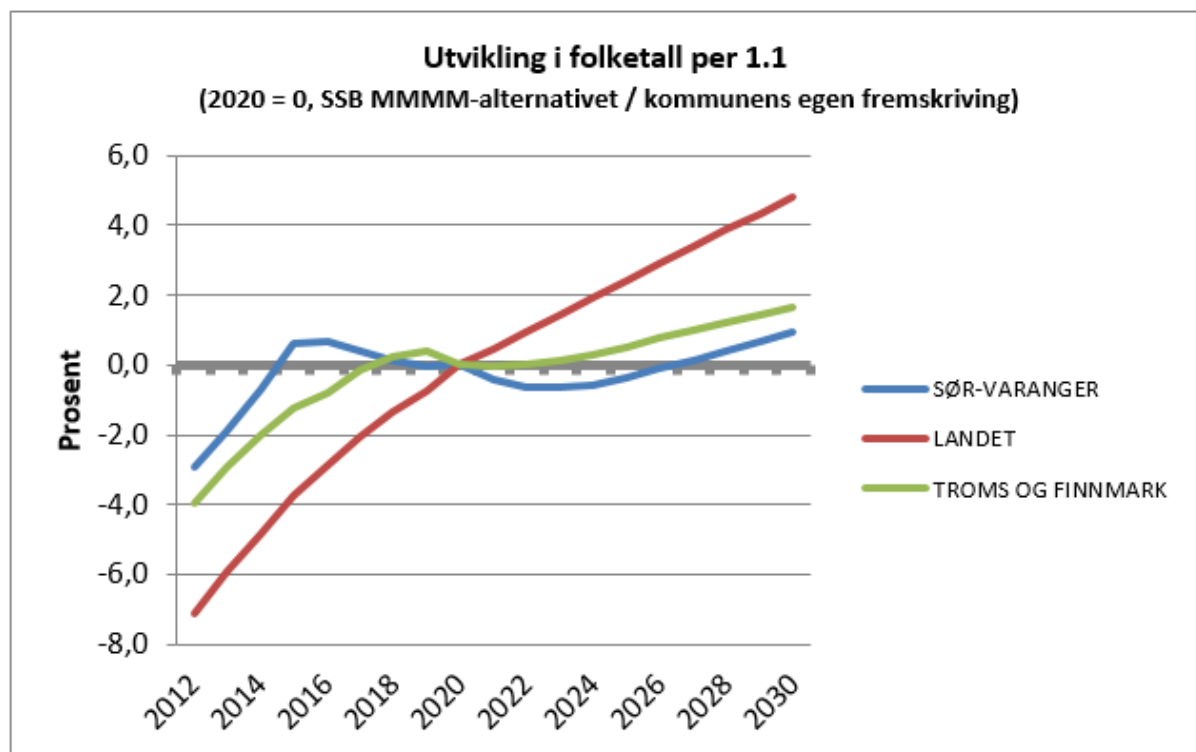
Går vi nærmere inn på tallene fra 2019 til 2020, ser vi en rask negativ forverring i tallene. Dette kan henge sammen med arbeidsmarkedet under koronapandemien.

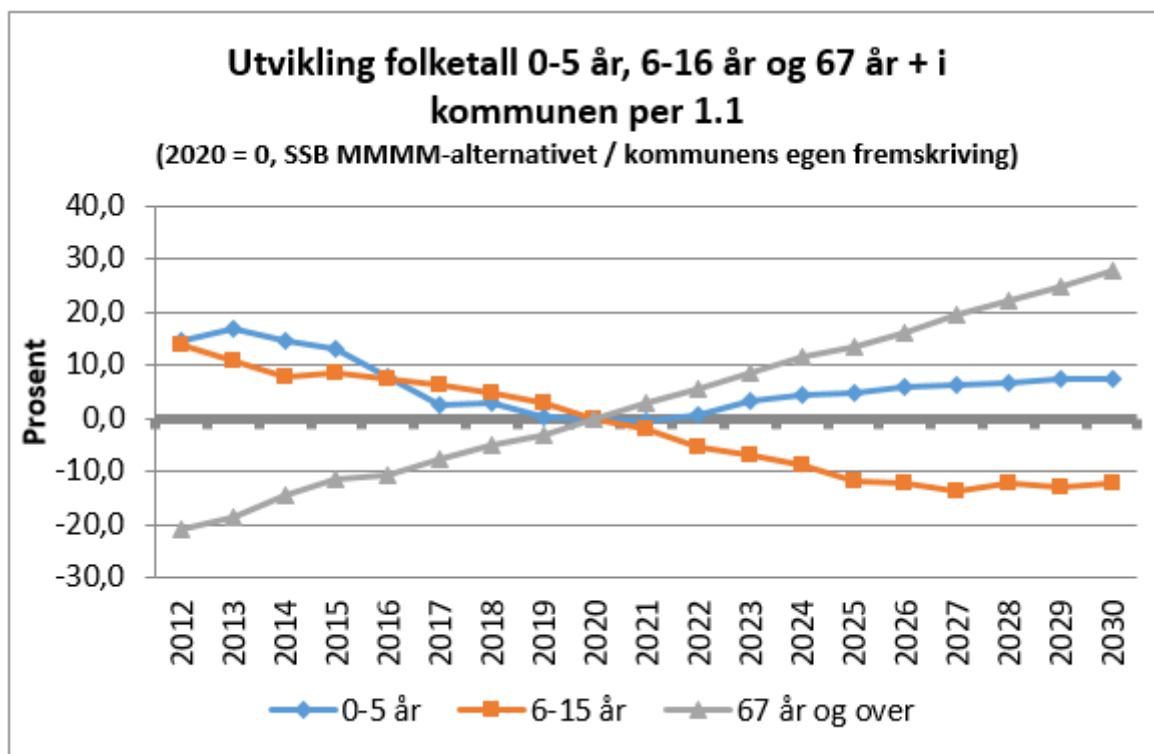
Mot 2040 vil kommunen ha flere eldre enn barn, og denne trenden har allerede startet. Folketallet for øvrig forventes å holde seg stabilt. Dette medfører at man må planlegge for nye løsninger og riktig ressursutnyttelse om en skal kunne tilby forsvarlige helse- og omsorgstjenester i årene fremover.

Ovenfor har vi sammenlignet 6-åringer og 67-åringer, og allerede i 2020 krysser disse kurvene hverandre.

Befolkningsveksten i Sør-Varanger frem mot 2040 er beregnet til være svakere enn i landet for øvrig. Utviklingen er også svakere enn i Finnmark i denne perioden. Tallene er basert på median utvikling, og store endringer i lokalt næringsliv kan virke positivt inn på dette fremtidsbildet.

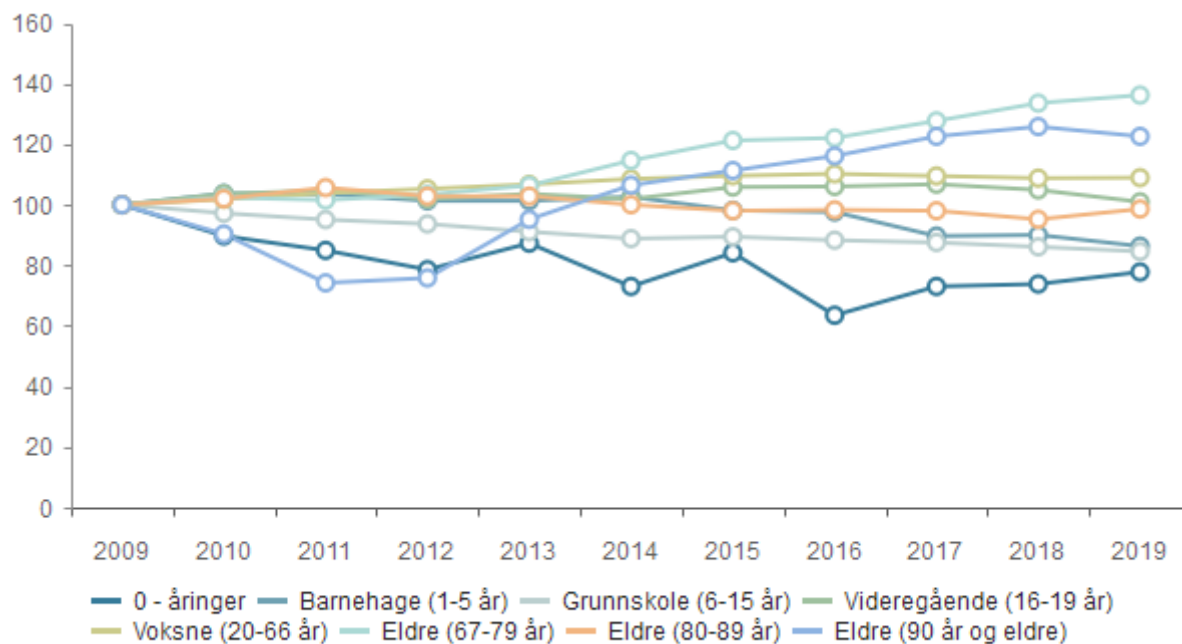

Ser man nærmere på hvordan de ulike gruppene forventes å utvikle seg i Sør-Varanger, er bildet noe endret, og noe mer pessimistisk. Antall innbyggere i gruppen 0-5 år forventes å øke svakt frem mot 2025 hvor det deretter flater noe mer ut. Aldersgruppen 6-15 år, altså grunnskolegruppa, faller frem mot 2027 før det igjen viser en liten økning. Det er aldersgruppen 67 år og eldre som viser størst endring. Denne gruppen stiger jevnt mot 2040, og det er innbyggerne fra 80 år og eldre som har den største veksten de neste 20 årene.

Demografi

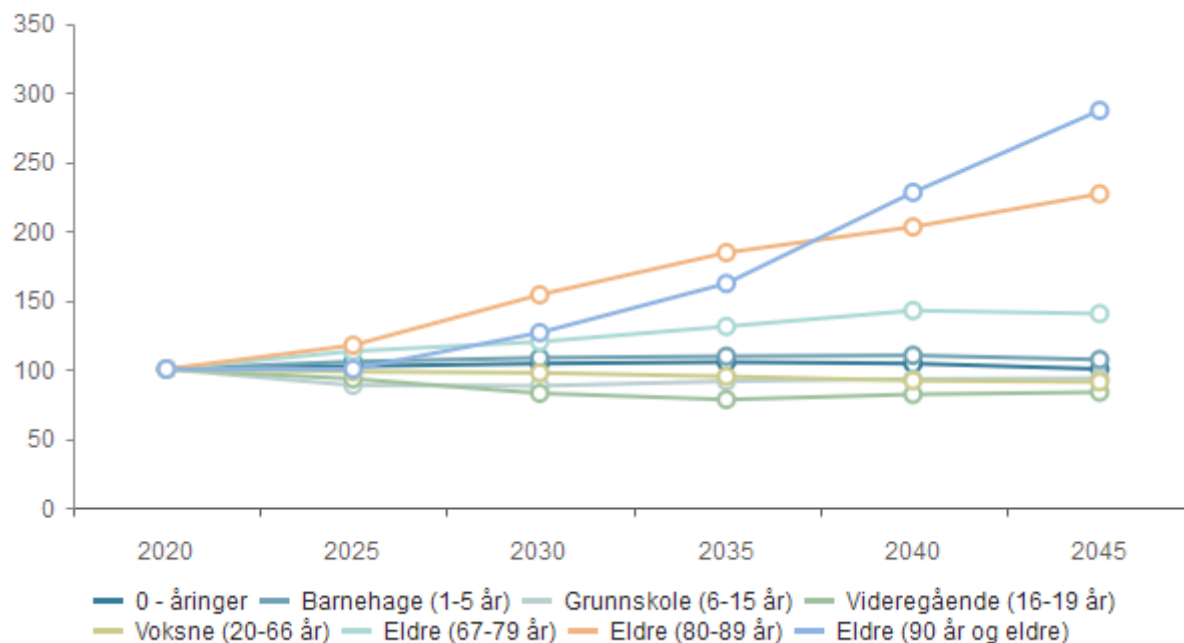
Historisk vekst

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
0 - åringer	100,0 %	89,7 %	84,9 %	78,6 %	87,3 %	73,0 %	84,1 %	63,5 %	73,0 %	73,8 %	77,8 %
Barnehage (1-5 år)	100,0 %	103,7 %	103,5 %	101,3 %	101,3 %	102,6 %	98,2 %	97,6 %	89,6 %	90,0 %	86,3 %
Grunnskole (6-15 år)	100,0 %	97,2 %	95,1 %	93,7 %	91,1 %	88,8 %	89,4 %	88,3 %	87,5 %	86,1 %	84,6 %
Videregående (16-19 år)	100,0 %	103,6 %	104,7 %	101,9 %	103,6 %	101,9 %	105,8 %	106,0 %	106,8 %	104,9 %	100,9 %
Voksne (20-66 år)	100,0 %	101,8 %	103,9 %	105,3 %	106,7 %	108,5 %	109,6 %	110,2 %	109,5 %	108,8 %	108,9 %
Eldre (67-79 år)	100,0 %	102,4 %	101,6 %	103,4 %	106,4 %	114,6 %	121,2 %	122,1 %	127,7 %	133,6 %	136,2 %
Eldre (80-89 år)	100,0 %	102,0 %	105,7 %	102,8 %	102,8 %	100,0 %	98,0 %	98,3 %	98,0 %	95,2 %	98,6 %
Eldre (90 år og eldre)	100,0 %	90,3 %	74,2 %	75,8 %	95,2 %	106,5 %	111,3 %	116,1 %	122,6 %	125,8 %	122,6 %
Total	100,0 %	101,2 %	102,1 %	102,5 %	103,6 %	104,9 %	106,2 %	106,3 %	106,0 %	105,7 %	105,5 %

Prognose vekst

	2020	2025	2030	2035	2040	2045
0 - åringer	100,0 %	102,0 %	104,0 %	105,1 %	104,0 %	100,0 %
Barnehage (1-5 år)	100,0 %	105,4 %	108,2 %	109,2 %	109,9 %	106,9 %
Grunnskole (6-15 år)	100,0 %	88,2 %	87,9 %	91,2 %	92,8 %	93,4 %
Videregående (16-19 år)	100,0 %	92,9 %	82,5 %	78,0 %	81,7 %	83,3 %
Voksne (20-66 år)	100,0 %	98,2 %	97,3 %	94,7 %	91,7 %	90,8 %
Eldre (67-79 år)	100,0 %	112,9 %	119,8 %	130,8 %	142,3 %	140,0 %
Eldre (80-89 år)	100,0 %	117,3 %	153,7 %	184,1 %	202,7 %	226,6 %
Eldre (90 år og eldre)	100,0 %	100,0 %	126,3 %	161,8 %	227,6 %	286,8 %
Total	100,0 %	99,6 %	100,9 %	102,1 %	103,1 %	103,5 %

Prognose type : Middels nasjonal vekst

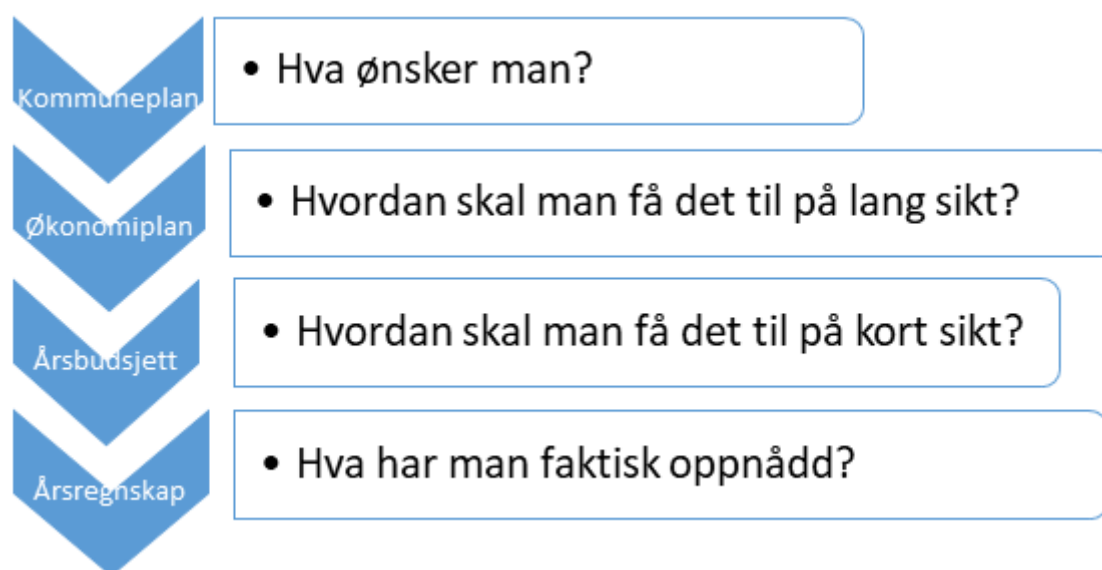
Prognose periode : 25

Plangrunnlaget

Sør-Varanger kommune har høyt fokus på utarbeidelse av kommunale planer. Dette er viktige styringsverktøy for prioritering av kommunens tjenestenivå. Et sterkere fokus på kortsiktige og langsiktige planer skaper mer forutsigbarhet i kommunes utvikling, oversikt over behov og reelle konsekvenser i budsjettarbeidet. Dette arbeidet er, og vil videre inn i økonomiplanperioden ha høyt fokus for å skape samsvar mellom de utfordringene kommunen står overfor, og hvilke løsninger man kan ta i bruk. Dette er også i tråd med ny kommunelov.

Sammenhengen mellom planer og budsjett illustreres nedenfor.

Kommunestyret behandler forslag til ny planstrategi for kommende kommunestyreperiode 2020-2024 i løpet av november 2020. Planbehovet i planstrategien skal reflektere de utfordringene kommunen står ovenfor, og det er gjennom planene at mål og strategier skal gi grunnlag for de tiltak og handlinger som utføres for å nå kommunens overordnede mål.

Planstrategien inneholder oversikt over hvilke planer som det er behov for å utarbeide eller rullere i ny kommunestyreperiode. Planstrategien skal på best mulig måte reflektere samfunnsutviklingen og tilrettelegge for planer som gjenspeiler dette behovet, og skal fungere som et godt styringsverktøy for politisk ledelse og administrasjonen. Planstrategien skal i henhold til plan og bygningsloven § 10-1 vedtas innen utgangen av første år i kommunestyreperioden.

Arbeidet med planstrategi har vist at utarbeidelse og revidering av kommunale planer både er tid- og ressurskrevende, noe som har medført at man ikke har klart å ferdigstille alle planene som ble vedtatt. De to store strategiske planene innenfor oppvekst og helse, omsorg og velferd er i sluttfasen, har vært og er ute på høring og skal begge politisk behandles i løpet av kort tid. Flere delplaner er vedtatt, og man ser et større fokus på planverk, og en bedre kobling mellom planverk og økonomi. Ny kommunelov stiller krav til tettere sammenheng mellom det kommunen planlegger, og det som gir seg utslag i økonomiplanen. Det er derfor vesentlig at det utarbeides planer som er gjennomførbare og realistiske innenfor de økonomiske forutsetningene.

Hovedutfordringer i kommunen - planstrategien

Oversiktsbildet over helsetilstand og påvirkningsfaktor 2020-2024 ble behandlet av kommunestyret 5.2.20. Det ble vedtatt fem hovedutfordringer med tilhørende strategiske mål. Disse hovedutfordringene ble vedtatt gjennom en omfattende prosess og prioritert fram gjennom bred medvirkning fra folkevalgte, kommuneadministrasjon, lag og foreninger og øvrige aktører fra Sør-Varangersamfunnet. Disse er:

- Trivsel, livskvalitet og tilhørighet
- Sosial ulikhet
- Kompetanse og rekruttering
- Sykefravær og uførhet
- Helsefremmende livsstil

Status og rammebetingelser

Hovedbudskap

Rådmann legger frem et ansvarlig budsjett med fokus på langsiktig økonomisk stabilitet hvor planverk og demografiutvikling er satt i fokus. Barnetallene synker og tallet på antall eldre går oppover, noe som gjenspeiles i økonomiplan 2021-2024 og årsbudsjett 2021.

Uforutsette utfordringer

Koronapandemi

Også Sør-Varanger er berørt av koronapandemien. Mange næringer har svært store utfordringer i forhold til sin drift, og særlig turistnæringen er berørt.

For kommunen sin del har fokuset i hovedsak vært på forebyggende arbeid, og tilpasning til situasjonen slik den er. Det har vært noen tilfeller av smitte i kommunen, men rask og riktig håndtering både av vedkommende selv og helsepersonell har bidratt til en minimering av sakene. Mange har fått mer krevende arbeidsdager, og mangel på helsepersonell er en kritisk faktor dersom kommunen får et større utbrudd.

Det er i løpet av 2020 brukt midler til beredskapsarbeid, og nøye kontroll og styring med forbruk ser ut til å bidra til at det ordinære budsjett for 2020 ikke blir berørt i særlig grad. Alle kostnader er ført på eget prosjekt.

Budsjett 2021 for koronaprojektet vil avhenge av Stortingets vedtak om midler til kommunene. Man forventer økte utgifter frem til sommeren 2021 i påvente av vaksine. Midlene fra staten legges ut i egen melding i løpet av november, og må budsjettreguleres inn i 2021.

Mangel på sykepleiere

Per november 2020 mangler det ansatte i hele 20 sykepleierstillinger i Sør-Varanger kommune. Dette gjelder i hovedsak sykehjem og hjemmebasert omsorg, men også kommunehelsetjenesten har i det siste fått kjenne på mangelen av sykepleiere. Utfordringen er nasjonal, noe som også gjør dette enda mer

krevende å løse. For kommunen sin del medfører mangelen på sykepleiere behov for innleie av vikarer og dermed kjøp av vikarbyrå tjenester, uten at det er budsjettet for det, for å sikre forsvarlige tjenester. Dette er en kostbar og kortvarig løsning i forhold til stabiliteten og forutsigbarheten ved å ansatte egne sykepleiere.

Det er igangsatt en rekke tiltak for å rekruttere og beholde sykepleiere, noe som omtales under fagområdet for helse, omsorg og velferd.

Rådmann foreslår for budsjett 2021 å budsjettere med kjøp av vikarbyrå med inntil 5 mill.kroner.

Videre foreslår rådmann å nedsette en arbeidsgruppe som har til hensikt å undersøke muligheten for å starte sykepleierutdanning i Kirkenes som heltids- og deltidsstudie. I tillegg må det sees på muligheter for høyere avlønning med bindingstid dersom man starter på ny jobb som sykepleier i Sør-Varanger kommune. Dette arbeidet foreslås dekkes av disposisjonsfond. Disse ordningene kommer i tillegg til det som allerede er innarbeidet i budsjettet fra tidligere.

Høyere utdanning i Kirkenes er både i tråd med forslaget til Strategisk plan for helse, omsorg og velferd som nå er ute på høring, samt Strategisk næringsplan, hovedmål 4.4 - Innovativt næringsliv, delmål 2: *"Det tilbys flere høyere utdanningsløp i Sør-Varanger"*. Denne utdanningen anses å være nødvendig for å opprettholde faglig kvalitet på kommunens tjenester, men den vil også bidra til bolyst og til at folk blir eller bosetter seg i Sør-Varanger. Dette er også årsaken til at man anser det som nødvendig og hensiktsmessig å benytte disposisjonsfondet til formålet.

Føringer og pålegg fra staten

Regjeringen la 7. oktober frem forslag til statsbudsjett for 2021 (Prop.1 S 2020-2021). Samlet får kommunene en realvekst i frie inntekter på 1,6 mrd.kroner. I tillegg foreslås det at kommunesektoren får et særskilt tillegg på 1,9 mrd. kroner som kompensasjon for skattesvikt som følge av koronakrisen i 2020. Dette kommer i tillegg til veksten i de frie inntektene. Handlingsrommet for kommunene øker med 600 mill.kr når demografi og regjeringens satsinger er hensyntatt. Det særskilte tillegget på 1,9 mrd.kroner som kompensasjon for skattesvikt som følge av korona kommer i tillegg. Statsbudsjettet for 2021 gir Sør-Varanger en realvekst fra 2020 til 2021 på 0,3 % etter at lønns- og prisjustering er tatt hensyn til.

Av de 39 kommunene i Troms og Finnmark, er det bare 15 kommuner som vil få en realvekst i 2021.

Våren 2021 vil den endelige skatteinngangen og lønns- og prisveksten i 2020 være kjent. Det er nedsatt en arbeidsgruppe som skal kartlegge de økonomiske konsekvensene for kommunesektoren av koronakrisen, og vil avgi en rapport innen 1. april. Regjeringen vil komme tilbake til dette i revidert nasjonalbudsjett 2021 med en analyse av de samlede økonomiske konsekvensene av virusutbruddet for kommunesektoren.

Pris- og lønnsvekst for 2021

Årlig lønns- og prisvekst i kommunesektoren måles ved den kommunale deflatoren (prosent). For 2021 anslås deflator til 2,7 % og lønnsveksten til 2,2 %. I kommunesektorens inntektsrammer for 2021 ligger altså inne en kompensasjon for anslått pris- og lønnsvekst på 2,7 %.

Kommunal skattøre og anslag på skatteinntekter i 2020

Skattørene fastsettes med sikte på at skatteinntektene skal utgjøre 40 % av kommunenes samlede inntekter. I statsbudsjettet foreslås den kommunale skattøren økt med 1,05 prosentpoeng til 12,15 %. Fylkesmannen og KS oppfordrer kommunene til selv å vurdere et realistisk skatteanslag på egen kommune i 2021. For Sør-Varanger kommune er det lagt til grunn en skattevekst på 2,86 %, noe som er omlag halvparten av det generelle nivået i Norge slik tallene er idag.

Havbruksfond

Havbruksfondet fordeler kommunal sektors andel av inntektene fra vekst i oppdrettsnæringen og inntekter fra avgiften på produksjon av laks, ørret og regnbueørret.

Den første utbetalingen via Havbruksfondet kom i desember 2017 og var på 60 mill.kroner. I 2018 ble det utbetalt 2,7 mrd.kroner til 164 kommuner og 10 fylkeskommuner. I 2019 ble det utbetalt omlag 450 mill.kroner. Stortinget har vedtatt at kommunesektoren for kapasitetsjusteringen i 2020 tildeles 2,25 mrd.kroner i 2020 og 1 mrd.kroner i 2021.

Ved fordeling av midlene skal Fiskeridirektoratet legge til grunn klarert lokalitetsbiomasse, slik det fremgår av Akvakulturregisteret 1. september kl 12.00.

I revidert budsjett for 2020 vedtok Stortinget et nytt system for fordeling av havbruksinntekter fra kapasitetsjusteringene som gjennomføres hvert annet år. Fra og med 2022 skal 60 % av inntektene ved kapasitetsjusteringer tilfalle staten, og 40 % skal fordeles til havbrukskommuner og fylkeskommuner via Havbruksfondet.

I prognosen for Sør-Varanger kommune for årene 2021-24 er det lagt til grunn tilsvarende andel av Havbruksfondet som i 2020.

Anslag havbruksmidler Sør-Varanger kommune 2021-24 (1000 kr)

	2020	2021	2022	2023	2024	2021-24
Havbruksfond	10 219	4 542	7 786	1 298	7 786	21 411
Produksjonsavgift			2 271	2 271	2 271	6 813
Sum havbruksmidler	10 219	4 542	10 057	3 569	10 057	28 224

Havbruksmidler 2018-19 og anslag 2020-21 og 2022-23 Sør-Varanger kommune (1000 kr)

	Utbetalt 2018-19	Anslag 2020-21	Anslag 2022-23
Havbruksmidler	13 934	14 761	13 625

Kilde: Telemarksforskning

Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO 1.-2. trinn

Det innføres en inntektsgradert foreldrebetaling i SFO 1.-2. trinn fra skoleåret 2020/2021. Endringen får helårseffekt i 2021, og rammetilskuddet blir derfor økt tilsvarende. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for grunnskole.

Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 3.-4. trinn

Regjeringen foreslår å utvide ordningen med inntektsgradert foreldrebetaling i SFO til også å omfatte 3.-4. trinn fra skoleåret 2021/2022.

Gratis SFO til barn med spesielle behov 5.-7. trinn

Det innføres gratis SFO for elever med særskilt behov på 5.-7. trinn fra skoleåret 2020/2021. Kommunene kompenseres gjennom en økning i rammetilskuddet, og tiltaket får helårseffekt fra 2021. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for grunnskole.

Overføring av skatteoppkrevingen fra kommunene til Skatteetaten - helårseffekt av endring i 2020

Ved behandling av statsbudsjettet for 2020 ble det besluttet å overføre skatteoppkrevingen fra kommunene til Skatteetaten fra 1. juni 2020. Som følge av omfattende tiltak mot koronaviruset ble imidlertid overføringen utsatt til 1. november 2020. Overføringen får helårseffekt fra 2021, og rammetilskuddet reduseres.

Tilskudd til fastleger - helårseffekt av endringer i 2020

Fra 1. mai 2020 ble det innført et knekkpunkt i basistilskuddet for fastleger, samt et grunntilskudd til fastleger med få listeinnbyggere. Rammetilskuddet er økt tilsvarende, og fordeles etter delkostnadsnøkkelen for kommunehelse.

Tilskuddet til tros- og livssynssamfunn

Stortinget har vedtatt ny trossamfunnslov. Dette innebærer at staten overtar ansvaret for den kommunale delen av tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke. For Sør-Varanger kommune utgjør beløpet i overkant av kr 400.000.

Utvidet aldersgrense for rett til ettervern i barnevernet

Stortinget har besluttet å utvide aldersgrensen for rett til ettervern i barnevernet fra 23 til 25 år. Kommunene kompenseres via rammetilskuddet i henhold til delkostnadsnøkler for barnevern.

Frivillighetssentraler

Finansieringen av frivillighetssentraler overføres til et øremerket tilskudd fra 2021.

Pensjon i private barnehager

Regjeringen foreslår å nedjustere pensjonstilskuddet til private barnehager fra 1. januar 2021. Nedjusteringen innebærer en reduksjon i pensjonspåslaget fra dagens 13 % til 11 % av kommunens lønnskostnader. Årsaken er at private barnehager i gjennomsnitt har lavere pensjonskostnader enn de får tilskudd til. Uttrekket fra rammetilskuddet fordeles etter delkostnadsnøkkel for barnehage.

Skjønnsmidler for 2021.

Den totale skjønnsrammen til Fylkesmannen i Troms og Finnmark i 2021 er redusert med 12,9 %, eller 16 mill.kroner fra året før, til 108 mill.kroner.

Toppfinansieringsordningen til særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester

Det har vært en svært sterk vekst i ordningen for ressurskrevende tjenester siden den ble innført i 2004. Da var utbetalingen 1,5 mrd. kr. og i budsjettet for 2021 foreslås det en bevilgning på 11,2 mrd. kr. Kompensasjonsgraden beholdes uendret på 80 %. På grunn av den sterke veksten i ordningen de siste årene, foreslås en innstramning ved å øke innslagspunktet med kr. 46 000 utover lønnsveksten. Det nye innslagspunktet blir da kr. 1 430 000.

Refusjonsordningen gjelder fortsatt kun for tjenestemottakere til og med det året de fyller 67 år. Sør-Varanger kommune har flere brukere som faller utenfor refusjonsordningen på grunn av alder, noe som bidrar til full dekning av alle kostnader av kommunen selv.

Eiendomsskatt

Regjeringen foreslår at maksimal eiendomsskattesats for bolig og fritidseiendom reduseres fra 5 til 4 promille fra 2021.

Ordningen for kompensasjon for endring i regelverk for eiendomsskatt på produksjonsutstyr og installasjoner er endret. Det medfører at Sør-Varanger kommune ikke lenger får sin andel av denne inntekten fra 2021.

Mål og satsingsområder for kommunen

Innsparing og omprioriteringer

Forsvarlige tjenester og trygg økonomistyring har i denne rådmannsperioden vært grunnpilarer for ledelse av kommunen. Ansvarlig økonomistyring vil si å ha god kontroll over egen økonomi, samtidig som kommunen står rustet til å takle endrede rammebetingelser, utforutsette hendelser og fremtidige økonomiske utfordringer. Disse utfordringene har man i varierende grad kjent på de siste årene, men 2020 står for det året som hvor man virkelig har blitt satt på prøve, og forutsetningene for stabil drift har endret seg på en utfordrende måte. Det er særlig koronapandemien og den stadig økende mangelen på sykepleiere som står for de største utfordringsområdene, områder man også tar med inn i kommende budsjettperiode.

Kommunens gjennomføring av den vedtatte økonomisk omstillingen ser vi nå var helt nødvendig. I løpet av de siste årene har inntekter knyttet til både flyktninger og eiendomsskatt blitt redusert vesentlig, og kommunens gjennomgang og analyse av struktur og tjenestenivå, særlig med hensyn til må-bør-kan, har vært helt nødvendig for at man ikke nå skal havne i et økonomisk utføre.

Kommunestyret vedtok i februar 2018 en prosjektplan for omstilling i Sør-Varanger kommune hvor det fremkommer at det er nødvendig med en nedskjæring i størrelsesorden 50 mill. kroner. Årsaken til det økonomiske omstillingsbehov skyldes flere forhold, blant annet endrede forutsetninger for eiendomsskatt, mindre statlige overføringer gjennom effektivitetskrav, mindre inntekter for bosetting av flyktninger, krav om større avsetning til fond. Likevel er det kommunens stadige voksende lånegjeld, og tilhørende økte rente- og avdragsutgifter som utgjør store deler av årsaken til at kommunen må redusere driftsnivået.

Kommunestyrets vedtak 13. desember 2017:

Kommunestyret vedtar å igangsette et omstillingsprosjekt over to år med målsetting om å skape en sunn og robust kommuneøkonomi med det nødvendige handlingsrom. Omstillingsarbeidet må sees i sammenheng med strategisk plan for oppvekst, -plan for helse, omsorg og velferd, samt igangsatt arbeid med næringsplan. Formannskapet er styringsgruppe for prosjektet. Kostnader knyttet til gjennomføring av prosjektet finansieres ved bruk av 2565002 - disposisjonsfond.

I omstillingsprosjektet er det vedtatt at det i løpet av en 2 års periode skal kuttes 25 mill.kroner i Kultur og oppvekstsektoren, 16 mill.kroner i helse, omsorg og velferdssektoren, 2 mill.kroner i administrative tjenester og 2 mill.kroner i tekniske tjenester. Vurdering av MÅ-BØR-KAN er lagt til grunn i budsjettet.

Sør-Varanger kommune har i løpet av de siste to årene sett en bedring i mange av sine nøkkeltall, og analysetall peker på områder som viser en forbedring. Imidlertid er kommunens høye gjeldsbelastning og bortfall av inntekter grunnlag for å sikre fremtidig økonomisk stabilitet. Når man legger til grunn både kommunestyrets vedtak om strukturendring og vurdering av må-bør-kan i omstillingsprosjektet, vil denne omleggingen få konsekvenser for kommunens tjenestenivå.

Ny kommunelov

Ny kommunelov ble vedtatt 22. juni 2018. Økonomiplan 2021-2024 med årsbudsjett 2021 skal utarbeides og vedtas i henhold til kravene i denne loven. Det innebærer et høyere fokus på følgende punkter:

- Langsiktig økonomisk handleevne skal ivaretas over tid
- Utarbeide samordnete og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi
- Krav til finansielle nøkkeltall
- Lovfestet hovedregel om at kommunens drift bare skal finansieres av løpende inntekter
- Høyere krav til økonomiplan
- Krav om å vedta økonomireglement

Budsjettet er utarbeidet i henhold til dette, inklusiv målsettingene i handlingsreglene som ble vedtatt av kommunestyret i juni 2020. Handlingsreglene angir måltall for resultat, fondssparing, egenkapitalfinansiering og nivå på lånegjeld.

Næringssjef

Kommunestyret vedtok i 2019 en **Strategisk næringsplan** hvor det fremkommer fire utvalgte strategier;

- Næringsvennlig kommune
- Attraktiv by
- Moderne infrastruktur
- Innovativt næringsliv

Det er gjennom disse strategiene at vi skal oppnå visjonen i næringsplan om en «*Innovativ kommune som samarbeider om nye løsninger*». For å ivareta det nødvendig med en handlekraftig og sterk administrasjon, noe som også kommer tydelig frem i planen. Rådmannen gjennomførte høsten 2019 en evaluering av næringssjef i samarbeid med Kirkenes næringshage og det fremkommer nokså entydig at næringslivet ser behov for en næringssjef med hensyn på både utvikling og som brobygger. I dag har kommunen i praksis kun en liten andel næringssjef, som er en del av jordbrukssjefens oppgaver.

Sør-Varanger utvikling AS (SVU) har nå to år igjen av omstillingsprosjektet, av en prosjektperioden på tilsammen 6 år. I kommunens næringsplan er det forankret at «*det er viktig at Sør-Varanger kommune og og næringslivet peker ut hvilke aktiviteter og erfaringer man vil ta med seg inn i en normalsituasjon etter at SVUs prosjektperiode er over*» side 5. Det i handlingsplan, tilhørende næringsplan, skissert at dette skal gjennomføres i løpet av første halvår 2021.

Etter rådmannens vurdering er det nødvendig å se kommunens fremtidige næringsarbeid i tett sammenheng med det arbeidet som pågår i avslutningsfasen for SVU AS. Dette er også omtalt i Innovasjon Norges veileder for omstillingskommuner. Her anbefales det at det to år før omstillingsperiodens slutt, bør etableres et prosjekt for videreføring av omstillingsarbeidet. Veilederen anbefaler at det engasjeres en eksternt konsulent med erfaring fra å lignende arbeidet til å lede arbeidet. Rådmannen støtter dette og mener at kommunen bør etablere et prosjekt for å vurdere videreføring av omstillingsarbeidet og at dette arbeides ses i sammenheng med hvordan det fremtidige næringsarbeidet skal være i kommunen etter endt omstillingsperiode. Prosjektet finansieres av de bevilgede omstillingsmidlene.

Driftsbudsjettet

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. bud. i fjor 2020	Økonomiplan			
			2021	2022	2023	2024
Skatt på inntekt og formue	-271 578	-276 455	-276 872	-276 872	-276 872	-276 872
Ordinært rammetilskudd	-365 024	-367 294	-378 534	-378 442	-378 407	-378 373
Skatt på eiendom	-63 786	-63 146	-47 125	-46 965	-46 705	-46 705
Andre generelle statstilskudd	-37 851	-25 840	-15 628	-14 212	-13 566	-13 566
Kraftinntekter	-12 751	-12 700	-16 700	-16 700	-16 700	-16 700
Havbruksfond	-997	-13 000	-4 542	-10 057	-3 569	-10 057
Sum sentrale inntekter	-751 988	-758 435	-739 401	-743 248	-735 819	-742 273

Skatt på inntekt og formue

Det er budsjettet med skatt på inntekt og formue på 276,9 mill.kroner. Sør-Varanger kommune baserer seg på KS sine beregninger for budsjettering av skatt og rammetilskudd. KS oppfordrer kommunene til å gjøre interne vurderinger av det lokale skatteinntektsnivået, og eventuelt gjøre justeringer av det generelle nivået. Sør-Varanger kommune har budsjettet med et noe lavere skattenivå enn det KS har lagt til grunn i sin beregningen. Det skyldes lavere lokal aktivitet i deler av det lokale næringslivet, samt høy arbeidsledighet.

Ordinært rammetilskudd

Sør-Varanger kommune har budsjettet med 957 mill.kroner i samlede inntekter for 2021, av dette utgjør rammetilskuddet 378,5 mill.kroner.

De frie inntektene fra staten beregnes ut fra alderssammensetning, reiseavstander, bosettingsmønster og ulike levekår som bunner ut i innbyggertilskuddet. Fordelingen av tildelte midler til kommunene er blant annet knyttet til antall innbyggere i de ulike aldersgruppene. Staten omfordeler midlene fra kommuner som er rimeligere å drive enn landsgjennomsnittet, til kommuner med større utgiftsbehov. Dette gjøres via utgiftsutjevningen, og ordningen skal sikre at kommunene har tilnærmet like forutsetninger for å tilby tjenester. Aldersfordelingen mellom innbyggerne i kommunen har mye å si for utgiftsutjevningen. Vekst i antall innbyggere under 16 år gir vesentlig høyere inntekter enn vekst i aldersgruppen over 67 år.

I Sør-Varanger går barnetallene ned i økonomiplanperioden, og kommunen får et trekk i rammetilskuddet også i 2021 som følge av lave barnetall. Dette får konsekvens for ressursbruken knyttet til området.

Når Sør-Varanger kommune får lavere skatteinntekter enn landet for øvrig, tildeles en andel av de andre kommunenes inntekter. Dette gjøres via inntektsutjevningen. Beløpet er også en del av KS sin beregningsmodell, og beløpet inngår i rammetilskudd.

Samlet utgjør skatteinntekt og rammetilskudd 655,4 mill.kroner, altså omlag 68,5 % av samlede inntekter til kommunen.

Skatt på eiendom

Eiendomsskatteområdet er inne i en statlig nedtrappingsprosess. Stortinget vedtak om ytterligere reduksjon eiendomsskatt på bolig og fritidseiendom fra 5 til 4 promille gjøres gjeldende fra budsjett 2021. I løpet av de siste to årene har Sør-Varanger kommune mistet i overkant av 16 mill.kroner. Eiendomsskatt er en kommunal fri inntekt som kan benyttes slik kommunen selv ønsker å prioritere ut fra lokale ønsker og behov.

I budsjett 2021 er det lagt til grunn eiendomsskatt for verk og bruk med 7 promille, og en fortsatt gradvis reduksjon i henhold til statlig vedtak. Endringene i eiendomsskatteoven som ble vedtatt i 2017 innebærer at produksjonsutstyr og installasjoner skal være fritatt for eiendomsskatt. Fritaket innføres gradvis med 1/7 reduksjon i eiendomsskatten årlig fra og med 2019 til det er fullt ut implementert i 2025.

For bolig og fritidseiendom vedtok Stortinget et tak på 4 promille i eiendomsskatt fra 2021.

Statens føringer som nå gir reduksjon i kommunens frie inntekt utgjør en et vesentlig bortfall av inntekter som vil få konsekvenser for kommunens tjenestenivå.

Andre generelle statstilskudd

Det er budsjettet med andre generelle statstilskudd på 15,6 mill.kroner. Dette er i hovedsak knyttet til integreringstilskudd til flyktninger. Beløpet er redusert de siste årene, og skyldes både nedtrapping av tilskuddet knyttet til bosetting fra 2016, samt en svært lav bosetting i 2020 på grunn av koronapandemien. I 2020 er det foreløpig bosatt kun 2 personer, til tross for vedtak om 20 nye

flyktninger. Kommunestyret har vedtatt at det skal bosettes 20 flyktninger årlig, og man antar at behovet også er tilstede når koronapandemien er over.

En midlertidig stans i integrering av flyktninger medfører ikke en like rask reduksjon i drift ved Kirkenes Flyktning- og kompetanseenhet, og det anses heller ikke som hensiktsmessig å nedbemanne for en kortere periode. Sør-Varanger kommune er allerede anmodet om å bosette 32 flyktninger i 2021, noe som bidrar til at også kvoten for 2020 fylles. Midlertidlig bortfall av integreringstilskudd dekkes av disposisjonsfond i påvente av bosettingen.

Kraftinntekter

Kraftinntektene består av konsesjonskraftavgift og utbytte fra Varanger Kraft.

Konsesjonskraftavgiften er fastsatt i forskrift som følge av utbygging av Pasvikvassdraget, og utgjør 1,8 mill.kroner. Midlene er øremerket med 1/3 til primærnæringsfond og 2/3 til næringsfond.

Det er budsjettet med 14,9 mill.kroner i utbytte fra Varanger Kraft AS hvor kommunen eier 34 % av aksjene. Dette er et lavere beløp enn det som ble utbetalt i 2020. 6 mill.kroner av dette er garantiutbytte i henhold til avtalen, men overskytende er avhengig av strømpriser og resultat. Rådmann foreslår at garantidelen av utbytte inngår i ordinær drift, mens overskytende beløp avsettes til disposisjonsfond.

Havbruksfond

Havbruksfondet fordeler kommunal sektors andel av inntektene fra vekst i oppdrettsnæringen og inntekter fra avgiften på produksjon av laks, ørret og regnsbueørret.

Den første utbetalingen via Havbruksfondet kom i desember 2017 og var på 60 mill.kroner. I 2018 ble det utbetalt 2,7 mrd.kroner til 164 kommuner og 10 fylkeskommuner. i 2019 ble det utbetalt omlag 450 mill.kroner. Stortinget har vedtatt at kommunesektoren for kapasitetsjusteringen i 2020 tildeles 2,25 mrd.kroner i 2020 og 1 mrd.kroner i 2021.

Ved fordeling av midlene skal Fiskeridirektoratet legge til grunn klarert lokalitetsbiomasse, slik det fremgår av Akvakulturregisteret 1. september kl 12.00.

I revidert budsjett for 2020 vedtok Stortinget et nytt system for fordeling av havbruksinntekter fra kapasitetsjusteringene som gjennomføres hvert annet år. Fra og med 2022 skal 60 % av inntektene ved kapasitetsjusteringer tilfalle staten, og 40 % skal fordeles til havbrukskommuner og fylkeskommuner via Havbruksfondet.

I prognosen for Sør-Varanger kommune for årene 2021-24 er det lagt til grunn tilsvarende andel av Havbruksfondet som i 2020.

Anslag havbruksmidler Sør-Varanger kommune 2021-24 (1000 kr)

	2020	2021	2022	2023	2024	2021-24
Havbruksfond	10 219	4 542	7 786	1 298	7 786	21 411
Produksjonsavgift			2 271	2 271	2 271	6 813
Sum havbruksmidler	10 219	4 542	10 057	3 569	10 057	28 224

Havbruksmidler 2018-19 og anslag 2020-21 og 2022-23 Sør-Varanger kommune (1000 kr)

	Utbetalt 2018-19	Anslag 2020-21	Anslag 2022-23
Havbruksmidler	13 934	14 761	13 625

Kilde: Telemarksforskning

Rådmann anbefaler at all inntekt fra Havbruksfondet avsette til disposisjonsfond.

Sentrale utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. bud. i fjor 2020	Økonomiplan			
			2021	2022	2023	2024
Lønnsoppgjør	0	11 215	6 100	6 100	6 100	6 100
Sum sentrale utgifter	0	11 215	6 100	6 100	6 100	6 100

Det er lagt inn en avsetning til lønnsreserven for 2021 på 6,1 mill.kroner. Dette er vesentlig lavere enn avsetning for 2020, og skyldes at lønnsoppgjøret i koronapandemien forventes å bli langt lavere enn ført antatt. Det er beregnet en lønnsvekst på 1,6 % i 2020 og 2,6 % i 2021.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. bud. i fjor 2020	Økonomiplan			
			2021	2022	2023	2024
Renteinntekter og utbytte	-7 371	-6 287	-5 387	-5 387	-5 387	-5 387
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	28 539	33 543	18 753	19 324	20 275	19 977
Avdrag på lån	44 528	55 936	60 320	64 520	64 961	64 961
Netto finansinntekter/finansutgifter	65 695	83 192	73 686	78 457	79 849	79 551
Finansutgifter i tjenesteområdene	41	0	0	0	0	0
Totale finansutgifter	65 737	83 192	73 686	78 457	79 849	79 551
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0

Renteinntekter og utbytte

Renteinntektene består i hovedsak av ordinære renteinntekter og renteinntekter fra startlån. Inntekten er nedjustert fra budsjett 2020 til budsjett 2021 følge av lavere rentenivå. Utbytte er omtalt som eget punkt under kraftinntekter.

Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter

Renteutgiftene står i likhet med låneavdrag for en stor andel av kostnadene på finansområdet. Sør-Varanger hadde ved inngangen til 2020 en lånegjeld på over 1,5 mrd.kroner, inklusiv lån til videre utlån på omlag 250 mill.kroner.

Koronapandemien, og andre store hendelser i verdensøkonomien som Brexit og handelskrigen mellom USA og Kina, har medført at rentenivået er vesentlig redusert. Dette forventes også å gjøre seg gjeldende inn i 2021. Det er budsjettert med reelt rentenivå på alle lånebeløp, inklusiv Husbanken, og renteutgiftene utgjør 18,7 mill.kroner for 2021. Dette er en nedgang fra opprinnelig budsjett 202, og beløpet utgjør en stor besparing for Sør-Varanger kommune for 2021. Dette bidrar også til at omstillingsbehovet er lavere enn først forventet. Det er imidlertid viktig å påpeke at rentekostnaden sannsynligvis vil stige igjen i økonomiplanperioden, noe som vil være en utfordring for kommunen gitt den høye gjeldsbelastningen.

I henhold til finansreglementet som er vedtatt av kommunestyret, skal 20 % av låneporteføljen være knytt til fastrente. Per idag er omlag 25 % bundet i fastrente.

Avdrag på lån

Avdrag på lån er budsjettert med 60,3 mill.kroner. Det er en økning fra 2020 på 4,4 mill.kroner, noe som skyldes i hovedsak AvAk og Monumentveien omsorgsboliger på Skytterhusfjellet.

Samlet utgjør renter og avdrag for 2021 hele 79,1 mill.kr, noe som er 7,3 % av brutto driftsinntekter. Nedgang i rentenivået gjør at tallene er lavere for 2021 enn 2020.

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. bud. i fjor 2020	Økonomiplan			
			2021	2022	2023	2024
Til ubundne avsetninger	20 616	6 087	12 500	14 477	5 590	13 530
Til bundne avsetninger	2 082	12 850	12 850	12 850	2 850	2 850
Bruk av bundne avsetninger	-7 696	-10 220	-10 220	-10 220	-220	-220
Netto avsetninger	15 001	8 717	15 130	17 107	8 220	16 160
Netto avsetninger i tjenestoområdene	-3 944	-4 297	-16 963	-15 563	-15 363	-14 963
Totale avsetninger	11 057	4 421	-1 833	1 544	-7 143	1 196

Avsetning til bundne fond og bruk av bundne fond er i hovedsak knyttet til Sør-Varanger Utvikling.

Til ubundne avsetninger

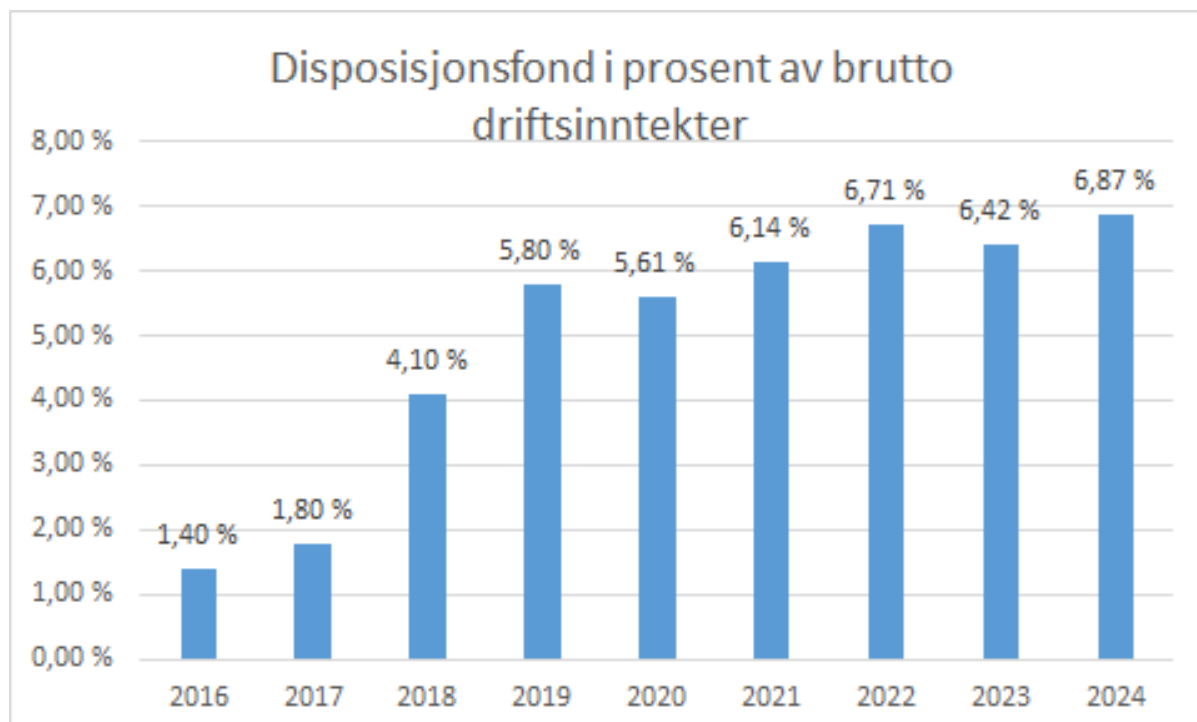
Det er budsjettet med en avsetning til disposisjonsfond på 12,5 mill.kroner. Beløpet består i sin helhet av inntekter fra Havbruksfondet for 2021 på 4,5 mill.kr, og 8 mill.kroner i utbytte fra Varanger Kraft AS. Rådmann anbefaler at denne inntekten avsettes i sin helhet for 2021.

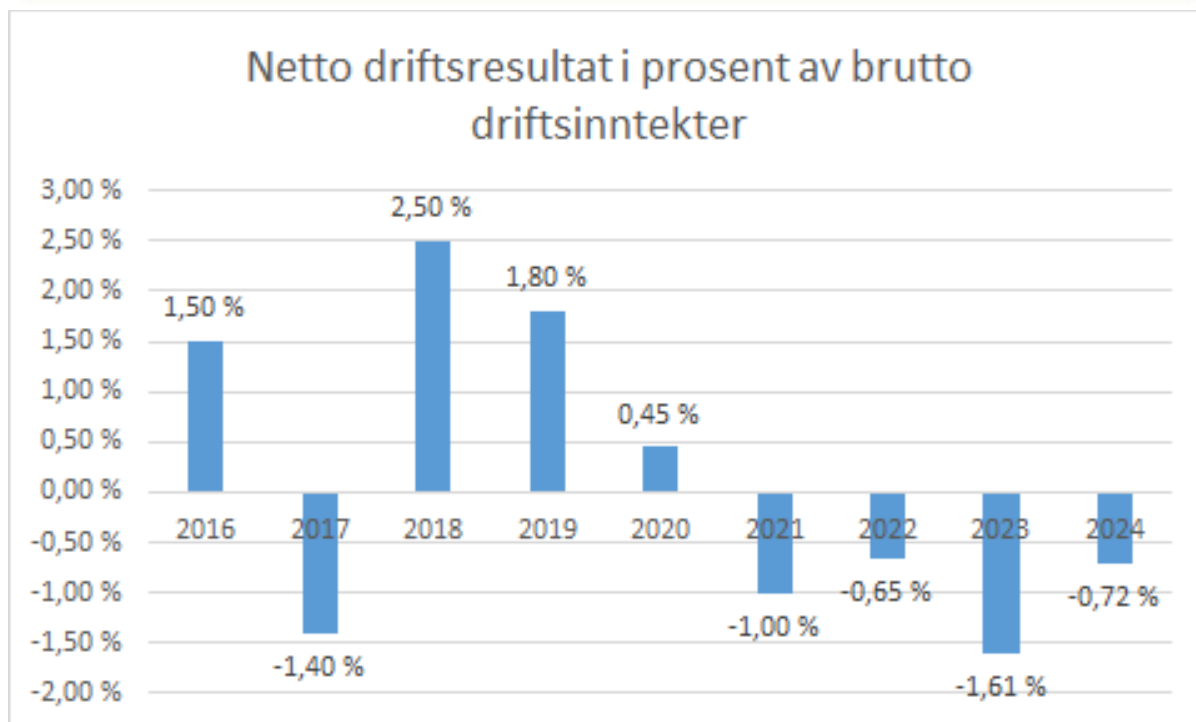
Til tross for nye regler for Havbruksfondet vil inntekten herfra svingen mellom årene, og det er derfor naturlig å se to og to år sammen. Samlet avsetning i økonomiplanen, fordelt på de fire årene gir en årlig avsetning til fond på omlag 15 mill.kroner dersom man fremskriver tallene fra 2021. Dette er like under økonomireglementets handlingsregel på 1,75 % av brutto driftsinntekter for avsetning til disposisjonsfond. I økonomiplanperioden vil det være behov for å omstille ytterligere for å oppnå tilstrekkelig avsetning i forhold til handlingsregelen.

Høy lånegjeld, bortfall av eiendomsskatteinntekt og demografiutvikling er de viktigste årsakene til at kommunen bør ha et tilstrekkelig disposisjonsfond for å ivareta økonomisk handlefrihet over tid.

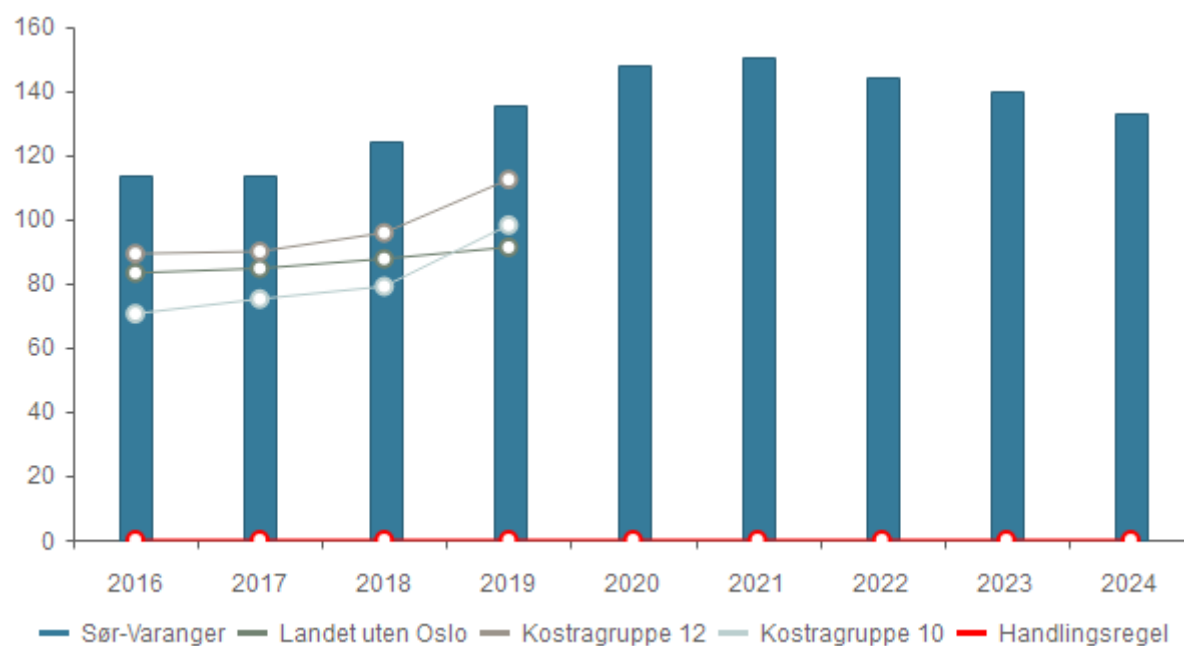
Økonomisk utvikling i planperioden

Finansielle måltall

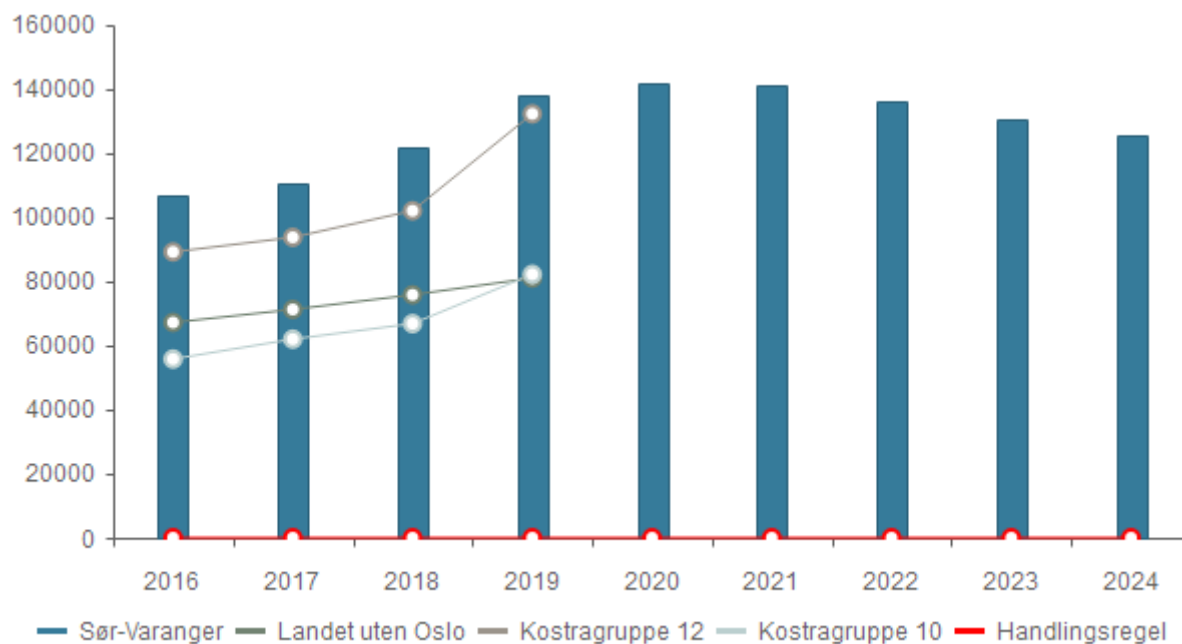
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

	KOSTRA 2016	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	Budsjett 2020	Økplan 2021	Økplan 2022	Økplan 2023	Økplan 2024
Sør-Varanger	113,3 %	113,7 %	124,4 %	135,6 %	148,0 %	150,2 %	144,2 %	139,6 %	133,1 %

Netto lånegjeld i kroner per innbygger

	KOSTRA 2016	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	Budsjett 2020	Økplan 2021	Økplan 2022	Økplan 2023	Økplan 2024
Sør-Varanger	106 745	110 502	121 730	138 135	141 709	140 714	135 783	130 410	125 164

Vurdering av den økonomiske utviklingen

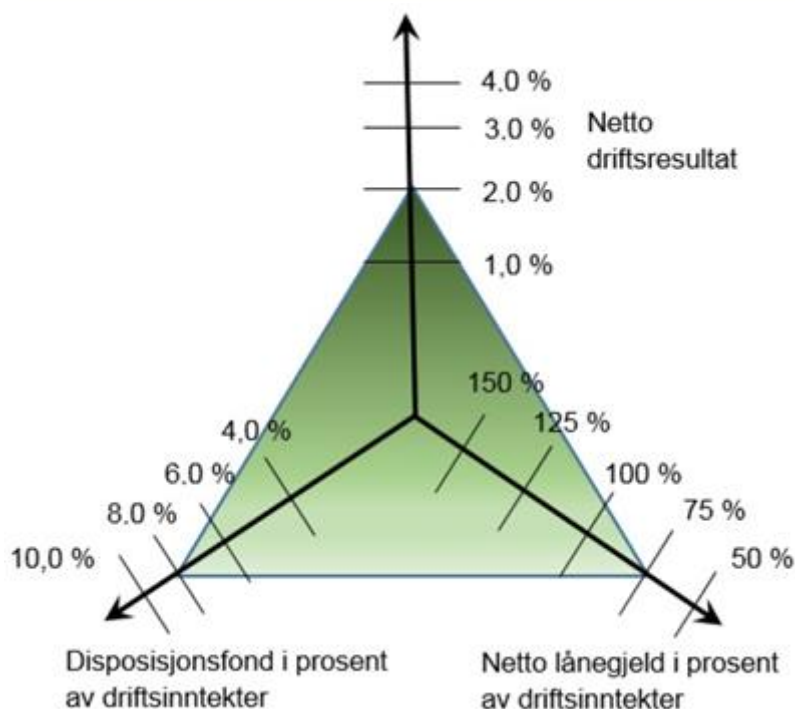
Kommuneloven stiller krav til langsiktig økonomisk handlingsevne, et krav som også skal vises over tid.

§ 14-1. Grunnleggende krav til økonomiforvaltningen

Kommuner og fylkeskommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid.

Rana kommune har utarbeidet en kommunal økonomisk bærekraftsmodell (KØB) i samarbeid med Nord Universitet. Denne modellen er et viktig virkemiddel for å si noe om hvordan den langsiktige handleevnen er hos oss.

Modellen tar utgangspunkt i at økonomisk stabilitet opprettholdes når gjeldsnivået er 75 % av inntektene eller lavere, disposisjonsfondet er 8 % av driftsinntektene eller høyere, samtidig som driftsresultatet er 2 %.

Årsregnskapet til Sør-Varanger kommune for 2019 viste en lånegjeld på 135 %, et disposisjonsfond på 6 % og et resultat på 1,63 %. Altså er tallene svakere, og for lånegjeldsgraden langt svakere, enn det denne modellen legger opp til.

Sør-Varanger kommune har i løpet av årene 2015 til 2019 opparbeidet ubundet disposisjonsfond fra 1,4 mill.kr til 55,8 mill. kroner gjennom den økonomiske omstillingen. En omstilling som var helt nødvendig for å sikre mer stabilitet i økonomien, noe også denne modellen helt tydelig underbygger.

Likevel tilsier modellen at Sør-Varanger kommune som til tross for økning i disposisjonsfondet på over 54 mill.kroner i løpet av siste årene fremdeles ikke har langsiktig stabil økonomi. Den store lånegjelden og derav stor rente- og avdragsbelastning gjør at kommunen må ha en tilstrekkelig stor buffer for å tåle rentesvingninger. En renteøkning på 1 % utgjør omlag 15 mill.kroner, og er dermed et vesentlig beløp som skal dekkes av ordinær drift. Ser man også på de siste års bortfall av integreringstilskudd og eiendomsskatt, statlig krav til effektivisering, samt det økende behov i forhold til eldreomsorg, er ikke kommunens reservekapital serlig betydelig likevel.

Kommunen har levert positive resultat de siste årene, men resultatene har svinget og har i stor grad vært resultat av eksterne inntekter fremfor intern justering av drift i forhold til inntekter. Høyt driftsnivå henger tett sammen med struktur, allerede inngåtte vedtak, tildelingskriteringer og forventning i samfunnet til forhold til kommunal tjenesteleveranse. Alle disse forholdene må granskes dersom man skal justere ned driftsnivået i kommunen til et nivå som leverer stabile netto driftsresultat. Arbeidet med i vurdere strukturer på tjenestene og nivået på tjenesten i forhold til mål-bør-kan er viktige virkemiddel i denne sammenheng.

Bolyst

I kommuneplanens samfunnsdel 2014-2026 er de særlige satsningsområdene næringsutvikling, infrastruktur, barn og ungdom, kompetansebygging og folkehelse. Den overordnede visjonen for Sør-Varanger kommune er man skal utvikle et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen og at man skal dimensjonere tjeneste produksjonen for en samlet befolkning på 12000 innbyggere.

Framskrivningen for 2040 viser for lav befolkningsvekst ut fra kommunens overordnede visjon, og man legger derfor frem i dette kapittelet tiltak som kan øke bolysten i kommunen. I henhold til omstillingsplanen for Sør-Varanger kommune skal tiltak vurderes etter modellen "må-bør-kan". Bolysttiltakene i dette kapittelet kommer under kategorien "kan", noe som betyr at de verken er lovpålagt eller faglig nødvendig.

Aurora kino IKS

Aurora kino IKS er et interkommunalt selskap som eies av Tromsø, Alta og Sør-Varanger kommune. Sør-Varanger kommunes eierandel utgjør 8 % og kommunens tilskudd til selskapet utgjør årlig kr 675.000. Sør-Varanger kommune leier kinolokalet av Coonor AS.

Varanger museum IKS og Tana og Varanger museumssiida

Driftstilskudd til Varanger museum IKS er budsjettert med kr 1.853.000 for 2021. Dette er samme nivå som i budsjett 2020. Tilskudd til Varanger museum IKS er hjemlet i selskapsavtalen av 2009. I selskapsavtalen er minimumsbeløpet satt til kr 1.300.000, samt at kommunen i tillegg skal yte tilskudd til renhold. Utover dette dekker kommunen noen av driftskostnadene knyttet til Grenselandsmuseet samt at kommunen betaler kr 465.000 i husleie for Grenselandsmuseet til Stiftelsen Grenselandssenteret.

Driftstilskudd til Stiftelsen Tana og Varanger museumssiida er budsjettert på samme nivå som for 2020, med kr 492.000 til Saviomuseet og kr 150.000 til Øst-Samisk museum.

Samlet er det budsjettert med kostnader og tilskudd til museer for 3,1 mill. kroner i 2021.

Kulturmidler

Det er budsjettert med kr 500.000 i kulturmidler til levekårutvalgets disposisjon. Dette er midler som kan søkes på av av frivillige lag og foreninger.

Andre tilskudd

Sør-Varanger kommunes andel av driftsstøtte til Pikene på Broen, jfr. den nordnorske kulturavtalen 2018-2021 er i tillegg budsjettert med kr 100.000.

Midler til 17.mai og samefolkets dag er videreført med tilsammen kr 100.000.

Tilskudd til Finnmarksløpet er budsjettert med kr 145 000 for 2021.

Sør-Varanger kommune dekker strøm og vedlikehold med inntil kr 30 000 i årlig kostnad til belysning av trær i sentrum. Beløpet dekkes av fond 2565134-Bolyst, og gjelder økonomiplanperioden 2021-2024.

Løpende søknader

Tiltak som ikke er omfavnet av budsjettvedtak eller er lovregulert som støtte til ulike arrangementer og prosjekter, prioriteres ikke.

Overføringer til særbedrifter

Kommunerevisjon og Kontrollutvalgan IS

Det er budsjettet med 1,5 mill.kroner til revisjon av kommunens regnskaper. Sør-Varanger kommune er i ferd med å gå over fra Vestfinnmark kommunerevisjon IKS til Kom Rev Nord IKS, jfr kommunestyrets vedtak.

For kontrollutvalget er det budsjettet med kr 108.800 til kontrollutvalgets kostnader til honorar, reise og opplæring og møteavvikling, samt kr 240.026 til sekretariatet for Kontrollutvalgan IS.

Kontrollutvalgets vedtak av 13. oktober 2020, sak 21/20, ligger ved budsjettdokumentet.

Barentshallene Sør-Varanger KF

Rådmann har i sitt forslag til budsjett 2021 innarbeidet et driftstilskudd til Barentshallene Sør-Varanger KF på kr 9.125.000, inklusiv kr 330.000 til sommervikarer og fullfinansiering av gratis halleie i henhold til kommunestyrevedtak 086/20. Dette er en økning på 1,125 mill.kroner fra 2020.

Styret i Barentshallene Sør-Varanger KF har i sitt framlagte budsjett for 2021 og økonomiplan 2021-2024 lagt til grunn en overføring fra Sør-Varanger kommune på til sammen 9,2 mill.kroner. I Barentshallene Sør-Varanger KF sitt budsjett fremkommer overføringen fra Sør-Varanger kommune slik:

Av en total driftsramme på **16,3 millioner** beløper inntektene seg slik:

Egne driftsinntekter	kr. 7 075 000,-
Kostnader kommunale undervisningslokaler	kr. 2 430 000,-
Tilskudd gratis hall-leie barn og unge	kr. 2 270 000,-
Tilskudd sommervikarer (øremerket ungdom)	kr. 330 000,-
Ordinært kommunalt tilskudd	kr. 4 170 000,-

Den kommunale andelen for driftsbudsjett 2021 vil være **kr. 9 200 000,-**

Økning i tilskudd begrunnes med:

-Normert lønns- og prisvekst 2021 (1,7%)	160.000,-
-Full finansiering gratis trening barn og unge under 19 år	1.040.000,-

Investeringsrammen for 2021 beløper seg til **kr. 2 000 000,-**

Økning begrunnes med lønns- og prisvekst, og kommunestyrets vedtak om gratis halleie til barn og unge.

Styret i Barentshallene KF har vedtatt et investeringsbudsjett for 2021 på 2 mill.kr.

Tilstandsanalyse Barentsbadet med rehabilitering tekniske installasjon og bassengfuger	Kr. 1 100 000
Nye snøscooter del 1 av 2	Kr. 200 000
Nye varebiler del 2 av 3	Kr. 500 000
Benker og gapahuker som nærmiljøanlegg trinn 1	Kr. 100 000
Utskifte LED-armaturer lysløypen trinn 2 av 4	Kr. 100 000
Sum investering 2021	Kr. 2 000 000

Investeringstiltakene som styret har planlagt gjelder rehabilitering av tekniske installasjoner og bassengfuger, ny snøskuter, ny varebil, benker og gapahuker, samt LED-armatur i lysløype.

Rådmann foreslår et tilskudd som inkluderer kommunestyrets vedtak vedrørende gratis halleie for barn og unge, samt lønnsvekst. Beløpet er kroner 75 000 lavere enn vedtaket fra styret i Barentshallene Sør-Varanger KF.

Norasenteret IKS – krise og incestsenter

Rådmannen har budsjettert med tilskudd på kr 2.261.000 mill.kr for sin eierandel i Norasenteret IKS. Det er noe lavere enn budsjettet for 2020.

Selskapsavtalen ble vedtatt av Sør-Varanger kommune 29.05.13, og i henhold til § 5 i avtalen heften kommunen for 41 %.

Sør-Varanger menighet

Rådmann foreslår en bevilgning til Sør-Varanger menighet på kr 5.100.000. Det er kr 100.000 høyere enn budsjettet for 2020, inklusiv budsjettjusteringen som kommunestyret vedtok i august 2020, og i tråd med det menighetsrådet har behandlet og vedtatt i driftsbudsjett i sak 13/20, 15. september 2020.

Vedtak:

Sør-Varanger menighetsråd vedtar driftsbudsjett for 2021 med de endringer som kom på møtet og ber om bevilgning fra SVK på kr 5 100 000. Sør-Varanger menighetsråd vedtar langtidsbudsjettet hvor det fremgår prisøkning på 1,3 % hvert år fra og med 2022 fram til 2024

Rådmann forslår videre at menighetsrådet innenfor denne bevilgning skal dekke utgifter til stell og gressklipping av kirkegårder, vintervedlikehold av kirkegårdene samt utgifter til strøm/lys på kirkegårdene. Dette utgjør om lag kr 200.000 i årlig utgift.

Menighetsrådet har i samme møte behandlet investeringsbudsjettet for 2021.

Vedtak:

Sør-Varanger menighetsråd vedtar den framlagte investeringsbudsjett for 2021, hvor følgende prosjekter prioriteres:
Prosjekt Neiden kirkegård på kr 4 000 000,-
Prosjekt rehabilitering tak Kirkenes kirke på kr 2 800 000,-
Menighetsrådet vil senere utarbeide langtidsplan.

Rådmann anser økningen som nødvendig som følge av kapasitetsutfordringer på Neiden kirkegård. Tilskudd på 4 mill.kr i 2020 var en fremskynding av 2021-bevilgning, noe som medfører kr 0 i investeringstilskudd for 2021.

Rådmann prioriterer ikke Kirkenes kirke i 2021, og mener at også denne må prioriteres i henhold til de årlige tildelingene til investering.

Brenselsutsalget og Grenseprodukter

Tilskudd til Brenselsutsalget og Grenseprodukter er videreført på samme nivå som for 2020 med kr 1.656.000.

Tilskudd til private barnehager

Barnehageloven § 14 fastslår at kommunen skal yte tilskudd til ordinær drift av alle godkjente, ikke-kommunale barnehager i kommunen. I Sør-Varanger gjelder det dette Bjørnehiet familiebarnehage og Villaveien naturbarnehage.

Finansieringen av godkjente private barnehager kompenseres gjennom rammetilskuddet.

Det er budsjettet med 6,77 mill.kroner til formålet.

Bedriftshelsetjeneste

Sør-Varanger kommune inngikk 2018 inngått ny innkjøpsavtale med HEMIS AS om leveranse av bedriftshelsetjenester. Avtalen ivaretar lovpålagte forpliktelser i henhold til arbeidsmiljøloven med tilhørende forskrifter. Den årlige medlemskontingenten er for denne avtalen kr 650.000 i henhold til kontrakt.

Kommunens sentralforbund

Sør-Varanger kommune er medlem av KS (Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon). OU-kontingent 2021 utgjør kr 750.000, inkludert ansattes andel på om lag kr 300.000.

Øst-Finnmarkrådet

Det er budsjettet med kr 196.000 i kommunes andel til Øst-Finnmarkrådet.

Interkommunalt Arkiv i Finnmark IKS

Interkommunalt Arkiv i Finnmark IKS (IKA Finnmark IKS) er et interkommunalt selskap som eies av alle kommunene i Finnmark og Finnmark Fylkeskommune.

Sør-Varanger kommunes eiertilskudd for 2021 er budsjettet med kr 802.500, noe som er en økning på kr 12.500 i forhold til tilskuddet for 2020.

Kirkenes Storkjøkken AS

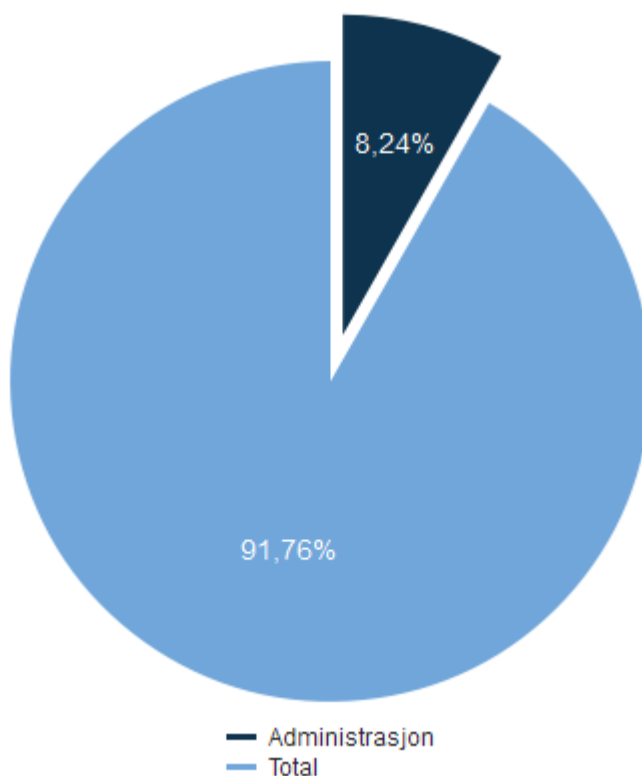
Rådmannen har budsjettet med 12,65 mill. kroner til Kirkenes Storkjøkken AS i 2021. Det er en økning på kr 160.000 i forhold budsjettet for 2020. Økningen kommer som følge av lønns- og prisvekst.

Kommunens sektorer

Administrasjon

Administrasjon - Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Om sektoren

Hovedområdet administrasjonen består av politisk styring, administrativ ledelse, servicekontoret, IT-avdeling, personalavdeling, økonomiavdeling og avdeling for plan og utvikling. Det vil i praksis si støttetjenestene med tilholdssted på rådhuset.

Servicekontoret og arkivtjenesten har blant annet ansvar for all postmottak og postutgang, arkiv, saksbehandlingssystem, sentralbord, samt saksbehandling av ulike tjenester. Servicekontoret yter service ut mot befolkningen.

Økonomiavdelingen har hovedansvar for budsjett og økonomioppfølging, regnskap og lønn for Sør-Varanger kommune og tilknyttende selskaper. Økonomiavdelingen har høyt fokus på kompetanseøkning og effektive løsninger, og jobber kontinuerlig med forbedring av arbeidsrutiner.

Personalavdelingen har blant annet ansvar ansettelse, oppfølging av ansatte, HMS-arbeid, lærlinger, kommunens personforsikringer, pensjon, verneombud og tillitsvalgte.

Plan- og utviklingsavdelingen består av fagområdene næring, landbruk, miljø, byggesak, plan, oppmåling, kommunale eiendommer og folkehelse/ frisklivssentral.

It-avdelingen har hovedansvar for it-utstyr og all infrastruktur til alle kommunens lokasjoner. It-avdelingen jobber også med utarbeidelse av digitaliseringsplan og prosjektet Fiber i distrikt.

Sør-Varanger kommune har et betydelig **internasjonalt arbeid** og samarbeid. Våre vennskapskommuner er Severomorsk, Petsjenga og Murmansk by i Russland, Inari kommune i Finland og Harbin i Kina. Sør-Varanger kommunes arbeid er primært tilrettelegging for ulike prosjekter i enheter og avdeling, møtevirksomhet på politisk og administrativt nivå og tilrettelegging av Barentsdagene.

Korona-viruset har gjort internasjonalt arbeid vanskelig. Det er ingen utenlandske delegasjoner som kommer til Sør-Varanger kommune, og reiseaktiviteten er mer eller mindre stoppet opp. For å vedlikeholde de internasjonale relasjonene så har man gjennomført møter digitalt, og deltatt på konferanser som streames.

Utfordringer og strategi

Støttetjenestene i administrasjonen arbeider blant annet med ny kvalitetshåndbok i forbindelse med krav om helhetlige kvalitets- og styringssystem i ny kommunelov.

Servicekontoret

Servicekontoret fortsetter arbeidet med digitalisering av gamle arkiv.

Økonomiavdelingen

Overføring av skatteoppkreverfunksjon til staten medfører en reduksjon av tre fagstillinger i kommunen.

Plan- og utviklingsavdelingen

For budsjettåret 2021 skal det arbeides videre med allerede igangsatte planer. Det innebærer videreføring av bla. arbeidet med Byplan Kirkenes og kystsoneplan for Varangerområdet. Gjennom kystsoneplanen vil kommunen bidra til at det tilrettelegges for ny næringsaktivitet i fjordområdene i Sør- Varanger.

IT-avdelingen

Fokuset i 2021 blir videre arbeid med ny digitaliseringsplan for IT.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Driftsutgifter						
Lønn	49 906	48 439	45 929	46 729	46 529	46 129
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	26 029	19 841	21 612	20 750	21 580	21 630
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	3 596	3 489	3 370	3 330	3 330	3 330
Overføringsutgifter	6 873	6 504	6 869	6 869	6 869	6 869
Finansutgifter	1 044	0	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	87 449	78 272	77 779	77 677	78 307	77 957
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-11 257	-10 762	-11 618	-11 912	-12 207	-12 501
Refusjoner	-13 588	-7 927	-7 711	-7 711	-7 711	-7 711
Overføringsinntekter	-2 449	-830	-1 030	-1 030	-1 030	-1 030
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-4 017	-2 479	-2 632	-2 932	-2 732	-2 332
Sum Driftsinntekter	-31 310	-21 998	-22 991	-23 585	-23 679	-23 574
Sum	56 139	56 275	54 788	54 092	54 628	54 383

Fordeling på enhet (tabell)

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Administrasjon	10 666	10 660	11 067	10 747	11 527	11 527
Servicekontoret	5 834	6 620	6 806	6 806	6 806	6 806
Økonomiavdelingen	10 670	10 687	8 782	8 782	8 782	8 782
Personalavdelingen	13 059	13 220	13 842	13 745	13 745	13 745
Plan og utvikling	3 432	2 697	1 547	1 253	958	664
IT- avdelingen	12 478	12 392	12 744	12 759	12 809	12 859
Sum	56 139	56 275	54 788	54 092	54 628	54 383

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett	56 320	56 320	56 320	56 320
Sum Tekniske justeringer	-1 837	-1 837	-1 837	-1 837
Sum Vedtak forrige periode	523	-98	683	683
Sum Budsjettendring i år	566	566	566	566
Konsekvensjusteringer	-749	-1 369	-589	-589
Konsekvensjustert ramme	55 571	54 951	55 731	55 731
Innsparingstiltak				
Kutt reise- og oppholdsutgifter 2021	-149	-149	-149	-149
Overføring av administrasjon - Bemanningsteam	-638	-638	-638	-638
Rammeendring - Plan og utvikling	-360	-360	-360	-360
Selvkostgrad - Saksbehandlingsoppgaver	-294	-589	-883	-1 177
Statliggjøring av skatteoppkrever	-675	-675	-675	-675
Tapt arbeidsfortjeneste	-500	-500	-500	-500
Tjenestefrikjøp	-200	-200	-200	-200
Sum Innsparingstiltak	-2 816	-3 111	-3 405	-3 699
Nye tiltak				
Digitalisering og opprydning i papirarkiv	100	100	100	100
Rammeendring - IT-Avdeling	285	300	350	400
Rammeendring - Personalavdelingen	734	637	637	637
Økt juridisk kompetanse	500	1 000	1 000	1 000
Økte driftsutgifter grunnet fiberprosjektet	215	215	215	215
Økte midler til gjennomføring av politiske møter	200	0	0	0
Sum Nye tiltak	2 034	2 252	2 302	2 352
Nye tiltak og realendringer budsjett	-783	-859	-1 103	-1 348
Ramme 2021-2024	54 788	54 092	54 628	54 383

Konsekvensjustert ramme inneholder tekniske justeringer (lønns- og prisvekst, sentrale registreringer og øvrige justeringer), vedtak forrige periode og budsjettendringer (politiske vedtak inneværende år).

For sektor administrasjon er det justering av lønns- og prisvekst, statliggjøring av skatteoppkrever, samt ny budsjetteringsmåte for pensjon, som sammen med opprinnelig budsjett 2020 gir konsekvensjustert ramme for budsjett 2021.

Pensjon er tidligere budsjetttert fullt ut på sektorene, men fra 2021 er det endret slik at sektorene kun skal ta hensyn til løpende pensjon for dagens ansatte. Øvrige pensjonskostnader er flyttet til sektor Finans. Dette er gjort for at enhetene og avdelingene skal kunne rapportere inkludert pensjon gjennom året. Endringen utgjør 1,8 mill.kroner.

Sammendrag budsjett

Samlet er budsjettene for enhetene i administrasjonen redusert fra konsekvensjustert ramme i forslag til budsjett 2021. Sentrale endringer er innarbeiding av tiltak for økt juridisk kompetanse, oppgradering av digitale systemer og nytt styringsverktøy for sykefraværsoppfølging. Administrasjonen for bemanningsteamet er flyttet til sektor for helse, omsorg og velferd. Alle enhetene har kontinuerlig fokus på effektivisering og reduksjon i ressursbruk.

Det er avsatt kr 100.000 til ordførers disposisjon.

Det er budsjettetert med 22 lærlinger som tilsvarer dagens nivå. Dersom det i løpet av 2021 skulle komme flere søknader om læreplass innenfor de 25 vedtatte plassene, foreslås det å dekke dette med bruk av disposisjonsfond.

For plan- og utviklingsavdelingen er det innarbeidet en ny beregning av selvkostområdene. Dette er gjort som følger av at § 15-1 i ny kommunelov lovfester selvkostprinsippet for første gang. Bestemmelsen er videre regulert i ny forskrift om beregning av samlet selvkost. Sammenlignet med retningslinjene som var gjeldende inntil nyttår 2019, innebærer den nye forskriften en skjerping av selvkostreglene for mange av kommunenes saksbehandlingsoppgaver. Etter selvkostforskriften er det fra 2020 ikke tillatt med fremførbare underskudd for gebyrbelagte tjenester etter plan- og bygningsloven, matrikkellova og eierseksjonsloven.

Etter den nye selvkostberegningen er det beregnet at dagens nivå tilsvarer en samlet selvkostgrad for saksbehandlingsoppgaver på 70,7%. Det er innarbeidet ett tiltak som øker samlet selvkost til 100% i løpet av økonomiplanen. Tiltaket er nærmere beskrevet i tiltaksoversikten.

Innsparingstiltak

Overføring av administrasjon - Bemanningsteam

Opprettelse av bemanningsteamet ble vedtatt i KST 098/17. Bemanningsteamet er per i dag organisert under personalavdelingen, men overføres midlertidig til Administrasjon - HOV fra 2021. I tillegg til leder er det ansatt i to stillinger som finansieres av ferievikarbudsjettet til hjemmebasert omsorg og sykehjemmene. På grunn av dagens organisering vil tiltaket gi en reduksjon i kostnader for sektor administrasjon og en økning for sektor HOV.

Rammeendring - Plan og utvikling

Det er innarbeidet en økning i inntekter fra festeavgifter som fører til en reduksjon i rammen til plan- og utviklingsavdelingen.

Selvkostgrad - Saksbehandlingsoppgaver

Som beskrevet i sammendrag budsjett for plan- utviklingsavdelingen er selvkostprinsippet lovfestet i ny kommunelov. Dette stiller krav til at de skal føres selvstendige selvkostkalkyler for kommunale saksbehandlingsoppgaver.

For plan- og utviklingsavdelingen gjelder dette for følgende gebyrområder: Private planforslag, bygg- og delesaksbehandling, saksbehandling etter matrikkelloven (oppmåling), eierseksjonering og saksbehandling av utslippstillatelser og kontroll av utslipp.

I ny forskrift er det fra 2020 ikke tillatt med fremførbare underskudd for gebyrbelagte tjenester etter plan- og bygningsloven, matrikkelloven og eierseksjonsloven. Det betyr at eventuelle underskudd for gebyrområdene må subsidieres av øvrig drift det gjeldende regnskapsåret. Fremførbare overskudd er fortsatt lov, så eventuelle overskudd settes på fond og innarbeides i gebyrgrunnlaget for senere år.

Dagens nivå på gebyrene tilsvarer en selvkostgrad på 70,7%. Det betyr at Sør-Varanger kommune subsidierer gebyrene for området med 29,3%, som tilsvarer 1,18 mill.kroner per år.

Rådmann foreslår en trinnvis økning til 100% selvkostgrad i økonomiplanen.

Statliggjøring av skatteoppkrever

Skatteoppkreverfunksjonen er overført til staten med virkning fra 1.november 2020. Budsjettet reduseres tilsvarende kuttet som fremkommer i rammeoverføringen, samt hensyn til bortfall av inntekter.

Tapt arbeidsfortjeneste

Salderingstiltak basert på erfaringstall fra tidligere års regnskap og budsjett.

Tjenestefrikjøp

Salderingstiltak basert på erfaringstall fra tidligere års regnskap og budsjett.

Nye tiltak

Digitalisering og opprydning i papirarkiv

Sør-Varanger kommune har et stort behov for gjennomgang og organisering av papirarkiv slik at det er klart til deponering til IKAF. Dette er en lovpålagt oppgave etter arkivloven. Det er både papirarkiv på rådhuset og papirarkiv på ytre enheter som må gjennomgås.

Midlene er ment å dekke kostnader til prosjektledelse.

Rammeendring - IT-Avdeling

Økte kostnader til lisenser og oppgradering av digitale systemer. Alle digitale systemer til Sør-Varanger kommune har i avtalene en økning i pris på rundt 2 % eller indeksjustering. I tillegg er det behov for oppgradering som fører til økte driftsutgifter på 286.000 kroner.

Rammeendring - Personalavdelingen

Innkjøp av nytt styringsverktøy for sykefraværsoppfølging. Engangskostnad kr 97.000 + årlig lisens kr 112.000.

Økte årlige forsikringskostnader kr 459.500 på grunn av at forsikringer har blitt flyttet fra virksomhet 4000 (Teknisk) til virksomhet 1400 (Personalavdeling).

Prosjektstilling

Innarbeidet lønnsmidler til prosjektstilling for rekruttering som finansieres av fondsmidler fra KST 114/11: Det må utarbeides en overordnet strategisk kompetansestyringsplan for Sør-Varanger kommune som organisasjon. Videre må det utarbeides plan for å rekruttere, stabilisere og beholde.

Det opprettes en prosjektstilling for 2 år, med mulighet for forlengelse. Kommunestyret vedtok i desember 2011 at det skulle opprettes et 3 årig prosjekt som skulle utvikle strategi og tiltak for rekruttering, stabilisering og kompetansestyring som verktøy.

Økt juridisk kompetanse

Sør-Varanger kommune har for lav formell kompetanse innen juss. Det anses derfor som nødvendig å øke kompetansen i kommunen innen flere lovverk, og fordi man opplever det som uhensiktsmessig å kjøpe denne tjenestene kontinuerlig for å avklare juridiske spørsmål av flere karakterer. Dette kan eksempelvis være vurderinger opp mot delegert myndighet og kommunens plikter mot kommuneloven og forvaltningsloven. Det er viktig å påpeke at en økt juridisk kompetanse internt i Sør-Varanger kommune ikke vil føre til at kommunen slutter å kjøpe juridiske tjenester. Juss krever spisskompetanse, og jurister/advokater er spesialisert innen ulike områder. Rådmannen ser det som nødvendig at man øker kompetansen særlig innen kommuneloven og forvaltningsloven, og ønsker også bedre kompetanse innen barnevernsloven internt i organisasjonen. Det er også ønskelig med økt intern juridisk kompetanse innen lov om offentlige anskaffelser.

I kommuner er det normalt at eksempelvis en kommuneadvokat prosederer kommunens rettssaker og bistår kommunens administrasjon, enheter og kommunale foretak med juridisk rådgivning.

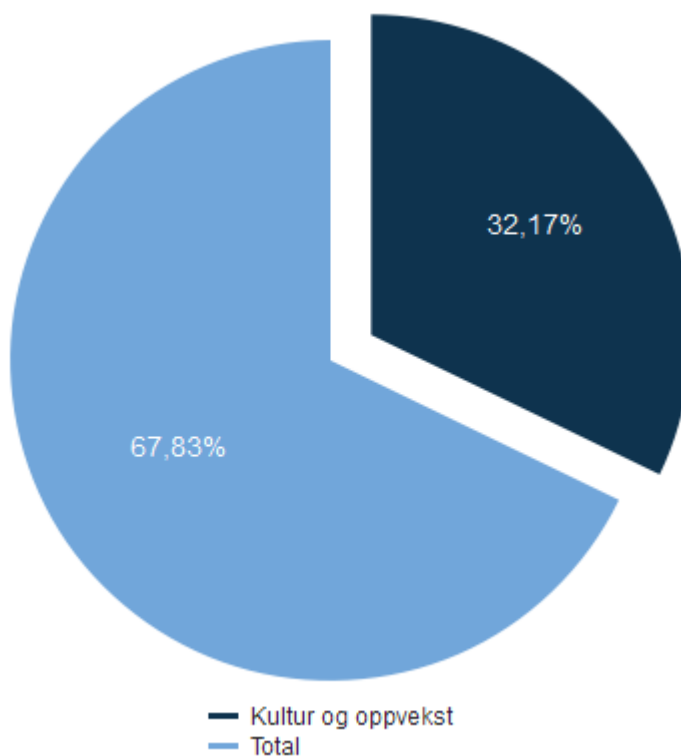
Økte midler til gjennomføring av politiske møter

Grunnet korona-viruset må kommunestyret avholde møter utenfor rådhuset. Avsatte midler skal brukes til leie av møtelokaler og bevertning.

Kultur og oppvekst

Kultur og oppvekst - Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Om sektoren

Oppvekstsektoren har en administrasjon bestående av kommunalsjef, skolefaglig rådgiver og enhetsleder for barnehage. I oppvekstsektoren er det 13 enheter med om lag 450 ansatte, og omfatter barnehager, grunnskoler, flyktning- og kompetanseenheten, kultur og fritid, pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) og barneverntjeneste.

Kostra-analyse

Prioritet	Sør- Varanger 2018	Sør- Varanger 2019	Alta	Fauske - Fuosko	Landet uten Oslo	Kostragruppe 12	Kostragruppe 10
Netto driftsutgifter per innbygger (201) førskole (B)	5 648	5 375	8 113	6 725	7 656	7 189	7 790
Netto driftsutgifter per innbygger (202) grunnskole (B)	13 642	13 831	12 632	12 149	11 819	13 526	12 701
Netto driftsutgifter per innbygger (213) voksenopplæring (B)	130	194	863	361	368	443	315
Netto driftsutgifter per innbygger (222) skolelokaler (B)	3 315	3 738	2 558	4 017	2 397	3 299	2 320
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år (B)	123 642	128 839	93 795	112 580	93 456	119 637	94 724

	Sør- Varanger 2018	Sør- Varanger 2019	Alta	Fauske - Fuosko	Landet uten Oslo	Kostragruppe 12	Kostragruppe 10
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger	479,1	441,3	385,3	383,4	234,2	407,1	190,7
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år	3 278,8	3 528,0	2 824,6	2 972,4	2 311,6	2 677,1	3 223,0
Produktivitet							
Elever per kommunal grunnskole (B)	111	136	169	254	228	127	211
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev (B)	130 458	138 220	114 968	130 029	103 264	129 830	105 513
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	213,8	214,2	141,2	266,1	139,9	176,0	146,8
Dekningsgrad							
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)	10,7 %	11,1 %	8,7 %	5,0 %	7,8 %	9,7 %	7,7 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO (B)	67,6 %	65,6 %	40,0 %	52,2 %	56,0 %	47,9 %	49,0 %
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt (B)	25,5 %	25,5 %	16,4 %	17,7 %	17,5 %	20,8 %	18,2 %

ANALYSE AV SKOLENE

Analysen som følger baserer seg på tall i fra KOSTRA (Kommune-Stat-Rapportering) i perioden 2016-2019. Nøkkeltalene er synlig i starten av kapittelet (i web versjonen av dokumentet er det mulig å klikke på nøkkeltallene for mer detaljer.)

For skolene vil fokuset være på funksjon 202 grunnskole. Funksjonen inkluderer alle utgifter og inntekter til grunnskole bortsett fra SFO, skolelokaler og skoleskyss.

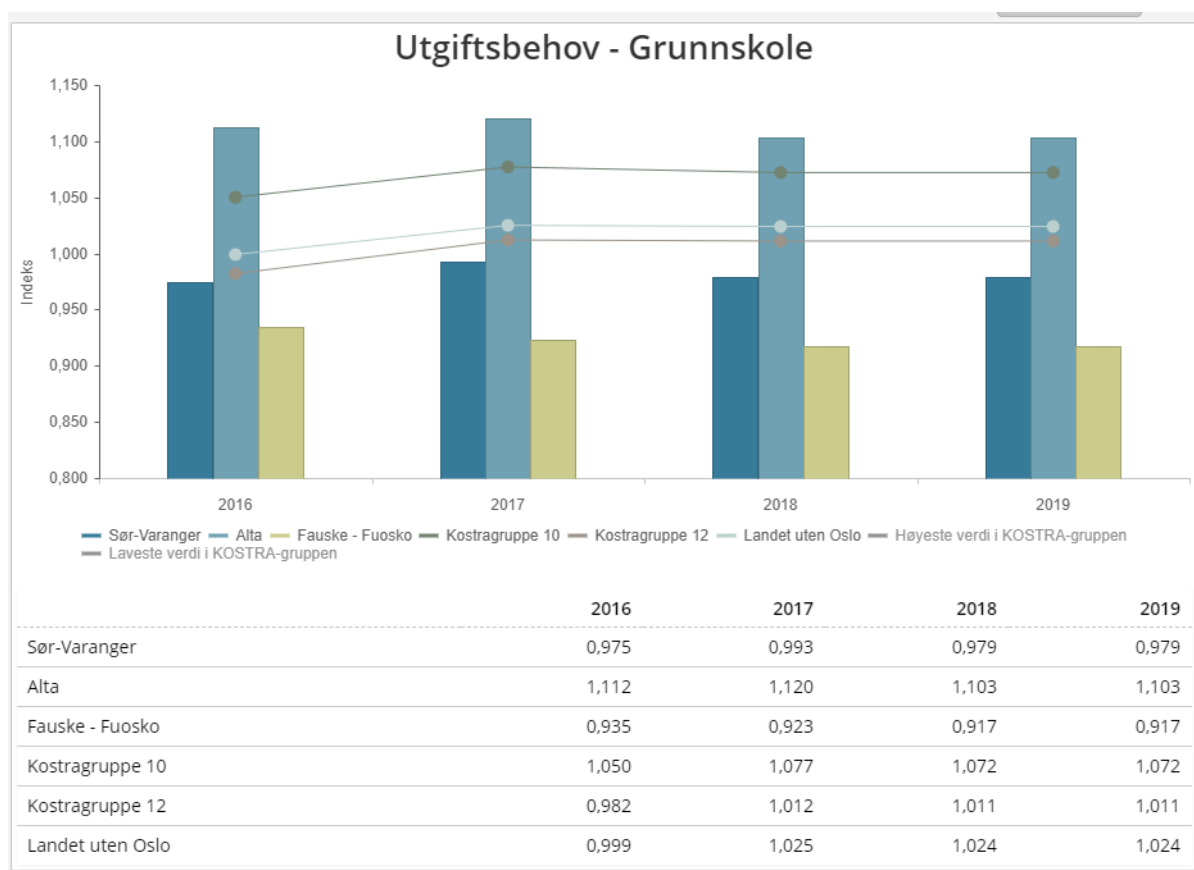
Det er inkludert nøkkeltall for SFO, skolelokaler og skoleskyss i tabellen i starten av kapitelet.

Sør-Varanger kommune er del av kostragruppe 12.

Utgiftsbehov

Utgiftsbehov er et begrep hentet fra inntektssystemet for kommunene i statsbudsjettet. Hver kommune og hvert fylke får beregnet et utgiftsbehov på grunnlag av alderssammensetning (demografi), geografi og sosiale forhold (andel uføre, ugifte eldre, innvandrere osv). Utgiftsutjevningen i statsbudsjettet er basert på denne beregningen. Utgiftsbehovet per innbygger i hver kommune/ hvert fylke beregnes som en prosent i forhold til landsgjennomsnittet (100%).

Hensikten er å gjøre kommunene mer sammenlignbare ved å korrigere for forskjeller i demografi, geografi og sosiale forhold.

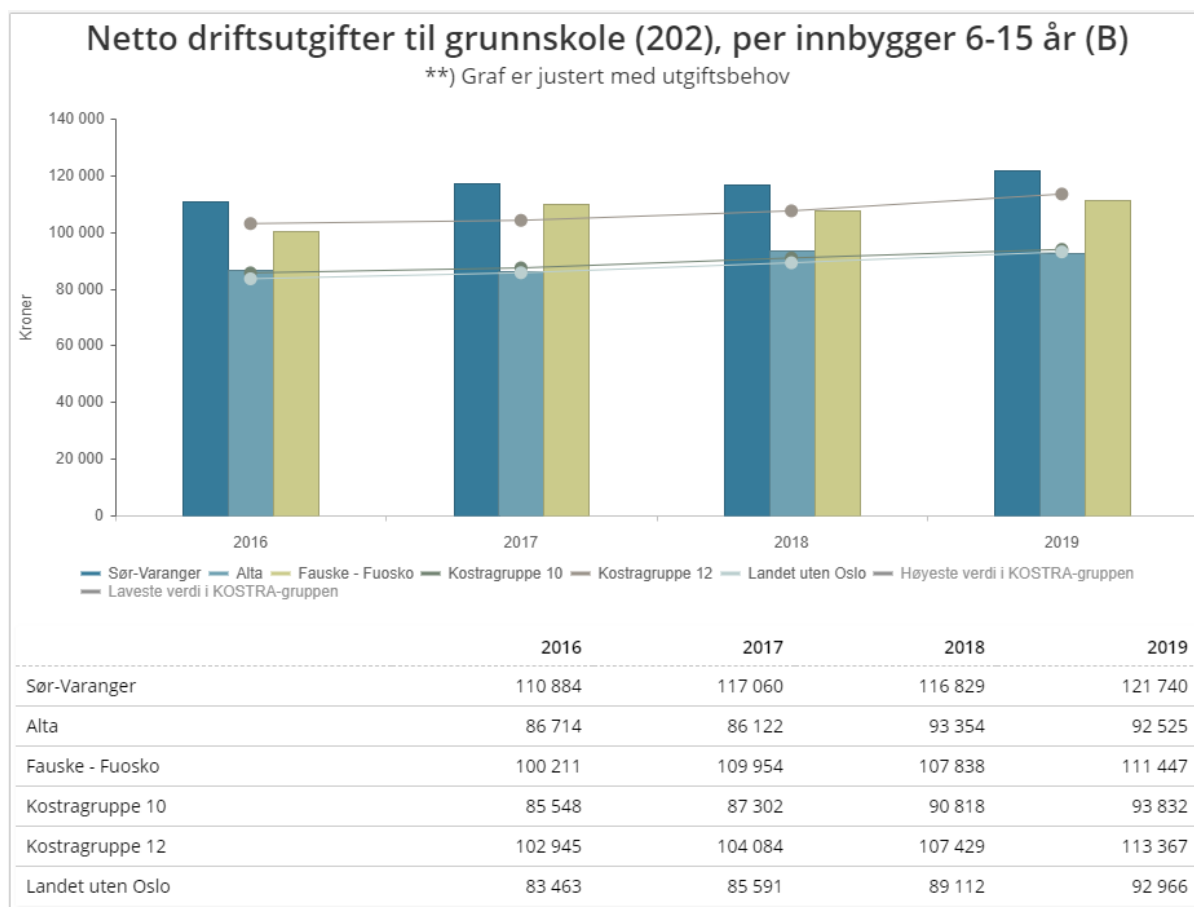

Graf og tabell over viser at skolene i Sør-Varanger er beregnet til å være mindre kostnadskrevende å drive enn landsgjennomsnitt. Fauske er også lavere enn gjennomsnittet, mens Alta er høyere.

Utgiftsbehovet sier som sagt noe om hvor kostnadskrevende tjenesten er med bakgrunn i kriterier som alderssammensetning, sosiale forhold, kommunestørrelse og bosettingsmønster. Dette indikerer at det ikke er behov for å bruke mer enn landsgjennomsnittet på skole for Sør-Varanger kommune.

Utgiftsnivå

I dette delkapittelet vil utgiftene for grunnskole (202) bli analysert per innbygger og per innbygger i aldersgruppen 6-15 år. Tallene er justert med utgiftsbehov.

Tabellen over viser at Sør-Varanger kommune i perioden 2016 til 2019 har hatt høyere kostnader per innbygger i aldersgruppen 6-15 år enn utvalget det sammenlignes med.

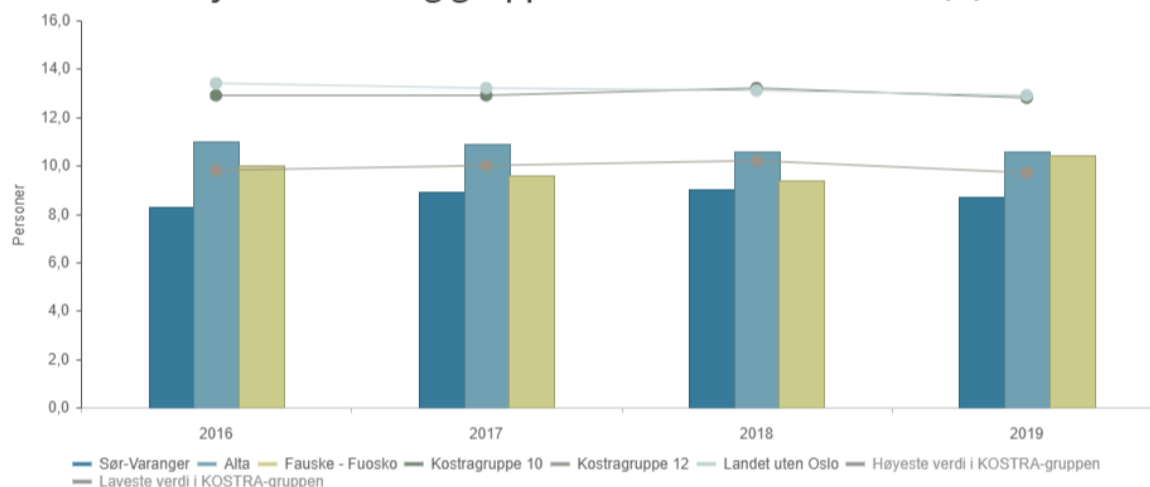
I nøkkeltallene i starten av analysen viser netto driftsutgifter per innbygger den samme konklusjonen.

Skolestruktur

Skolestørrelsen er den viktigste kostnadsdriveren i grunnskolen. Sør-Varanger kommune har åtte grunnskoler. Det gir ett gjennomsnitt på 136 elever per skole. Det er det laveste av sammenligningskommunene, men høyere enn gjennomsnittet for Kostragruppe 12. Store skoler gir vanligvis lavere utgifter til grunnskole per elev.

Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn (B)

	2016	2017	2018	2019
Sør-Varanger	8,3	8,9	9,0	8,7
Alta	11,0	10,9	10,6	10,6
Fauske - Fuosko	10,0	9,6	9,4	10,4
Kostragruppe 10	12,9	12,9	13,2	12,8
Kostragruppe 12	9,8	10,0	10,2	9,7
Landet uten Oslo	13,4	13,2	13,1	12,9

Gruppestørrelse i grunnskolen uttrykker hvor mange elever det er per lærerårsverk. Dette er et viktig uttrykk for produktivitet i grunnskolen. I Sør-Varanger var det 8,7 elever per lærerårsverk i 2019. Det er en elev mindre enn kostragruppe 12, som Sør-Varanger er en del av, og 1,9 lavere enn Alta. Det er blitt 0,4 elev mer per lærer siden 2016.

Dette viser at det er en generelt høy lærertetthet i grunnskolen i Sør-Varanger.

Spesialundervisning

Omfanget av spesialundervisning kan være med på å drive opp kostnadsnivået i grunnskolen. I 2019 fikk 11,1% av elevene i Sør-Varanger spesialundervisning. Andelen har ligget ganske stabilt rundt 11,0% siden 2016. Dette er 1,4% høyere enn gjennomsnittet for kostragruppe 12, 1,0% høyere enn Alta og 6,1% høyere enn Fauske.

I Sør-Varanger ble 25,5% av de tilgjengelige lærertimene i 2019 brukt til spesialundervisning. Dette er 1,3% lavere enn i 2016. Sammenlignet med de andre kommunene og kostragruppene ligger Sør-Varanger 4,7% høyere enn snittet for egen kostragruppe, og 9,1% høyere enn Alta.

Oppsummering

Grunnskolen i Sør-Varanger drives dyrere enn det utgiftsbehovet for området tilsier. Sammenlignet med utvalget har Sør-Varanger ett høyere utgiftsnivå enn samtlige kommuner og kostragrupeer.

Som nevnt i analysen er kostnadsdriverne for grunnskolen skolestørrelse, gruppestørrelse og andel elever som mottar spesialundervisning. Sør-Varanger har en høy lærertetthet med 8,7 elever per lærerårsverk. Gjennomsnittlig skolestørrelse er 136 elever. Av lærertimer totalt ble det i 2019 brukt 25,5% på spesialundervisning.

Utfordringer og strategi

Sør-Varanger kommune vil i løpet av 2021 vedta sin første strategiske oppvekstplan. Oppvekstplanen følges av en handlingsdel med planlagte tiltak og faglige handlingsplaner som skal utvikles i fagfeltene, og som vil bidra til at målene i oppvekstplanen realiseres.

I dag har ikke oppvekstsektoren i Sør-Varanger en helhetlig organisering, med felles rutiner og planer for internt samarbeid. Oppvekstsektoren må utvikle en organisasjon som sikrer helhetlig innsats og gode flerfaglige kompetansemiljø, med forutsigbarhet, profesjonalitet og mulighet for tett kommunikasjon, samhandling og utvikling.

Det er behov for en helhetlig gjennomgang av oppvekstsektoren, med fokus på oppgavefelt og - forståelse, rolle- og ansvarsavklaringer og utvikling av en formålstjenlig og solid organisasjon. Dette vil både bidra til utvikling og muliggjøre økonomiske innsparinger på sikt.

Generelle utfordringer

Sør-Varanger kommune skal gi et likeverdig tilbud til alle barn og unge i Sør-Varanger, uavhengig hvor de bor og hvilken barnehage og skole de sokner til. De siste årene har folketallet i aldersgruppen gått ned, spesielt i noen områder av kommunen. Dette har medført store endringer og variasjoner i elevtall og klassestørrelser.

Hele oppvekstfeltet har gjennomgått en effektivisering for å passe inn i de økonomiske rammene som sektoren har hatt. Enhetene får tilført midler som er beregnet ut fra «må-bør-kan» prinsippet hvor de aller fleste områdene nå ligger på et lovpålagt nivå. For grunnskoler og barnehager gjør ulike størrelser på enheter og barnegrunnet, at gjennomsnittsbemanningen fremstår som god. Eksempelvis er det få skoler drives med fulle klasser grunnet varierende elevgrunnlag.

Utfordringene fremover er at tidlig innsats, utjevnende tiltak og forebyggende arbeid ofte ikke er knyttet til individuelle rettigheter og derfor kommer i kategorien «bør».

Andre utfordringer for kommunen er variasjon i kvaliteten i tjenestene som grunnskole og barnehage leverer. Utdanningsløpet klarer i mindre grad å øke den enkeltes kompetanse godt nok i forhold til utgangspunktet den hadde ved start. Resultatene på noen områder er under nasjonalt nivå og skolebidraget tilsvarende. Sammenlignet med regionen er resultatene tilfredsstillende, men målsetningen er at alle elever skal få utnyttet sitt fulle potensiale.

Ungdommens hverdag i Sør-Varanger kommune er også en utfordring. Både Ungdata og Elevundersøkelsen viser at trivsel, aktivitet og tilknytning til kommunen ikke er så god som vi ønsker blant barn og unge. Utfordringer i ungdomsmiljøet krever samhandling på tvers av fagmiljø og ressurser til forebygging.

Kommunen har også store utgifter til spesialundervisning, og tiltakene settes ofte inn relativt sent i skoleløpet. Større fokus på tidlig innsats i barnehage, større voksentetthet og spesifikk innsats på 1. til 4. trinn vil på sikt gi bedring. Det forutsetter at det er økonomisk handlefrihet til å gjennomføre slike tiltak.

Kommunen har også utfordringer med å gi et godt undervisningstilbud til fremmedspråklige elever, uavhengig om de kommer til kommunen som følge av arbeidsinnvandring, familiegjenforening eller som bosatte flyktninger. Noe av utfordringen er at vi må sørge for å ha nødvendig kompetanse på alle

skolene siden det er svært vanskelig å styre hvilken skole disse elevene skal gå på. Her er det etablert en arbeidsgruppe som ser på tiltak i skolene for å bli bedre på dette. I dag er det for mange elever som ikke har tilstrekkelige norskkunnskaper og dermed må få tilleggsressurser i form av særskilt norskopplæring og i noen tilfeller spesialundervisning.

Flyktninger og arbeidsinnvandring

Sør-Varanger kommune har vedtatt å bosetter 20 flyktninger hvert år, men ut fra etterspørsel fra UDI har vi de to siste årene tatt imot om lag 25 flyktninger årlig. I 2020 har det kommet 2 flyktninger til kommunen, og på grunn av pandemien er det vanskelig å forutse hvor mange som kommer i 2021. Dette er likevel en betydelig nedgang i forhold til tidligere år. Konsekvensene av dette er at man i flyktning- og kompetanseenheten inneværende år bruker mindre ressurser enn tidligere, men man vil på kort sikt ikke kunne redusere driften tilsvarende det inntektstapet færre bosatte vil medføre dersom dette inntektstapet ikke kompenseres fra staten.

I barnehage og skole brukes det betydelige ressurser for at barn av bosatte flyktninger skal bli godt integrert, lære seg norsk og kunne ha utbytte av den felles opplæringa på de ulike klassetrinn, slik det er nevnt ovenfor. Det er store ulikheter i ressursoverføringen for barn som kommer som flyktninger og andre fremmedspråklige. Det overføres heller ikke ekstra midler til spesialpedagogisk hjelp for barn som kommer hit gjennom arbeidsinnvandring eller familiegjenforening. Derfor er det viktig at både barnehager og skoler har ressurser og god kompetanse på integrering og opplæring for disse barna.

Barnevern

I barnevernet er nå tidligere års avvik lukket og barnevernet leverer i dag en tjeneste innenfor lovkravet. Enheten har gjort en retningsendring internt i tjenesten i tråd med de nasjonale føringene på området. Dette er i hovedsak fokus på tidlig innsats og hjelp i hjemmet fremfor mer inngripende tiltak utenfor hjemmet, selv om dette noen ganger også er nødvendig. Det er ansatt ny leder og det jobbes med å avvikle vikarbruk og styrke den lokale kompetanse. Tidlig innsats og samhandling for forebygging vil være viktig fremover.

Planarbeid og organisasjonsendring

Sør-Varanger kommune skal ha gode oppvekstvilkår for barn og unge. Det oppnår vi blant annet gjennom tidlig innsats, utjevnende tiltak og gode rutiner for tverrfaglig samarbeid. En god oppvekst starter i familien. Vi må styrke den faglig oppfølging av gravide og familier i barsel, og av familier i risikozonen.

Strategisk oppvekstplan har som mål å utvikle både tilbud, kompetanse og system/organisasjon slik at oppvekstfeltet i Sør-Varanger kommune er preget av høy kvalitet. De kommunale tilbudene kan være ulike i form, men de skal være faglig sterke, likeverdige og i stadig utvikling. Utvikling må skje både gjennom endring og utvikling av eksisterende tilbud og satsing på større, eksterne prosjekter

Medvirkning

Barn og unge skal ha en stemme og høres i saker som angår dem. For at alle barn og unge skal oppleve å bli sett og hørt, er det nødvendig med god voksentetthet i barnehage og skole, i tillegg til elevråd og ungdomsråd. Oppvekstsektoren arbeider med å endre dette. Målet er gode, universelle tiltak i barnehage og på småtrinnet, med god voksentetthet. Tilpasset opplæring og økt lærertetthet på småtrinnet vil på sikt kunne redusere behov for spesialundervisning på høyere trinn. Dette vil bety

lavere utgifter til spesialundervisning og større mulighet for at barn og unge beholder sin motivasjon og opplever mestring. Disse tiltakene vil også bidra til bedre integrering, inkludering og utjevning mellom elevene, slik at alle barn får mulighet til å utnytte sine evner og anlegg.

Språk og kulturell identitet

Sør-Varanger kommune har mange innbyggere med en tilknytning til samisk, finsk og russisk språk og historie, i tillegg har vi nær 15 % tilflyttere fra andre land. Kulturmangfold og flerspråklighet skal være et fortrinn, det betyr at vi må satse på kulturforståelse, språkopplæring og inkludering. Gode og varierte fritidstilbud og «hengeplasser» er viktige arenaer for både trivsel og generell utvikling, integrering og inkludering.

Strategier

Tidlig innsats og universelle tiltak

Tidlig innsats skal være gjennomgående i Sør-Varanger kommune. Det betyr at barn og unge skal få rett tiltak til riktig tid! Universelle tiltak, med økt bemanning og tett oppfølging vil medføre at barn som trenger økte utfordringer får det, mens de som trenger ekstra støtte i sin utvikling, dette så tidlig som mulig. Tidlig innsats må være målet, enten det gjelder barn og unges generelle utvikling sosialt og fysisk, særskilte utfordringer knyttet til læring og liknende, eller det dreier seg om andre bekymringer for eksempel i forhold til mulig omsorgssvikt

Utjevne forskjeller

Både barnehage, skole og kommunale helsetjenester har som samfunnsoppdrag å fungere utjevnende. Alle barn og unge skal ha mulighet til å utvikle sine evner og føle mestring uavhengig av sosial og kulturell bakgrunn, foreldrenes økonomi, utdanning eller bosted. De kommunale tjenestene er viktige redskap og kan ha en helt avgjørende rolle i arbeidet med utjevning, forebygging og helsefremmende tiltak.

Styrket samarbeid på tvers av fag og sektor

Sør-Varanger kommune må utvikle systemer og rutiner som sikrer at det blir enklere å samarbeide på tvers av fag, enhet og sektor. For å få til et godt samarbeid må alle ha kunnskap om, og respekt for, hverandres ansvar og roller. Det må utvikles klare samarbeidsstrukturer for tverrfaglig samhandling og arbeid med og fokus på tidlig innsats. Dette innebærer blant annet at strukturene er forankret på ledernivå, slik at de ansatte i tjenestene opplever prioriteringene av tverrfaglig samarbeid som tydelig forankret på tvers av oppveksttjenestene

Økt faglighet og kompetanse

Innen oppvekstfeltet i Sør-Varanger skal både praktisk handling, organisering og utviklingsarbeid være forankret i, og bygge på, faglig kompetanse. For å utnytte kunnskap og erfaring blant våre ansatte, må sektoren ha fokus på å utvikle seg som lærende organisasjon, der vi drar veksler på hverandre, og bygger en solid, helhetlig og kompetent organisasjon.

En sterk og samlet organisasjon

Oppvekstsektoren i Sør-Varanger kommune må videre utvikle en organisasjon som sikrer gode tverrfaglige og flerfaglige kompetansemiljø, med forutsigbarhet, profesjonalitet og mulighet for tett kommunikasjon, samhandling og utvikling.

Dette innebærer at det er behov for en helhetlig gjennomgang av oppvekstsektoren, med fokus på oppgavefelt og -forståelse, rolle- og ansvarsavklaringer og utvikling av en formålstjenlig og solid organisasjon.

Her er man allerede i gang med endringer internt på de største skolene hvor man går over fra det gamle systemet med rektor og inspektør som de eneste lederne til en modell med avdelingsledere med ansvar for en mindre gruppe med lærere og elever.

Oppvekstsektoren er også styrket med en egen IKT-rådgiver som skal samordne IKT-arbeidet mot skolene og etter hvert hele sektoren. På sikt må det vurderes å tilføre sektoren kompetanse og kapasitet også på andre viktige områder.

Mål og prioriteringer i perioden

Tidlig innsats og universelle tiltak

Lese- og skrive støtte

Det investeres i programvare for skrive støtte til alle elever, med utvidet versjon for alle elever med dysleksi eller andre lese- og skrivevansker. Dette vil være viktig for tidlig å kunne styrke leseferdigheter for alle elever.

Fagfornyelsen og læremidler

Nye læreplaner medfører behov for nye læremidler. I årene som kommer vil dette kreve store investeringer i både papirbasert og digitale læremidler. Det er viktig å finne gode læreverk og læremidler som legger grunnlaget for god kompetanse i fag og tverrfaglige tema.

Begynneropplæring

I forslaget til ny opplæringslov styrkes begynneropplæringen med krav om lærerspesialist tilgjengelig på alle skoler. Det er også gode universelle tiltak å sikre at alle barn får en begynneropplæring som sikrer motivasjon og progresjon i grunnleggende lese-, skrive- og regneferdigheter.

Newtonrom

Sør-Varanger har hatt tilgang på realfagrommet i Newton-containeren i en periode. Det har gitt muligheten for en modulbasert opplæring i realfag. 14 lærere og flere årskull har benyttet seg av denne muligheten. Containeren er nå flyttet til Vadsø kommune og det er ønskelig å etablere et permanent Newtonrom i Sør-Varanger.

Plan for språkopplæring for språklige minoriteter

Elever i grunnskolen med annet morsmål enn norsk og samisk kan ha rett til særskilt språkopplæring.

Det utarbeides en plan for kartlegging av språklige ferdigheter og kunnskaper slik at tilbudet til eleven blir optimalt og at spesialpedagogisk behov tidlig blir avdekket. Progresjon i språk og fagutvikling, sammen med sosial inkludering er sentralt for at elevene skal mestre skolen, og oppvekstfeltet må følge dette opp.

Pedagogisk IKT-plan

Opplæringens rolle er blant annet å danne elever som er i stand til å identifisere troverdig informasjon, sitere kilder, beskytte egne åndsverk, ta i bruk etiske verdier og holdninger i kommunikasjon og samhandling, produsere egne digitale ressurser og utvikle et reflektert forhold til egne og andres handlinger, kulturelle forskjeller, verdier og rettigheter. [\[1\]](#) Det utvikles en pedagogisk plan for digitale ferdigheter og progresjon i grunnskolen.

Skoler og barnehager har nå innført samme administrative IKT-system og samme kommunikasjonssystem. Det skal over tid sikre kvalitet i dokumentasjon og kommunikasjon. Teams er innført som digital kommunikasjonsplattform i grunnskolen og voksenopplæringen.

Pedagogisk IKT-rådgiver sentralt medfører innsparinger på samdrift og planmessig investeringsplan. Koordineringer av innkjøp betyr besparelser og høyere kvalitet

Plan for tilstedeværelse og tiltak ved skolevegring

Skolene utvikler plan for å redusere fravær i grunnskolen og felles tiltakspakke for å hindre skolevegring og frafall. Gode rutiner, mestringsopplevelser, samhandling og tidlig innsats er tiltak som kan sikre høy deltagelse i skolen.

Utjevne forskjeller

PC- til alle elever fra 4. trinn.

Pandemien har vist sårbarheten i behovet for både digitale ferdigheter for barn, men også en tilgang til PC også for barn på mellomtrinnet. Derfor investeres det i PC til alle elever fra og med 4. årstrinn. Dette sikrer at disse elevene har lik tilgang på PC og at skolen har muligheter for å integrere digitale hjelpemidler i alle deler av undervisningen. I et nytt IKT-reglement for grunnskolen er det også påpekt at elevene skal ha tilgang på egen PC, både på skolen og hjemme, på lik linje med annet undervisningsmaterieell. Det planlegges også innføring av PCer for 1. til 3. årstrinn i økonomiplanperioden, men oppvekstsektoren har per i dag ikke midler til dette innenfor tildelte rammer.

Styrket samarbeid på tvers av fag og sektor

Tverrfaglig samarbeid

Det er søkt prosjektmidler til å utrede og teste ut en modell for Bedre Tverrfaglig Innsats, til BTI modellen. BTI er en samhandlingsmodell for tjenester som møter gravide, barn, unge og foreldre det er knyttet undring eller bekymring til. Hensikten med BTI-modellen er å kvalitetssikre helhetlig og koordinert innsats uten at det blir brudd i oppfølgingen. BTI bidrar til tidlig innsats, samordning og medvirkning mellom sektor for oppvekst og helse, omsorg og velferd. [\[2\]](#)

Samhandling og taushetsplikt

Gjennom politirådets samarbeidsforum har det blitt satt et fokus på rett forståelse av taushetsplikt og mulighetene for samhandling for alle som arbeider med barn og unge. Her må avklaringer gjøres, slik at samhandlingen kan bli så god, effektiv og lite tidkrevende som mulig.

Økt faglighet og kompetanse

Kompetanseheving

Gjennom kompetansehevingstilbudet fra Udir har kommunen fått finansiering til videreutdanning for om lag 9 barnehageansatte og 40 lærere og ledere inneværende barnehage-/skoleår. I barnehagene gjelder dette styrerutdanning, samt Pedagogisk ledelse og læringsmiljø. Lærerkompetansen i skolene er primært på fagområdene norsk, engelsk, matematikk, spesialundervisning, andrespråkspedagogikk og begynneropplæring. Målsetningen er at vi tilfredsstiller kompetansekrav i 2025 og at alle som underviser i fag har formell kompetanse i faget. Sør-Varanger har også 11 lærere som studerer under ordningen med lærerspesialist med fordypning i fagene matematikk, norsk, begynneropplæring og spesialpedagogikk.

Leke- og læringsmiljø og trygghet

Sør-Varanger kommune har gode rutiner for tiltak når det avdekkes dårlig læringsmiljø. Kommunes tiltaksplan for læringsmiljø gir gode rutiner for avdekking og tiltak. Antall elever som mobbes er over de siste årene under halvparten av det nasjonale, men det er likevel barn som i perioder opplever utrygt læringsmiljø. Kontinuerlig arbeid for å forebygg og avdekke krenkelser viktig. For barnehagene er det vedtatt en overordnet plan for «Inkluderende barnehagemiljø». Generelt skal alle kommunens avdelinger arbeide for at alle barn skal bli sett, få oppfølging og ha en trygg barndom.

Desentralisert kompetanseutvikling

Alle barnehager og skoler er med på felles kompetanseheving i form av etterutdanning i samarbeid med de øvrige 6 kommunene i Øst-Finnmark og Høgskolen Innlandet, og koordineres gjennom et regionalt samarbeidskontor (RSK-øst). Ordningene Dekomp og Rekomp styrker samarbeidet med andre kommuner og UH-sektoren (Universitet- og høyskolesektor). Barnehagene og solene får veiledning i pedagogisk analyse og utviklingsarbeid gjennom kurspakker tilpasset enhetens kartlagte behov. Opplæringen gis til ledere, gruppeledere/avdelingsledere og lærere. Sør-Varanger kommune søker også UIT om å få noen skoler som universitetsskoler for å utvide samarbeidet fra å være praksisskoler til å blir tettere involvert i forsknings- og utviklingsarbeid.

[1] <https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/profesjonsfaglig-digital-kompetanse/rammeverk-larerens-profesjonsfaglige-digitale-komp/#>

[2] <http://tidliginnsats.forebygging.no/Aktuelle-innsater/BTI/>

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Driftsutgifter						
Lønn	261 474	257 427	240 273	234 415	234 415	234 415
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	40 806	33 132	36 242	36 446	35 976	34 476
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	16 284	16 585	15 256	15 256	15 256	15 256
Overføringsutgifter	14 776	13 119	11 917	11 883	11 883	11 883
Finansutgifter	346	0	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	333 686	320 263	303 687	298 000	297 530	296 030
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-20 275	-21 038	-20 950	-20 887	-20 887	-20 887
Refusjoner	-48 551	-29 463	-31 211	-30 977	-30 977	-30 977
Overføringsinntekter	-1 886	-1 700	-4 017	-3 267	-3 267	-3 267
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-1 187	-289	-1 789	-289	-289	-289
Sum Driftsinntekter	-71 899	-52 490	-57 967	-55 420	-55 420	-55 420
Sum	261 787	267 772	245 721	242 580	242 110	240 610

Fordeling på enhet (tabell)

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Barnehagene	54 534	58 402	52 522	52 522	52 522	52 522
Skolene	141 441	143 895	131 501	128 461	127 961	126 461
PP-tjenesten	5 155	5 283	5 466	5 366	5 366	5 366
Barnevernet	21 786	20 113	19 283	19 283	19 283	19 283
Kirkenes flyktning- og kompetanseenhet	18 509	18 917	16 398	16 398	16 428	16 428
Kultur og fritid	12 311	12 404	12 145	12 145	12 145	12 145
Kulturskolen	5 038	5 631	5 280	5 280	5 280	5 280
Sør-Varanger museum	3 013	3 127	3 127	3 127	3 127	3 127
Sum	261 787	267 772	245 721	242 580	242 110	240 610

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett	267 772	267 772	267 772	267 772
Sum Tekniske justeringer	-16 649	-16 649	-16 649	-16 649
Sum Vedtak forrige periode	565	1 315	1 315	1 315
Sum Budsjettendring i år	710	710	710	710
Konsekvensjusteringer	-15 374	-14 624	-14 624	-14 624
Konsekvensjustert ramme	252 399	253 149	253 149	253 149
Politisk vedtak				
KST 062/20 Finnmarksløpet	145	145	145	145
Sum Politisk vedtak	145	145	145	145
Innsparingstiltak				
Rammeendring - Barnehagene	-1 006	-1 006	-1 006	-1 006
Rammeendring - Kirkenes flyktning - og kompetanseenhet	-1 718	-1 718	-1 688	-1 688
Samordning av spesialundervisning i skolene	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Skolestruktur	-3 124	-8 179	-8 179	-8 179
Sum Innsparingstiltak	-8 348	-13 403	-13 373	-13 373
Nye tiltak				
Fagfornyelsen	0	2 000	1 500	0
Rammeendring - PP-Tjenesten	100	0	0	0
Rammeendring - Skolene	1 425	690	690	690
Sum Nye tiltak	1 525	2 690	2 190	690
Nye tiltak og realendringer budsjett	-6 678	-10 568	-11 038	-12 538
Ramme 2021-2024	245 721	242 580	242 110	240 610

Konsekvensjustert ramme inneholder tekniske justeringer (lønns- og prisvekst, sentrale registreringer og øvrige justeringer), vedtak forrige periode og budsjettendringer (politiske vedtak inneværende år).

For hovedområde Kultur og oppvekst er det justering av lønns- og prisvekst samt ny budsjetteringsmåte for pensjon, som sammen med opprinnelig budsjett 2020 gir konsekvensjustert ramme for budsjett 2021.

Pensjon er tidligere budsjettet fullt ut på sektorene, men fra 2021 er det endret slik at sektorene kun skal ta hensyn til løpende pensjon for dagens ansatte. Øvrige pensjonskostnader er flyttet til sektor Finans. Dette er gjort for at enhetene og avdelingene skal kunne rapportere inkludert pensjon gjennom året. Endringen utgjør 16,7 mill.kroner.

Sammendrag budsjett

Barnehagene

For barnehagene er det innarbeidet følgende endringer i budsjetttrammen for 2021: Brukerbetalinger er justert i forhold til nye barnetall og det er innarbeidet dekning for reduserte foreldrebetaling. Tilskudd til private barnehager er beregnet med satser fra UDIR, og er for 2021 redusert som følger av lavere beregningsgrunnlag (kommunens regnskap to år tilbake danner grunnlaget for beregningen av årets tilskudd). Sør-Varanger kommune har ikke endret sats for pensjonskostnad fra 13% til 11% slik det er foreslått i statsbudsjettet. Utover dette er det lagt inn en reduksjon i overføring til andre kommuner som følger av færre barn bosatt i andre kommuner.

Det er budsjettet med én avdeling fra Kirkenes barnehage med lokasjon Hesseng flerbrukssenter.

Skolene

Grunnskolene budsjetteres etter ressursberegningsmodell vedtatt i KST 033/19.

Ressursberegningsmodellen gir ett stillingsbehov som sees i sammenheng med hjemmelsoversikten til skolene slik at lønnsbehovet til den reelle bemanningen dekkes.

Det er innarbeidet midler til ferdigstilling av strategisk oppvekstplan i 2021.

SFO er justert etter gjeldende beregningsmodell basert på barnetall fra skolene.

Utover dette er det innarbeidet en økning på kr 800.000 i skyssutgifter som følger av høyere billettpriser.

PP-tjenesten

For PP-tjenesten er det innarbeidet midler til et engasjement i 2021 som følger av midlertidig behov.

Barnevernet

Barnevernet vil i 2021 redusere kjøp av konsulentttjenester i forhold til 2020 til fordel for rekruttering av egne ansatte. Tidlig innsats, samhandling og lokale tiltak vil gjøre behovet for kjøp av statlige tiltak, fosterhjems- og institusjonsplasser, mindre over tid.

Kirkenes flyktning- og kompetanseenhet

Det er budsjettert med bosetting av 20 flyktninger årlig i planperioden. Siden utviklingen i koronapandemien er økende, er det stor usikkerhet til hvor mange flyktninger kommunen får. Det planlegges derfor å ta ned driften med en 60 % stilling i 2021, samt lavere driftskostnader på grunn av mindre aktivitet. Det er innarbeidet et innsparingstiltak i enheten på 1,7 mill.kroner i planperioden.

Kultur og fritid

Økonomisk støtte og midler til samarbeidsavtale med Finnmarksløpet er innarbeidet i årsbudsjett og økonomiplan, jf. KST 062/20. Det er også innarbeidet midler til pott på kr 150.000 som lag og foreninger i distriktene kan søke på, jf. KST 086/20. Utover det er det ingen endringer i rammen til kultur og fritid.

Kulturskolen

Kulturskolen videreføres med samme ramme som i 2020.

Politisk vedtak

KST 062/20 Finnmarksløpet

De ble i KST 062/20 vedtatt at Sør-Varanger kommune skal inngå en samarbeidsavtale med Finnmarksløpet innenfor en ramme på kr 70.000. I tillegg er det innarbeidet en fast tildeling på kr 75.000 i økonomisk støtte.

Innsparingstiltak

Rammeendring - Barnehagene

Sør-Varanger kommune beregner tilskudd til private barnehager ut i fra føringer og satser fra UDIR. Tilskuddet reduseres ettersom beregningsgrunnlaget for årets tilskudd er lavere enn tidligere år. Utover dette er overføringer til andre kommuner redusert ettersom Sør-Varanger kommune ikke har like mange barn plassert i andre kommuner som tidligere.

Rammeendring - Kirkenes flyktning- og kompetanseenhet

Budsjettrammen for Kirkenes flyktning- og kompetanseenhet er redusert for 2021 som en direkte konsekvens av koronapandemien. For 2020 ble det budsjettert med bosetting av tjue flyktninger, men det ble bare bosatt to. Dette påvirker tjenestebehovet og enheten foreslår derfor å redusere budsjettrammen. Dette er utgifter knyttet til introduksjonsordningen.

Utover dette foreslås det å redusere bemanningen med en 60% stilling som følger av omorganisering av voksenopplæringen.

Samordning av spesialundervisning i skolene

Gjennom digitale hjelpemiddel, tidlig innsats og samordning av spesialpedagogisk ressurs vil skolene kunne ta ned 4 stillinger på spesialpedagogisk hjelp. Spesialpedagogisk ressursteam, PPT og skoleeier vil samarbeide om tiltaket.

Skolestruktur

Kommunestyret vedtok i februar 2018 en økonomisk omstillingsplan for kommunen, gjeldende for inneværende periode. Utgangspunktet for planen var bortfall av inntekter, økning i rente- og avdragsutgifter og kommunens demografiutfordringer i årene fremover. Barnetallene går ned, mens antall eldre som har behov for kommunale tjenester øker. I planen vedtok kommunestyret at det skulle sees på struktur og vurdering ut ifra prinsippet "må-bør-kan". Dette innebærer at skolestruktur er innarbeidet i budsjettforslaget.

Tiltaket innebærer avvikling av grunnskoletilbudet ved Jarfjord oppvekstsenter og Jakobsnes oppvekstsenter fra høst 2021. Elevene flyttes til skoler i den gjenværende skolestrukturen. Anslått besparelse er om lag 3,1 mill. kroner i 2021 og om lag 8,2 mill. kroner i 2022. Årlige skysskostnader på kr 485.000 er innarbeidet.

Elevene som flyttes til Kirkenes ungdomsskole utløser ikke ekstra elevgrupper, mens de øvrige barneskoleelevene som flyttes til Hesseng flerbrukssenter utløser en ny elevgruppe.

Tiltaket bygger på analysen av KOSTRA tall fra 2019 og er en konsekvens av befolkningsprognosen i aldersgruppen.

Alternativ til rådmanns innstilling:

Alternativ til rådmanns innstilling er redusert avsetning til disposisjonsfond tilsvarende sum tiltak i oppvekst og driftskonsekvenser for tekniske tjenester.

Nye tiltak

Fagfornyelsen

Fagfornyelsen har gitt nye læreplaner i alle fag i grunnskolen.

Læreplanene har fått ny struktur; Fagets relevans og sentrale verdier, Kjerneelementer, Tverrfaglige tema, Grunnleggende ferdigheter. Kompetansemål og vurderingsordninger er også endret. Det er behov for nye læremidler i de fleste fag, både i bokform og digitale læremidler. Ekstrakostnadene beregnes til 1,5 mil årlig i de neste 4. årene.

Rådmann foreslår å finansiere utgiftene i 2021 med omdisponering av bundne fond knyttet til prosjekter innen kultur og oppvekst som er avsluttet.

Rammeendring - PP-Tjenesten

Innarbeidet kr 100.000 for finansiere ett midlertidig engasjement.

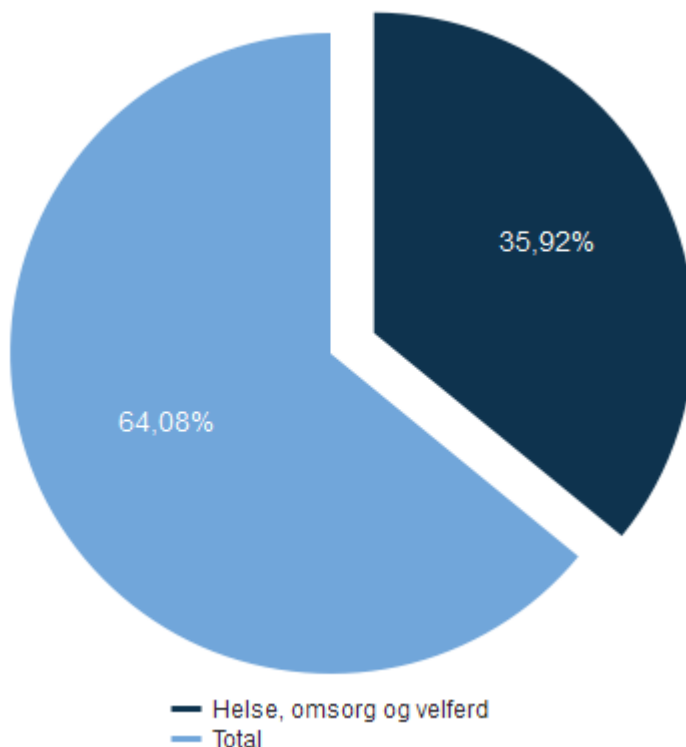
Rammeendring - Skolene

Innarbeidet justering av inntekter, ressursbehov fra beregningsmodell, midler til ferdigstilling av oppvekstplan og økte skyssutgifter.

Helse, omsorg og velferd

Helse, omsorg og velferd - Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Om sektoren

Kommunen har et lovpålagt ansvar for å sørge for helse- og omsorgstjenester til befolkningen. Rammene for kommunenes tjenestetilbud er nedfelt i lov om helse- og omsorgstjenester og pasient- og brukerrettighetsloven. Virksomheten i kommunenes helse- og omsorgstjenester reguleres også gjennom sentralt avtaleverk mellom kommune, stat og yrkesorganisasjoner. Dette gjelder bl.a. fastlege- og fysioterapivirksomhet. Budsjett 2021 tar utgangspunkt i midlertidig organisering. Det betyr at avdelingene som tidligere lå under barne- og familieenheten, nå er flyttet til andre enheter.

I tillegg har sektoren gjort store endringer i budsjett 2021. Sykehjemmene, tjenesten for funksjonshemmede og hjemmebasert omsorg har i tidligere år hatt et samlet lønnsbudsjett per enhet, men fra 2021 er lønnskostnadene splittet per avdeling. Dette for å få en bedre oversikt over avdelinger som har økonomiske utfordringer, slik at konkrete tiltak kan iverksettes.

Tjenesteområdet for helse, omsorg og velferd er midlertidig delt inn i:

Administrasjon HOV: Ny avdeling som består av enhetsledere, psykolog, prosjekt- og utviklingskoordinator og rådgiver.

Koordinering, fag og forvaltning: Arbeidsoppgaver er i hovedsak saksbehandling, koordinering av ferdig behandlede pasienter i spesialisttjenesten, behandling og tildeling av søknader om individuell plan og koordinator og ansvarlige for pasient og journalsystem. I tillegg er kreftkoordinator, kreftsykepleier og

teamleder for tverrfagligvurderingsteam flyttet hit fra barne- og familieenheten i 2020, samt USHT og frivilligsentralen.

Kommunelegetjenesten: Medisinskfaglig rådgiver, legevaksordning,

NAV: Økonomisk sosialhjelp.

Hjemmebasert omsorg: Sykepleie, praktisk bistand, omsorgsboliger og dag- og aktivitetstilbud for eldre og demente, lokalt hjelpemiddellager. Dagsentertilbud for demente er flyttet fra sykehjemsenheten og midlertidig slått sammen med dagsentertilbud for eldre.

Sykehjem: Langtidsopphold, korttids- og avlastningsopphold og rehabiliteringsopphold. I tillegg er jordmortjenesten, helsestasjon, fysioterapitjenesten og ergoterapitjenesten flyttet fra barne- og familieenheten.

Tjenesten for funksjonshemmede: Bistand i bolig, døgnavlastning, dag- og aktivitetstilbud, samt at psykisk helse- og rustjeneste midlertidig er organisert her. Avdelingen for psykisk helse- og rustjeneste følges opp av kommunalsjef til ny organisering er vedtatt.

Sektor for helse, omsorg og velferd i Sør-Varanger kommune jobber i retning av forebygging, tidlig innsats og en mer aktiv bruker- og pårørenderolle. Innbyggerne skal ha innflytelse over egen livssituasjon og ha mulighet til å bo lengst mulig i eget hjem, slik at behovet for mer ressurskrevende tjenester utsettes. Utvikling og innføring av velferdsteknologi skal være med å bidra til dette.

Kostra-analyse

	Sør- Varanger 2018	Sør- Varanger 2019	Alta	Fauske - Fuosko	Landet uten Oslo	Kostragruppe 12	Kostragruppe 10
Prioritet							
Institusjoner (f253+261) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	46,5 %	46,9 %	42,4 %	52,0 %	42,9 %	43,6 %	37,6 %
Netto driftsutgifter per innbygger (234) aktiv- og servicetjen eldre og pers. m/funk.nedsett. (B)	1 212	1 187	672	292	1 024	1 124	985
Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon (B)	10 325	11 136	8 045	11 547	7 527	10 192	6 323
Netto driftsutgifter per innbygger (254) helse- og omsorgstj. til hjemmeboende (B)	11 756	12 471	12 239	11 130	10 255	13 756	10 761
Netto driftsutgifter per innbygger (256) tilbud om ø. hjelp døgnopphold i kommunene (B)	346	364	50	0	151	93	184
Dekningsgrad							
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon (B)	16,3 %	13,8 %	13,1 %	13,9 %	11,9 %	11,2 %	10,0 %
Mottakere av hjemmetjenester per 1000 innbyggere (B)	54	55	44	47	41	60	43

ANALYSE AV PLEIE OG OMSORG

Analysen som følger baserer seg på tall i fra KOSTRA (Kommune-Stat-Rapportering) i perioden 2016-

2019. Nøkkeltalene er synlig i starten av kapittelet (i web versjonen av dokumentet er det mulig å klikke på nøkkeltallene for mer detaljer.)

Analysen vil fokusere på følgende funksjoner:

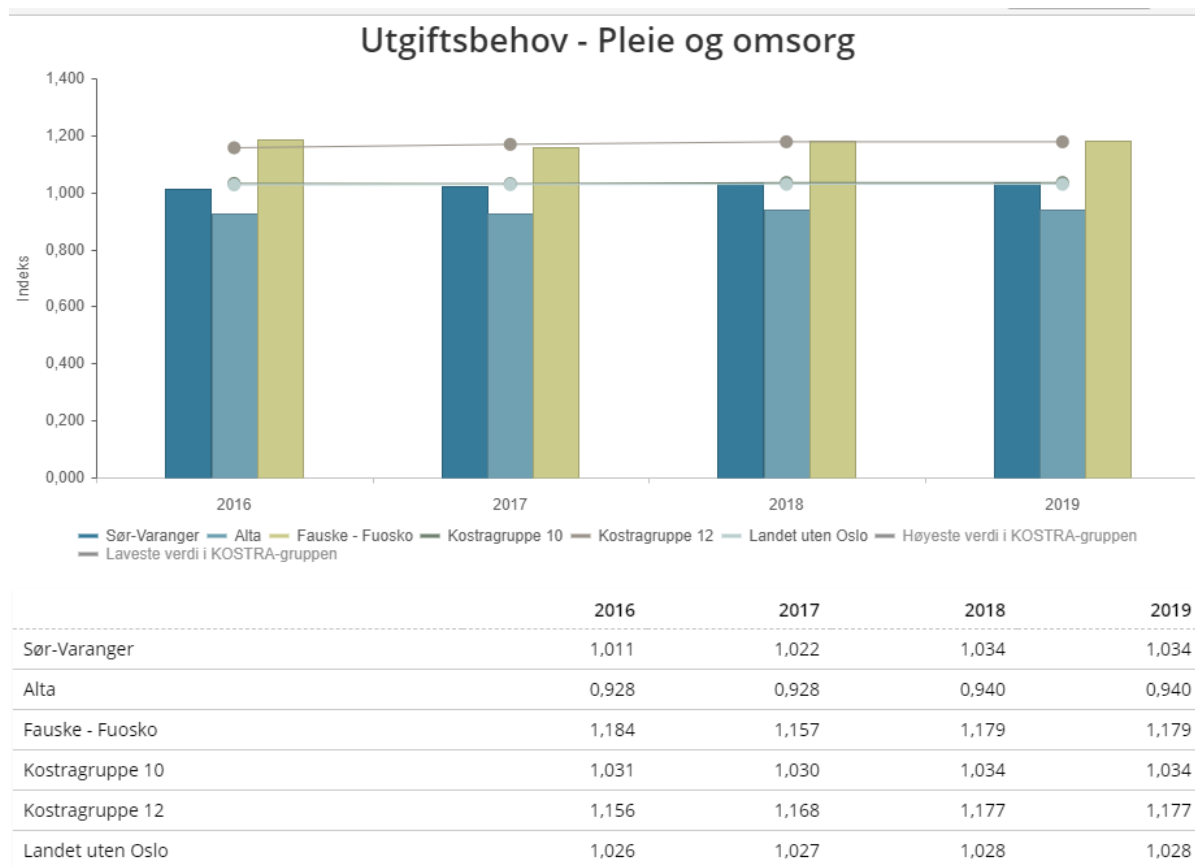
- 234 Aktiviserings- og servicetjenester til eldre og personer med funksjonsnedsettelser
- 253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon
- 254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende
- 256 Øyeblikkelig hjelp døgntilbud
- 261 Institusjonslokaler

Sør-Varanger kommune er del av kostragruppe 12.

Utgiftsbehov

Utgiftsbehov er et begrep hentet fra inntektssystemet for kommunene i statsbudsjettet. Hver kommune og hvert fylke får beregnet et utgiftsbehov på grunnlag av alderssammensetning (demografi), geografi og sosiale forhold (andel uføre, ugifte eldre, innvandrere osv). Utgiftsutjevningen i statsbudsjettet er basert på denne beregningen. Utgiftsbehovet per innbygger i hver kommune/ hvert fylke beregnes som en prosent i forhold til landsgjennomsnittet (100%).

Hensikten er å gjøre kommunene mer sammenlignbare ved å korrigere for forskjeller i demografi, geografi og sosiale forhold.

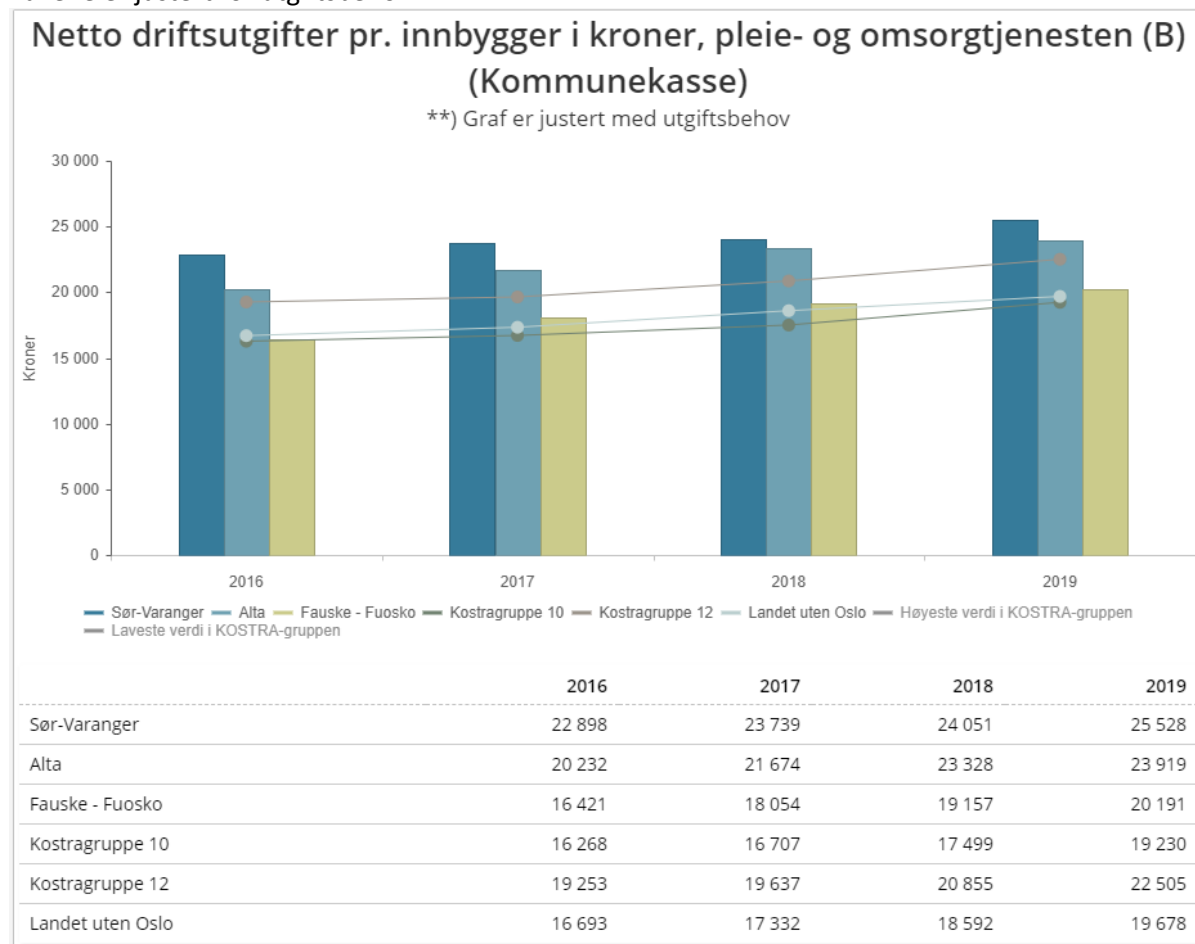
Graf og tabell over viser at skolene i Sør-Varanger er beregnet til å være mer kostnadskrevende å drive enn landsgjennomsnitt. Alta er lavere enn gjennomsnittet, mens Fauske er høyere.

Utgiftsbehovet sier som sagt noe om hvor kostnadskrevenne tjenesten er med bakgrunn i kriterier som alderssammensetning, sosiale forhold, kommunestørrelse og bosettingsmønster. Dette indikerer at det er behov for å bruke mer enn landsgjennomsnittet på pleie og omsorg for Sør-Varanger kommune.

Utgiftsnivå

I dette delkapitlet vil netto driftsutgiftene bli analysert samlet sett og per funksjon per innbygger. Tallene er justert for utgiftsbehov.

I 2019 var netto driftsutgifter til pleie- og omsorgstjenesten per innbygger i Sør-Varanger kr 25.528. Sammenlignet med kostragruppe 12, bruker Sør-Varanger kr 3.023 mer per innbygger.

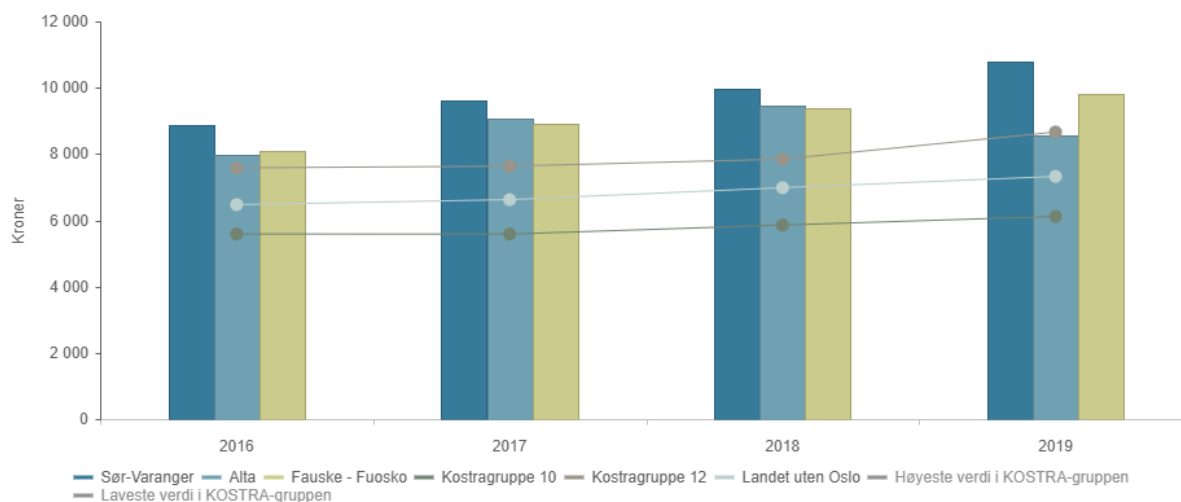
Følgende faktorer er normalt bestemmende for ressurser per bruker for tjenesten samlet sett:

- Fordelingsprofilen mellom institusjons- og hjemmetjeneste
- Alderssammensetningen av eldre over 67 år, da pleiebehovet stiger med økt alder
- Det generelle pleiebehovet i brukergruppen
- Andel ressurskrevende brukere og antall psykisk utviklingshemmede
- Lokale prioriteringer avhengig av behov eller terskel for å få tildelt tjenester
- Utdanningsnivå og ansiennitet hos personalet
- Størrelsen på institusjonene

Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon (B)

**) Graf er justert med utgiftsbehov

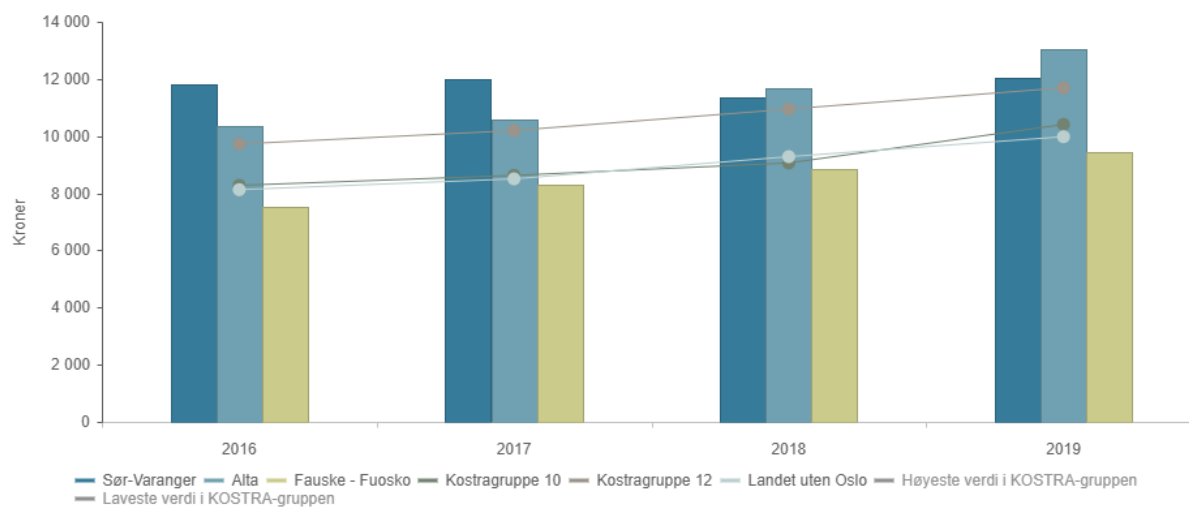

I 2019 var netto driftsutgifter til helse- og omsorgstjenester i institusjon per innbygger i Sør-Varanger kr 10.769. Sammenlignet med kostragruppe 12, bruker Sør-Varanger kr 2.097 mer per innbygger.

Netto driftsutgifter per innbygger (254) helse- og omsorgstj. til hjemmeboende (B)

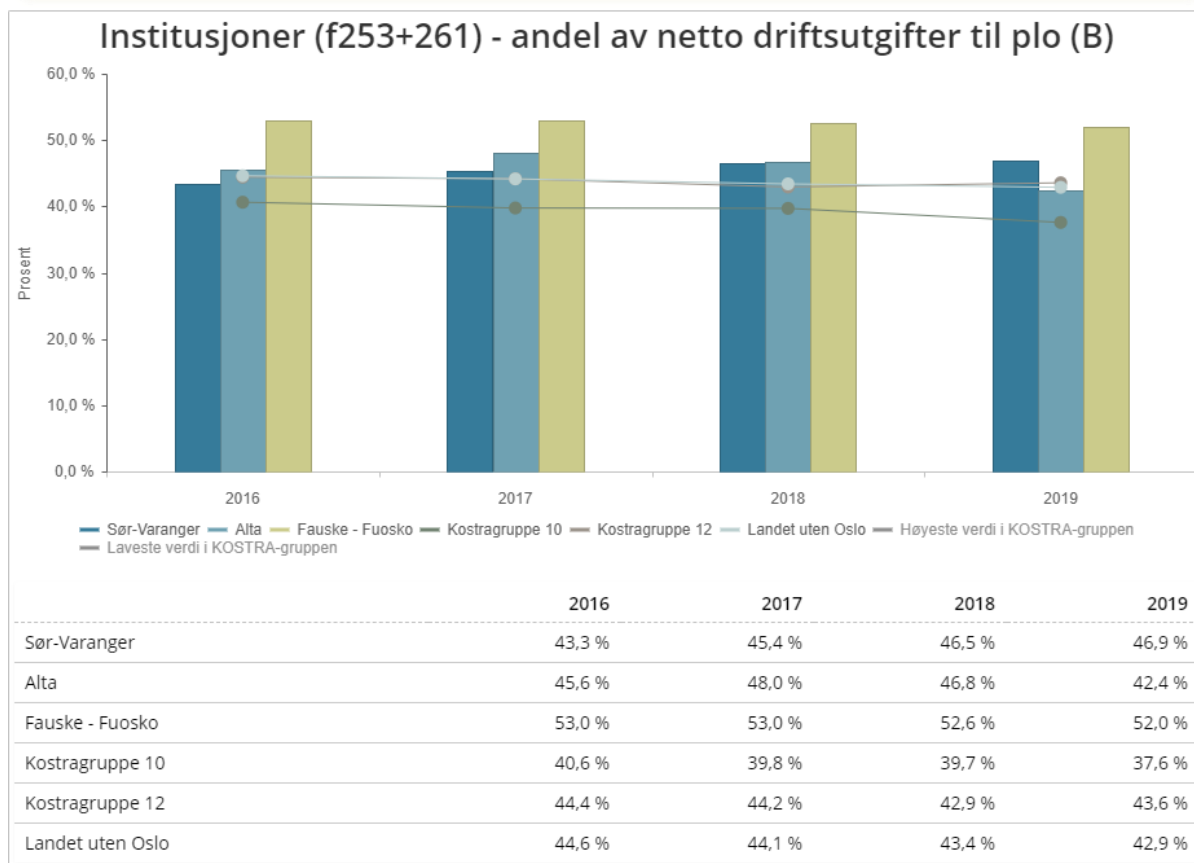
**) Graf er justert med utgiftsbehov

I 2019 var netto driftsutgifter til helse- og omsorgstjenester i institusjon per innbygger i Sør-Varanger kr 12.060. Sammenlignet med kostragruppe 12, bruker Sør-Varanger kr 369 mer per innbygger. Sør-Varanger er nest høyest i utvalget, Alta bruker kr 962 mer.

Fordeling - Hjemmebasert og institusjon

I dette delkapitlet analyseres andelen netto driftsutgifter til institusjoner sammenlignet med hjemmebaserte tjenester.

Tabellen over inkluderer tall i fra funksjon 253 og 261. Institusjoners andel av netto driftsutgifter for pleie og omsorg i 2019 var 46,9% i Sør-Varanger, mens gjennomsnittet i kostragruppe 12 var 43,6%. Dette tilsier at Sør-Varanger har høye institusjonsrelaterte utgifter. Av sammenligningskommunene ser vi at Fauske har høyere kostnader relatert til institusjoner, mens Alta har lavere.

Kommuner anbefales å arbeide etter laveste effektive omsorgsnivå (LEON prinsippet), med sterk vekt på hjemmebaserte tjenester og egenmestring.

Som vist i tabellen i starten av analysen har Sør-Varanger en høyere andel eldre enn utvalget det sammenlignes med som bor på institusjon.

Andel innbyggere som mottar hjemmetjenester

I Sør-Varanger mottok 55 personer hjemmetjenester per 1000 innbygger. Det er fem lavere enn kostragruppe 12 og noe høyere enn resten av sammenligningsgrunnlaget.

Oppsummering

Sør-Varanger har en ganske jevn fordeling av institusjonsbaserte- og hjemmebaserte tjenester. Institusjonsbaserte tjenester er de mest kostnadskrevenne omsorgstjenestene, og man bør i større grad satse på hjemmebasert omsorg og forebyggende tjenester.

Utfordringer og strategi

Tjenesteområdet skal sikre en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste slik at kommunens innbyggere får gode levekår, og de sosiale helseforskjellene i befolkningen reduseres. Det pågående arbeidet med å snu ressursinnsatsen fra reparasjon og behandling, til forebygging og tidlig innsats videreføres. Det arbeides ut fra en helhetlig tilnærming som skal bidra til mestring, økt livskvalitet og ivaretagelse av egne ressurser for å opprettholde funksjonsnivå så lenge som mulig.

Strategisk plan for helse-, omsorg og velferd er sendt på høring i oktober 2020. Når planen er vedtatt vil sektoren jobbe med de føringene som det legges opp til. Hovedfokuset i 2021 vil derfor være tett knyttet opp til de tiltakene som beskrives i planen. Sektoren er avhengig av langsiktighet for å kunne planlegge for fremtidens helse, omsorg og velferdstjenester, og dette vil være førende for hva sektoren skal prioritere i årene som kommer.

Hele samfunnet er påvirket av korona situasjonen. Helsesektoren har i stor grad blitt påvirket av dette i 2020. Det er knyttet stor usikkerhet til hvordan utviklingen av pandemien vil utarte seg i 2021, men sektoren er forberedt på at dette også vil påvirke driften til neste år.

Satsningsområder

Strategisk plan for helse, omsorg og velferd legger opp til følgende satsningsområder:

Utvikling av ansatte og organisasjon

1. *Vi har godt definert styring og lederskap i organisasjonen*
2. *Vi har en hensiktsmessig og tydelig organisering av tjenestene våre*
3. *Våre ansatte har eller kan skaffe seg nødvendig kompetanse*
4. *Vi har heltidsstillinger som hovedregel, deltid som mulighet*
5. *Innbyggere, interesseorganisasjoner og frivillighet er involvert i drift av våre tjenester*

Eldreomsorg

6. *Vi har tydelige kriterier for omsorgsnivå og tjenester*
7. *Bemanningen vår er fleksibel og effektiv*
8. *Botilbudene våre fyller behov innbyggere ikke klarer å dekke selv*
9. *Vi skal ha fokus på forebygging og mestring av egen alderdom*

Livsmestring og forebygging

10. *Innbyggerne ivaretar og mestrer egen helse best mulig lengst mulig, og våre tjenester tar utgangspunkt i hva som er viktig for innbyggeren*
11. *Tjenestene våre er til nytte for innbyggerne*
12. *Innbyggerne opplever at tjenestene våre er helhetlige og koordinerte*
13. *Vi skal sammen med Oppvekstsektoren systematisk arbeide for å gi alle kommunens barn og unge gode oppvekstvilkår.*

Disse satsningsområdene danner grunnlaget for utformingen av tiltakene i handlingsplanen og det videre arbeidet med årlig virksomhetsplanlegging.

Organisering

I 2020 startet arbeidet med organisering av tjenestene i sektoren og mye av dette arbeidet er allerede på plass. Enhetslederne i helse og omsorg har fått en portefølje med overordnet oppgaver, ansvar og myndighet for oppfølging av tjenesteområdene. Det er utarbeidet en formell funksjonsbeskrivelse og delegert myndighet til avdelingsledere som er i tråd med enhetsledernes oppgaver, ansvar og myndighet slik at overordnede vedtak og prioriteringer innen tjenesteområdet følges opp ut i avdelingene.

Det som gjenstår av omorganiseringen er å gjennomføre en endelig organisasjonsstruktur der sektoren går over fra midlertidig organisering til ny organisering. Planen er at dette gjennomføres etter at strategisk plan er vedtatt.

AvAk og Monumentveien omsorgsboliger ble åpnet i oktober 2020. Byggene består av 15 omsorgsboliger og avlastning- og aktivitetssenter. I 2021 vil fokuset være å få til et godt etablert tilbud i et samlokalisert bomiljø. Dette er et positivt løft for sektoren, både for brukerne og ansatte spesielt.

Rekruttering

Rådmannen foreslår å videreføre bevilgningen på 1 mill. kroner til arbeid med rekruttering, stabilisering og kompetanseheving av kritisk og nødvendig personell i helse- og omsorgstjenestene. Kommunen tilbyr stipendordning under utdanning og lønn tilsvarende 10 års ansiennitet til nyutdannede sykepleiere og vernepleiere, som et rekrutteringstiltak.

Sykepleiemangel er en nasjonal utfordring som også påvirker vår kommune. Per oktober 2020 har Sør-Varanger kommune 20 ledige sykepleierstillinger. Konsekvenser av dette kan være feilmedisinering, fallskader, forsinket og/eller feil behandling. Forskningsrapporter viser at dette forekommer hyppigere i kommunale pleie og omsorgstjenester der det er for få sykepleiere. Det gir innbyggerne en større risiko for skade eller for tidlig død. Helsesektoren i Sør-Varanger kommune har derfor til hensikt å komme med en helhetlig redegjørelse overfor utvalg for levekår i løpet av januar 2021, som viser hvordan man jobber for å utbedre denne situasjonen.

Det er mange tiltak som er iverksatt for å rekruttere sykepleiere, blant annet skal sektoren lage en rekrutteringsvideo. Videoen har som mål å vise hva kommunen som har å tilby, både til sine ansatte og til innbyggerne generelt. I tillegg er det startet opp et prosjekt som skal se på den generelle sykepleiekompetansen i kommunen, og om denne kompetansen kan organiseres på en annen måte. Blant annet sees det på om deler av dagens sykepleieoppgaver kan flyttes til andre faggrupper, slik at sykepleiekompetansen kan brukes på en mer hensiktsmessig måte. Et annet ledd i dette prosjektet er at Sør-Varanger kommune og Kirkenes videregående skole har inngått en samarbeidsavtale der målet er å øke kompetansen til fagarbeiderne i sektoren. På denne måten kan helsefagarbeiderne tilegne seg nødvendig kompetanse til å kunne overta deler av dagens sykepleieoppgaver.

Prosjekt «Jobbvinner» videreføres i 2021. Kommunen er med i et samhandlingsprosjekt med andre kommuner i Øst-Finnmark og KS. Målet i dette prosjektet er å finne gode løsninger på rekrutteringsutfordringene når det gjelder sykepleier og vernepleiere spesielt. Kommunenes egenandel er på 90.000 kroner og prosjektet administreres av prosjektleder som er plassert i Vadsø.

I tillegg til utfordringer knyttet til rekruttering av sykepleiere har kommunen også erfart at det til tider er vanskelig å rekruttere til andre stillinger i sektoren, blant annet ergoterapeuter, fysioterapeuter, vernepleiere og helsesykepleiere. Disse faggruppene prioriteres også i stipendordningen som er beskrevet over.

Det er på lik linje som med rekruttering av høgskolepersonell også store utfordringer med å få ansatt alle fastlegehjemler. Denne utviklingen har pågått i flere år, og Sør-Varanger kommune vil også mangle fastleger i 2021. Kommunen er med på et prosjekt (ALIS-NORD) der målet er å sikre rekruttering og stabilitet i fastlegestillinger, og hjemler i nord-norske kommuner.

Utfordringer

Sykefraværet i sektoren er høyt, og tjenesteområde helse og omsorg har over lang tid jobbet mye og helhetlig med sykefravær, men stor mangel på sykepleiere og annet høyskole personell gjør situasjonen utfordrende. Forbedringsarbeidet som sektoren har igangsatt, med eksempelvis nytt kvalitet – og styringssystem, har som mål å involvere ansatte i større grad. Sektoren har fokus på at dette arbeidet skal bidra til at de ansatte opplever en større grad av innflytelse og eierskap til det arbeidet som skal utføres på hver enkelt avdeling.

Den demografiske utviklingen viser at det blir flere og flere eldre samtidig som at stadig flere overlever alvorlig sykdom. Dette påvirker omsorgstjenestene og en ser allerede en økning i antall brukere og at flere brukere vil kreve mer ressurser enn tidligere. Sektoren skal arbeide målrettet for å klare å imøtekomme morgendagens utfordringer. Blant annet er arbeidet med nye kriterier for tildeling av tjenester igangsatt. Utgangspunktet vil være å utforme tjenestene etter må-bør-kan prinsippet, og tjenestenivået må defineres i større grad.

Kilde: www.NSF.no www.ntnu.no

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Økonomiplan			
			2021	2022	2023	2024
Driftsutgifter						
Lønn	193 304	191 725	257 467	257 582	257 582	257 582
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	19 863	16 357	25 663	25 628	25 628	25 628
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	51 947	49 605	46 470	46 470	46 470	46 470
Overføringsutgifter	11 574	8 655	8 791	8 791	8 791	8 791
Finansutgifter	3 136	700	700	700	700	700
Sum Driftsutgifter	279 825	267 042	339 091	339 171	339 171	339 171
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-6 331	-6 782	-18 435	-18 435	-18 435	-18 435
Refusjoner	-45 684	-31 799	-33 726	-33 595	-33 595	-33 595
Overføringsinntekter	-455	0	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-2 738	-1 472	-6 672	-6 472	-6 472	-6 472
Sum Driftsinntekter	-55 207	-40 053	-58 833	-58 502	-58 502	-58 502
Sum	224 617	226 989	280 258	280 669	280 669	280 669

Fordeling på enhet (tabell)

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koordinering, fag og forvaltningsenheten	25 107	24 432	23 590	23 986	23 986	23 986
Administrasjon - HOV	0	0	6 411	6 376	6 376	6 376
Sykehjemmene	15 369	17 817	74 889	74 889	74 889	74 889
Kommunelegetjenesten	19 396	20 356	20 545	20 545	20 545	20 545
NAV - Økonomisk sosialhjelp	11 969	12 442	10 674	10 724	10 724	10 724
Hjemmebasert omsorg	94 169	91 830	88 482	88 482	88 482	88 482
Tjenesten for funksjonshemmede	48 155	49 567	44 962	44 962	44 962	44 962
Kjøkken - Pleie og omsorgstjenestene	10 452	10 545	10 705	10 705	10 705	10 705
Sum	224 617	226 989	280 258	280 669	280 669	280 669

Fordeling på enhet inkludert gamle enheter

Tabellen under inneholder tidligere års regnskaps- og budsjettall for enheter som ikke eksisterer i den nye organisasjonsstrukturen fra 2021, og som ikke fremkommer i de økonomiske oversiktene i Framsikt etter omorganiseringen innenfor sektor helse, omsorg og velferd. Enheter som ikke er med i den nye organisasjonsstrukturen er markert med gult.

Beløp i 1000	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koordinering, fag og forvaltningsenheten	25 107	24 432	23 590	23 986	23 986	23 986
Administrasjon - HOV	0	0	5 773	5 738	5 738	5 738
Sykehjemmene	15 369	17 817	74 403	74 403	74 403	74 403
Kommunelegetjenesten	19 396	20 356	20 545	20 545	20 545	20 545
NAV - Økonomisk sosialhjelp	11 969	12 442	10 674	10 724	10 724	10 724
Hjemmebasert omsorg	94 170	91 830	87 996	87 996	87 996	87 996
Tjenesten for funksjonshemmede	48 156	49 567	44 962	44 962	44 962	44 962
Kjøkken - Pleie og omsorgstjenestene	10 452	10 545	10 705	10 705	10 705	10 705
Dagsenter for demente	2 325	3 125	0	0	0	0
Prestøyhjemmet	37 530	35 607	0	0	0	0
Wesselborgen sykehjem	32 651	33 150	0	0	0	0
Sum	297 125	298 872	278 648	279 059	279 059	279 059

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett	298 827	298 827	298 827	298 827
Sum Tekniske justeringer	-14 272	-14 272	-14 272	-14 272
Sum Vedtak forrige periode	-3 881	-3 916	-3 916	-3 916
Sum Budsjettendring i år	899	899	899	899
Konsekvensjusteringer	-17 254	-17 289	-17 289	-17 289
Konsekvensjustert ramme	281 573	281 538	281 538	281 538
Innsparingstiltak				
Endring i enhet hjemmebasert omsorg	-783	-783	-783	-783
Endring i enhet tjenesten for funksjonshemmede	-37	-37	-37	-37
Endring i sykehjemsenheten	-1 902	-1 902	-1 902	-1 902
Kjøp av tjenester fra private	-470	-470	-470	-470
Nye kriterier for tildeling av tjenester	-505	-505	-505	-505
Reduksjon i antall liggedøgn	-200	-200	-200	-200
Reduksjon i reisebudsjett	-95	-95	-95	-95
Reduksjon økonomisk sosialhjelp og bortfall av kvalifiseringsordning	-1 615	-1 565	-1 565	-1 565
Redusere kjøp fra Fylkeskommunen	-324	-324	-324	-324
Sum Innsparingstiltak	-5 931	-5 881	-5 881	-5 881
Nye tiltak				
Endring KFF og administrasjon HOV	564	645	645	645
Fastlønns- og driftstilskudd til Fysioterapeut	202	202	202	202
Opprettelse av demenskoordinator	325	640	640	640
Overføring av administrasjon - Bemanningsteam	638	638	638	638
Pris- og lønnsvekst - Kirkenes storkjøkken AS	160	160	160	160
Reversert tiltak - differensierte botilbud Tangenlia	600	600	600	600
Reversert tiltak - kjøp av tjenester fra private	2 127	2 127	2 127	2 127
Sum Nye tiltak	4 616	5 012	5 012	5 012
Nye tiltak og realendringer budsjett	-1 315	-869	-869	-869
Ramme 2021-2024	280 258	280 669	280 669	280 669

Konsekvensjustert ramme inneholder tekniske justeringer (lønns- og prisvekst, sentrale registreringer og øvrige justeringer), vedtak fra forrige periode og budsjettendringer (politiske vedtak inneværende år).

For sektor helse, omsorg og velferd er det justering av lønns- og prisvekst, vedtak forrige periode, samt ny budsjetteringsmåte for pensjon, som sammen med opprinnelig budsjett 2020 gir konsekvensjustert ramme for budsjett 2021.

Pensjon er tidligere budsjettert fullt ut på sektorene, men fra 2021 er det endret slik at sektorene kun skal ta hensyn til løpende pensjon for dagens ansatte. Øvrige pensjonskostnader er flyttet til sektor Finans. Dette er gjort for at enhetene og avdelingene skal kunne rapportere inkludert pensjon gjennom året. Endringen utgjør 14,3 mill.kroner.

Sammendrag budsjett

Samlet er budsjetttrammen for sektoren redusert med 1,32 mill.kroner fra konsekvensjustert ramme i forslag til budsjett 2021. Dette knytter seg i hovedsak til organisasjonsendringer, mindre kjøp av tjenester og redusert økonomisk sosialhjelp.

Organisasjonsstrukturen i helsesektoren er endret, noe som gjør at budsjettet for 2020 viser lavere tall i noen tabeller enn opprinnelig. Avviket skyldes at enhetene Prestøyhjemmet og Wesselborgen er lagt inn under den nye enheten Sykehjemmene, og dagsenter for demente ligger under HBO. Tabell i delkapittel "Fordeling på enhet inkludert gamle enheter" inkluderer alle tallene fra regnskap 2019 og budsjett 2020.

Koordinering, fag og forvaltningsenheten (KFF)

Ved KFF er det innarbeidet økte kostnader knyttet til overføring av stillinger fra andre avdelinger. I tillegg er kostnadsrammen for opprettelse av demenskoordinator innarbeidet i budsjettet.

Tiltak om redusert kjøp av tjenester fra private er beregnet på nytt. Prosessen med å etablere et kommunalt tjenestetilbud til brukerne tar lengere tid enn planlagt. Opprinnelig tiltak var innarbeidet med effekt på 2,1 mill. kroner i 2021, men er nedjustert til 470.000 kroner. I tillegg er midlene til kjøp av tjenester fra Fylkeskommunen utarbeidet som eget tiltak og reduseres med 324.000 kroner fra og med 2021, samt at antall liggedøgn for utskrivningsklare pasienter er redusert med 200.000 kroner.

Administrasjon - HOV

Enheten er nyopprettet fra budsjett 2021 som en konsekvens av omorganiseringen innenfor sektoren. Enheten består av enhetsledere, psykolog, prosjekt- og utviklingskoordinator og rådgivere.

Administrasjonen til bemanningsteamet er flyttet fra personalavdelingen til Administrasjon - HOV fra 2021.

Sykehjemmene

Sykehjemsenhetens budsjetttramme er styrket som følge av at jordmor, helsestasjon, fysioterapitjenesten og ergoterapitjenesten er overført til enheten i midlertidig organisering. Rammen er nedjustert på grunn av at dagsentertilbud til demente er flyttet til HBO, og variable lønnskostnader er nedjustert med bakgrunn i lavere behov til ressurskrevende brukere over 67 år.

Kommunelegetjenesten

Kommunelegetjenesten er videreført med samme ramme. Tiltak om styrkning av legetjenesten som ble utarbeidet i 2020 er videreført til 2021 og i økonomiplanen.

NAV- økonomisk sosialhjelp

NAV økonomisk sosialhjelp er en av enhetene som er vanskelig å budsjettere på grunn av svingninger i behov. Med bakgrunn i erfaringstall fra de siste årene er budsjetttrammen til NAV økonomisk sosialhjelp nedjustert med 1,6 mill. kroner og er knyttet til bortfall av kvalifiseringsordningen.

Hjemmebasert omsorg

HBO øker rammen sin på bakgrunn av at dagsentertilbud for demente er flyttet fra sykehjemsenheten. Rammen øker også med 600.000 kroner fordi et av tiltakene fra 2020 ikke videreføres med bakgrunn i endret sammensetning av brukere på Tangenlia. Tiltak som videreføres fra 2020 gir en besparelsen på 650.000 kroner i 2021, i tillegg er variable lønnskostnader redusert med bakgrunn i omfordeling av midler internt i sektoren.

Tjenesten for funksjonshemmede (TFF)

AvAk og Monumentveien omsorgssenter sto klart til innflytting i slutten av oktober 2020. Tiltak om samordning av tjenester er innarbeidet med en besparelse på 1,3 mill. kroner og er en videreføring av tiltak fra 2020. Psykisk helsetjeneste og rus er i budsjettet midlertidig plassert under enheten TFF til ny organisering er på plass, men følges opp av kommunalsjef.

Kjøkken

Rammen til Kirkenes storkjøkken prisjusteres med konsumprisindeksen som per september var 1,6%.

Innsparingstiltak

Endring i enhet hjemmebasert omsorg

Endringene i tiltaket er i all hovedsak knyttet til at sektoren i 2021 har splittet lønnsbudsjettene per avdeling. Enhetsleder er flyttet til ny opprettet avdeling Administrasjon - HOV i helse, omsorg og velferd.

Endring i enhet tjenesten for funksjonshemmede

Endringene som fremkommer i tiltaket er i all hovedsak knyttet til ny midlertidig organisering, og splittingen av lønnsbudsjett har ført til at ansatte er flyttet fra en enhet til en annen. I den midlertidige organiseringen ligger psykiske helsetjeneste og rus under denne enheten.

Endring i sykehjemsenheten

I sykehjemsenheten er endringene i all hovedsak knyttet til at behovet for ekstraressurs på enkeltbrukere over 67 år er endret, og variable lønnskostnader tas ned. Det er også gjort en midlertidig organisering på sykehjemsenheten. Helsestasjon, fysioterapi, ergoterapi, Prestøyhjemmet og Wesselborgen ligger nå under denne enheten. Budsjettene på Prestøyhjemmet og Wesselborgen er splittet per avdeling, og det er kun lagt inn reelt lønnsbehov på de andre avdelingene. Brukerbetalingene på sykehjem er prisjustert etter statens økning av grunnbeløpet 1G fra 99 858 kr til 100 843 1.mai 2020.

Kjøp av tjenester fra private

Ny beregning av kjøp av tjenester fra private vil gi en besparelse på 470.000 kroner i 2021. Årsaken til dette er at en bruker som kommunen tidligere har kjøpt tjenester til har flyttet fra kommunen, men besparelsen blir mindre fordi det er planlagt kjøp av tjenester til et nytt BPA-vedtak. Det nye BPA-vedtaket har samme kostnadsramme uavhengig av om den driftes kommunalt eller om en kjøper tjenesten fra private.

Dette tiltaket erstatter tidligere beregnet besparelse på reduksjon av kjøp av tjenester fra 2020. Årsaken til at opprinnelig tiltak er redusert er beskrevet i reverseringstiltaket på kjøp av tjenester fra private.

Nye kriterier for tildeling av tjenester

Sektoren har etablert en prosjektgruppe bestående av to grupper som skal utarbeide kriterier og minstestandard ved praktisk bistand. Gruppene består av ansatte fra ulike enheter slik at en sikrer tverrfaglighet og bred involvering.

Det vil bli utarbeidet et helhetlig dokument der tjenestebeskrivelsen fremkommer, og der en i større grad definerer kriterier og tjenestenivå. Målet er at den også skal kunne overføres til de andre tjenestene sektoren har ansvar for. Dokumentet skal vedtas i kommunestyret i løpet av 1. kvartal 2021. Når denne er vedtatt må enhetene evaluere vedtakene til alle brukerne på nytt, slik at en sikrer likebehandling og riktig tjenestetilbud per bruker. Dette kan medføre endringer i antall vedtakstimer, som også vil gi en endring i egenbetalingen per bruker. Det er vanskelig å forutse den økonomiske konsekvensen for de enkelte enhetene og avdelinger. Tiltaket er derfor plassert på Administrasjon-HOV, men vil justeres i løpet av året når evaluering av vedtak per bruker er gjennomført.

Reduksjon i antall liggedøgn

Kjøp av tjenester fra Finnmarkssykehuset reduseres. Dette gjelder liggedøgn på sykehus som kommunen faktureres for etter at pasienter er definert som utskrivningsklare. I 2020 ligger det an til at antall liggedøgn for utskrivningsklare pasienter reduseres, og tiltaket legges inn på bakgrunn av dette. Koronasituasjonen er noe av årsaken til lavere antall liggedøgn, og kommunen forventer at dette også vil ha effekt i 2021.

Reduksjon i reisebudsjett

Kjøregodtgjørelse reduseres på avdelinger som har hatt lavere behov og mindre reisevirksomhet i 2020 blant annet på grunn av Korona. Dette forventes å vedvare også i 2021.

Reduksjon økonomisk sosialhjelp og bortfall av kvalifiseringsordning

NAV sosial er redusert som følge av at kvalifiseringsstøttnads-ordningen av avsluttet, og andre tiltak har erstattet dette. Ordningen var svært lite i bruk, og det kan se ut til at prosjektet IPS Jobbspesialister i større grad når målgruppene. Budsjettet er også redusert som følge av nedgang i utbetalt bostøtte, noe som skyldes lavere etterspørsel.

Redusere kjøp fra Fylkeskommunen

Sør-Varanger kommune har i tidligere år betalt for miljøarbeidertjenester på Pasvik Folkehøgskole basert på søknad fra skolen om elever som har behov for tjenester. Årsaken til at dette tiltaket er innarbeidet i budsjett 2021 er at praksisen for tildeling av slike vedtak er endret. Tidligere år har folkehøgskolen søkt om tjenester på vegne av elever. Ny praksis er at elever med behov for helse- og omsorgstjenester nå må søke direkte til kommunen på lik linje med andre søkere som har behov for bistand til dagliglivets gjøremål. På denne måten sikrer kommunen lik praksis for tildeling av tjenester.

Nye tiltak

Endring KFF og administrasjon HOV

Tiltaket dreier seg om flytting av ansatte på grunn av nytt oppsett for budsjett 2021, der sektoren har splittet lønnsbudsjett per avdeling. Det er opprettet en egen avdeling for administrasjon HOV, der alle enhetsledere, rådgiver, psykolog og prosjekt- og utviklingskoordinator er flyttet til. KFF har overtatt

arbeidsgiveransvaret for kreftkoordinator, kreftsykepleier og teamleder for tverrfaglig vurderingsteam som tidligere var organisert under helsetjenesten.

Fastlønns- og driftstilskudd til Fysioterapeut

Økning i driftstilskuddet til fysioterapeuter på avtalehjemler og økt fastlønnsstilskudd til kommunale stillinger er justert ut fra Helsedirektoratets satser for 2021.

Kjøp av tjenester fra vikarbyrå

Rekruttering av hovedsakelig sykepleiere har i 2020 vært særdeles utfordrende. Rådmann foreslår å budsjettere med inntil 5,0 mill.kroner til kjøp av tjenester fra vikarbyrå i 2021. Tiltaket dekkes ved bruk av disposisjonsfond. Dette gjøres for å sikre realisme i budsjettet ut ifra situasjonen per i dag. Budsjettet er lagt på den nyopprettede avdelingen Administrasjon - HOV og midlene skal prioriteres av enhetsledere innenfor sektoren.

Opprettelse av demenskoordinator

Sektoren erfarer at antallet demenssyke øker år for år, og en opplever også at brukerne til dels er unge under 67 år. Mange har et sammensatt sykdomsbilde. En demenskoordinator kan bistå brukere og pårørende gjennom hele sykdomsforløpet, og skal være en veileder og rådgiver i forbindelse med brukers behov og koordinere tjenestene som bruker har. Selv om brukerne ennå ikke har behov for hjelp fra flere instanser, vil de aller fleste personer med demens etter hvert få dette. Viktigheten med kommunens demenskoordinator er at denne gruppen blir informert om aktuelle tilbud og får tjenester til rett tid. Det er hensiktsmessig at demenskoordinatoren også er med på å bidra til at brukerne kan bo lengere hjemme, og å være til støtte og hjelp for pårørende og videre gjennom sykdomsforløpet til en eventuell heldøgns omsorgstjeneste gis. Tiltaket er innarbeidet med syv måneders virkning i budsjett 2021, og helårsvirkning i økonomiplanen.

Overføring av administrasjon - Bemanningsteam

Opprettelse av bemanningsteamet ble vedtatt i KST 098/17. Bemanningsteamet er per i dag organisert under personalavdelingen, men overføres midlertidig til Administrasjon - HOV fra 2021. I tillegg til leder er det ansatt i to stillinger som finansieres av ferievikarbudsjetten til hjemmebasert omsorg og sykehjemmene. På grunn av dagens organisering vil tiltaket gi en reduksjon i kostnader for sektor administrasjon og en økning for sektor HOV.

Pris- og lønnsvekst - Kirkenes storkjøkken AS

Rammen til Kirkenes storkjøkken prisjusteres med konsumprisindeksen som per september var 1,6%.

Reversert tiltak - differensierte botilbud Tangenlia

Tiltaket fra 2020 er reversert med bakgrunn av at, avdelingen der tiltaket var tiltenkt har fått nye brukere. Disse brukerne er en brukergruppe som kommunen ikke har hatt et systematisk botilbud til tidligere. Årsaken til at tiltaket ikke ble gjennomført var usikkerhet rundt behovet til brukerne. Det opprinnelige tiltaket gikk ut på å omgjøre sykehjemsplasser på Tangenlia til omsorgsboliger. Dette arbeidet fortsetter som planlagt, men vil etter all sannsynlighet ikke ha økonomisk effekt i 2021 på grunn av den nye brukergruppen.

Reversert tiltak - kjøp av tjenester fra private

Sektoren har erfart at overgangen fra å kjøpe tjenester fra private til å drifte selv tar lengere tid enn planlagt. Reverseringen av dette tiltaket har medført at omstillingsbehovet til sektoren har økt med 2,1 mill. kroner for 2021. Sektoren må likevel reversere den planlagte overtakelsen av brukerne fordi

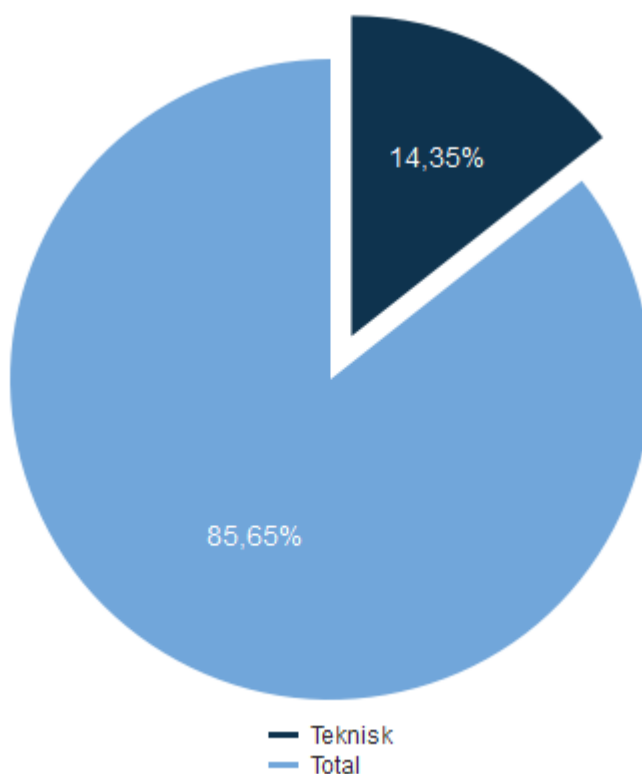

forholdene for overtakelse ikke er på plass enda. Prosessen er i gang, og målet er å gi kommunale tjenester til to av brukerne i løpet av sommeren 2021. Årsaken til at dette ikke gir den planlagte effekten i 2021, er at tjenestene som skal ivareta brukerne er avhengig av kunnskapsutveksling og opplæring av ansatte fra dagens tilbyder av tjenesten. Dette er viktig for at brukerne skal oppleve at overgangen blir så sømløs som mulig. En annen viktig suksessfaktor for at Sør-Varanger kommune skal kunne ivareta disse brukerne, er at rekrutteringen av fagpersonell er på plass før overtakelsen av brukerne. Dette for å opprettholde faglig forsvarlighet i tjenestene som skal tilbys.

Teknisk

Teknisk - Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Om sektoren

Sektor Teknisk består av enhetene Tekniske tjenester og Beredskap og brann.

Enhet for tekniske tjenester består av 63 årsverk fordelt på avdelingene forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygg og eiendommer (FDV), vei-avdelingen samt vann-, avløp- og renovasjon (VAR), renhold og prosjektavdelingen. Enheten har ansvaret for forvaltning, drift og vedlikehold av det meste av kommunens infrastruktur og eiendom, bortsett fra ansvarsområdene til Barentshallene Sør-Varanger KF og Kirkenes Havn Sør-Varanger KF.

Enhet for Beredskap og brann består av om lag 25 årsverk fordelt på avdelingene administrasjon, 110 sentralen og Brann- og feiervesen.

Utfordringer og strategi

Tekniske tjenester

De kommende årene vil enheten ha fokus på å ferdigstille vedtatte kommuneplaner. Planprogram for hovedplan vann og avløp er vedtatt. Målet er at planen skal være klar i løpet av 2022. For hovedplan vei er målet å ferdigstille denne i 2021.

Begge disse planene skal legge føringer for hva som skal være fokusområder i kommende års vedlikehold og oppgraderinger.

Samtidig som man jobber med planverket, har enheten på avdeling vei og VA startet en jobb med å få på plass digitale forvaltningssystemer. For å sikre at kommunens vei- og VA kapital driftes på den mest samfunnsmessig økonomiske måten, er det avgjørende at man klarer å fange opp alle avvik ved at man linker rett dokumentasjon opp mot rett installasjon og anlegg. Videre skal det sørge for bedre og mer nøyaktig budsjettering, og bedre korttidsplanlegging og loggføring. For å klare alt dette, er det helt avgjørende at man har gode digitale systemer på plass som kan brukes i alle ledd av organisasjonen.

VA avdelingen jobber også for å få på plass en egen VA-norm for Sør-Varanger kommune. Denne skal legge klare føringer for alt som omhandler vann og avløp, og vil være til stor hjelp i bla. anbudsprosesser der det skal være helt klart hvilke krav som stilles. Avdelingen har som mål å ha VA-normen klar i løpet av 2021.

Veiavdelingen har fått på plass ingeniørkompetanse for å utføre lovpålagt saksbehandling og kontroll av arbeid på og ved vei. Enheten er enda i starten av dette arbeidet, men ser allerede at blant annet gravesår utbedres raskere, og med bedre kvalitet. Dette sørger for at kommunens veier varer lenger, og at man får en bedre kvalitet på de kommunale veiene, og kan spare penger på lang sikt etterhvert som kravet til veier og sykkel- og gangstier øker.

På FDV avdelingen vil man i 2021 fortsette fokuset på systematikk i prioritering rundt vedlikeholdsarbeid. Ny oppsynsmann er ansatt, som har en nøkkelrolle gjennom oppfølging av internkontroll- og tilstandsvurderingssystem. Igangsetting og drift av nye bygg er krevende, og tar mye av tiden for administrasjonen på avdelingen. For tiden er man i avsluttende fase på Sandnes og Bjørnevatn skole hva gjelder prøvedrift, mens man starter opp prøvedriften på det AvAk og Monumentveien omsorgssenter på Skytterhusfjellet.

Renholdsavdelingen er sterkt delaktig i oppstart på nye bygg, og også for dem krever dette en del. Nye rutiner skal innarbeides og nye renholdsplaner må utarbeides. I 2021 er planen at flere av renholderne som i dag er vikarer blir ansatt i faste stillinger i henhold til ny renholdsplan.

I 2020 har kommunen fått ansatt en ny prosjektleder på prosjektavdelingen. Dette bærer frukter i form av meget god oppfølging på pågående prosjekter, noe som vil føre til mindre etterarbeid etter overtagelse. Prosjektavdelingen er godt i gang med planleggingen av nye Kirkenes barnehage. Krav om ytterligere geotekniske kontroller etter funn av kvikkleire i området har forsinket prosessen. Man ser nå for seg en byggestart mot vår 2021. Videre vil behov for ekstra ressurser på prosjektavdelingen være prisgitt valg av anbudsmodeller i kommende prosjekter.

Beredskap og brann

Sør-Varanger kommune opprettet i 2020 enheten Beredskap og brann. Enheten består av en administrasjon med enhetsleder og avdelingene 110-sentralen, Brann- og feiervesen.

Enhetsleder ble ansatt fra 1. september. Fokuset i 2021 vil være å få etablert 110-sentralen i Kirkenes. Videre vil enheten fokusere på å få ferdigstilt en oppdatert ROS analyse.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Driftsutgifter						
Lønn	55 036	67 136	59 780	59 465	59 465	59 465
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	42 624	47 371	43 989	44 828	44 828	45 385
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	23 093	22 420	25 845	25 845	25 845	25 845
Overføringsutgifter	6 990	6 043	5 886	5 886	5 886	5 886
Finansutgifter	5 356	350	570	570	570	570
Sum Driftsutgifter	133 099	143 320	136 069	136 594	136 594	137 151
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-64 455	-63 388	-60 239	-60 239	-60 239	-60 239
Refusjoner	-10 194	-18 617	-18 493	-18 493	-18 493	-18 493
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-367	-856	-3 045	-3 045	-3 045	-3 045
Sum Driftsinntekter	-75 016	-82 862	-81 777	-81 777	-81 777	-81 777
Sum	58 082	60 458	54 292	54 817	54 817	55 374

Fordeling på enhet (tabell)

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Teknisk	56 455	54 328	49 967	50 492	50 492	51 049
Vann, avløp og renovasjon - Selvkost	-9 570	-7 125	-7 739	-7 739	-7 739	-7 739
Brann og beredskap	11 197	13 255	12 064	12 064	12 064	12 064
Sum	58 082	60 458	54 292	54 817	54 817	55 374

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett	59 990	59 990	59 990	59 990
Sum Tekniske justeringer	-4 149	-4 149	-4 149	-4 149
Sum Vedtak forrige periode	-207	-207	-207	-207
Sum Budsjettendring i år	131	131	131	131
Konsekvensjusteringer	-4 225	-4 225	-4 225	-4 225
Konsekvensjustert ramme	55 765	55 765	55 765	55 765
Innsparingstiltak				
Rammeendring - FDV - Kommunale bygg	-376	-364	-364	193
Rammeendring - Renhold	-317	-317	-317	-317
Skolestruktur - Driftskonsekvenser	-240	-575	-575	-575
Strømkostnader - Kommunale bygg	-966	0	0	0
Strømkostnader - Kommunale veier	-144	0	0	0
Tappe ned nedlagte skolebygg, og slå av strøm.	-253	-506	-506	-506
Sum Innsparingstiltak	-2 297	-1 762	-1 762	-1 205
Nye tiltak				
Driftskonsekvens - Salg av kommunale leiligheter	174	174	174	174
Forvaltningssystem kommunale veier	50	40	40	40
Rammeendring - Beredskap og brann	100	100	100	100
Rammeendring - Vintervedlikehold	500	500	500	500
Sum Nye tiltak	824	814	814	814
Nye tiltak og realendringer budsjett	-1 473	-948	-948	-391
Ramme 2021-2024	54 292	54 817	54 817	55 374

Konsekvensjustert ramme inneholder tekniske justeringer (lønns- og prisvekst, sentrale registreringer og øvrige justeringer) og budsjettendringer (politiske vedtak inneværende år).

For sektor Teknisk er det justering av lønns- og prisvekst samt ny budsjetteringsmåte for pensjon, som sammen med opprinnelig budsjett 2020 gir konsekvensjustert ramme for budsjett 2021.

Pensjon er tidligere budsjettert fullt ut på sektorene, men fra 2021 er det endret slik at sektorene kun skal ta hensyn til løpende pensjon for dagens ansatte. Øvrige pensjonskostnader er flyttet til sektor Finans. Dette er gjort for at enhetene og avdelingene skal kunne rapportere inkludert pensjon gjennom året. Endringen utgjør 4,2 mill.kroner.

Sammendrag budsjett

Samlet er budsjetttrammen for sektoren redusert med 1,47 mill.kroner fra konsekvensjustert ramme i forslag til budsjett 2021. Dette knytter seg i hovedsak til reduserte strømutgifter for kommunale bygg og veier.

Tekniske tjenester

For enheten tekniske tjenester er det innarbeidet tiltak som beskrives nærmere i tiltaksoversikten. Selvkostområdet er budsjettert i henhold til beregninger levert av Envidan Momentum, og gebyr fastsatt i gebyrregulativet.

Beredskap og brann

For enheten beredskap og brann er det innarbeidet følgende endringer:

- Kommunens fellesutgifter innen beredskap, brann og forebygging er flyttet til enhetsadministrasjon.
- Driftsramme på kr 100.000 for administrasjon.

Øvrig

Fastsettelse av gebyrregulativ behandles i egen sak.

Innsparingstiltak

Rammeendring - FDV - Kommunale bygg

Tiltaket inneholder følgende:

Reduksjon i inntekter fra kommunale parkeringsplasser med motorvarmer som følger av lavere inntekt enn budsjettet for 2020

Reduserte kommunale eiendomsavgifter.

Reduksjon i bruk av overtid.

Reduksjon i utgifter til oljefyring.

Rammeendring - Renhold

Innsparing på kjøp av rengjøringsmateriell som følger av gunstigere innkjøpsavtale.

Skolestruktur - Driftskonsekvenser

Driftskonsekvenser for tekniske tjenester som følger av endring av skolestruktur.

Strømkostnader - Kommunale bygg

Strømkostnader for kommunale bygg foreslås redusert med 12% for årsbudsjett 2021 grunnet langvarige lave strømpriser i 2020. Selv om analysene peker på en fortsatt lav strømpris er dette usikkert fremover. Effekten er kun innarbeidet i 2021.

Strømkostnader - Kommunale veier

Strømkostnader for kommunale veier foreslås redusert med 12% for årsbudsjett 2021 grunnet langvarige lave strømpriser i 2020. Selv om analysene peker på en fortsatt lav strømpris er dette meget usikkert og helt utenom norm. fra de siste år. Effekten er kun innarbeidet i 2021.

Tappe ned nedlagte skolebygg, og slå av strøm.

Omhandler skolebyggene Fossheim og Skogfoss. Dersom byggene ikke er solgt før utgangen av juni 2021 foreslås det å tappe ned byggene og slå av strømmen.

Nye tiltak

Driftskonsekvens - Salg av kommunale leiligheter

Driftskonsekvens av salg av leilighetene Internatveien 8A, Fjellveien 21A og Klavenesgate 3.

Kommunestyret sitt vedtak i sak 028/20:

Kommunestyret vedtar å selge boligene i Internatveien 8A og Fjellveien 21A i henhold til vedtatte «Retningslinjer for salg av kommunale boliger og bygg».

Inntekten fra salg av boligene avsettes til ubundet investeringsfond etter at tilskuddet fra Husbanken er tilbakebetalt.

Forvaltningssystem kommunale veier

Sør-Varanger kommune har behov for et nytt forvaltningssystem (programvare) for drift og vedlikehold av kommunale veier. For å ha en god forvaltningskvalitet er veiavdelingen avhengig av system og verktøy som samler all informasjon på en plass, noe man ikke har i dag. Dette skal sikre god planlegging og budsjettering, samt dokumentasjon av gjennomført arbeid og tilstandsvurderinger.

Rammeendring - Beredskap og brann

Det er innarbeidet en driftsramme for den nyopprettede administrasjonen til beredskap og brann på kr 100.000.

Rammeendring - Vintervedlikehold

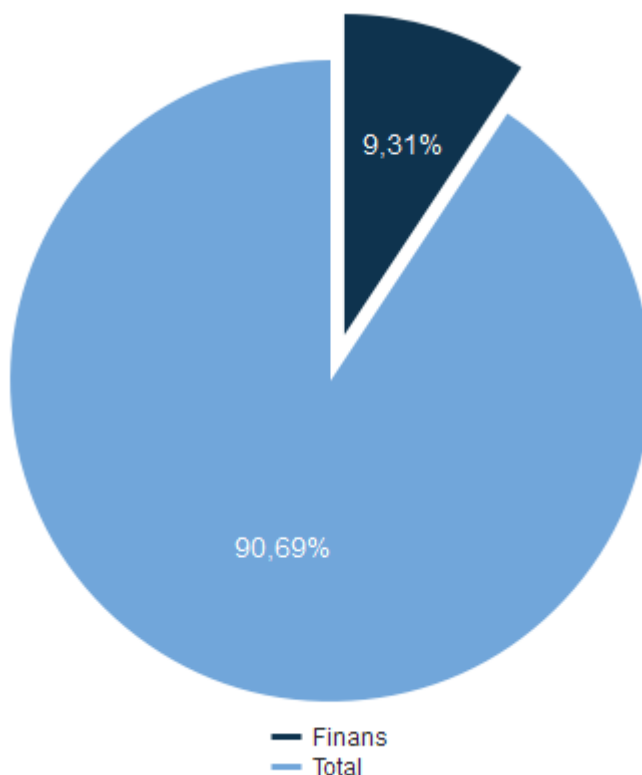
De senere år viser en økning i utgifter på vintervedlikehold levert av private aktører. 2018 viste et overforbruk på kr 500.000 og 2019 på kr 900.000. Så langt i år har vi et periodisert overforbruk på om lag 1,0 mill.kroner.

Det foreslås derfor å øke bevilgningen til vintervedlikehold for budsjett 2021 og videre i økonomiplanen.

Finans

Finans - Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Om sektoren

Finansområdet inneholder i hovedsak kommunens felles inntekter og kostnader. Skatt og rammetilskudd, eiendomsskatteinntekter, kraftinntekter, statstilskudd som integreringstilskudd og havbruksfond er i likhet med lønnsavsetning, renter og avdrag og ordinær avsetning til disposisjonsfond omtalt særskilt under hovedområdet. Resterende poster på finansområdet er blant annet salg av konsesjonskraft, avskrivninger, pensjon, overføring av tilskudd til særbedrifter inklusiv omstillingsmidlene til Sør-Varanger utvikling.

Pensjon er budsjettet etter en ny modell i 2021. Pensjonskostnaden knyttet til aktive ansatte budsjetteres på enhetene, mens reguleringspremie, oppsatte rettigheter, administrasjonskostnad og premieavvik budsjetteres på finansområdet. Det betyr for budsjett 2021 en høy pensjonskostnad fordelt på enhetene og en inntekt på finansområdet. Denne modellen benyttes i mange andre kommuner i dag. Samlet kostnad til pensjon er 59,7 mill.kr, noe som er en nedgang fra 2020. Årsaken til at det ikke fremkommer økning til tross for lønnsøkning, er en reell nedgang i pensjonskostnader for kommunene.

Sør-Varanger kommune selger sin andel av konsesjonskraft. Konsesjonskraften er å anse som en del av kommunens frie inntekter og kan benyttes til kommunal tjenesteproduksjon. Kommunen selger konsesjonskraft fra Varanger Kraft AS med 32,182 GWh og Tinfos AS med 1,9174 GWh, til sammen 34,09 GWh.

Kommunen må betale for levering av kraften, og dette gjøres etter en to-pris-modell. Sør-Varanger betaler et fast ledd som er sentralt bestemt og et variabelt ledd hvor markedsprisen er veiledende. Samlet er det budsjettert med en netto gevinst i 2021 på i overkant av 6 mill.kr, som også kan være et for optimistisk estimat.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Driftsutgifter						
Lønn	-16 863	-30 623	3 779	3 779	3 779	3 779
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	473	940	970	970	970	970
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	1 020	0	0	0	0	0
Overføringsutgifter	31 781	44 056	39 266	39 266	39 266	39 266
Finansutgifter	145 413	152 313	148 320	155 068	137 573	145 214
Sum Driftsutgifter	161 824	166 686	192 335	199 083	181 588	189 229
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-14 299	-13 340	-10 175	-10 175	-10 175	-10 175
Refusjoner	-5 116	-14 469	-13 889	-14 089	-14 189	-14 189
Overføringsinntekter	-741 050	-747 135	-723 901	-727 548	-720 019	-726 473
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-81 853	-75 119	-79 429	-79 429	-69 429	-69 429
Sum Driftsinntekter	-842 319	-850 063	-827 394	-831 241	-813 812	-820 266
Sum	-680 495	-683 377	-635 059	-632 158	-632 224	-631 037

Fordeling på enhet (tabell)

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Finans	-675 170	-683 377	-635 059	-632 158	-632 224	-631 037
Sum	-675 170	-683 377	-635 059	-632 158	-632 224	-631 037

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett	-28 066	-28 066	-28 066	-28 066
Sum Tekniske justeringer	37 037	37 037	37 037	37 037
Konsekvensjusteringer	37 037	37 037	37 037	37 037
Konsekvensjustert ramme	8 971	8 971	8 971	8 971
Politisk vedtak				
Økt tilskudd Barentshallene, KST 086/20, inkl lønnsøkning	1 275	1 275	1 275	1 275
Sum Politisk vedtak	1 275	1 275	1 275	1 275
Nye tiltak				
Midlertidig finansiering bortfall av integreringstilskudd	-3 035	-3 035	-3 035	-3 035
Salg av konsesjonskraft - prisjustering	1 865	1 865	1 865	1 865
Økt tilskudd Sør-Varanger Menighet	350	350	350	350
Sum Nye tiltak	-820	-820	-820	-820
Nye tiltak og realendringer budsjett	455	455	455	455
Ramme 2021-2024	9 426	9 426	9 426	9 426

Politisk vedtak

Økt tilskudd Barentshallene, KST 086/20, inkl lønnsøkning

KST 086/20:

Inkludering av barn og unge med funksjonsnedsettelse i idrett og øvrig kulturliv må vektlegges spesielt i deltagerkort - fritidskort. Mange med funksjonsnedsettelse blir lite inkludert i idrettsaktiviteter. Ordning med treningskompiser og støttekontakter må vektlegges i denne sammenheng. Et fremtidig deltagerkort/fritidskort for barn og unge omfatter både idrett og kulturaktiviteter.

- Sør-Varanger kommune avventer å utvikle et eget lokalt fritidskort i påvente av en nasjonal løsning.
- Sør-Varanger kommune takker ja til et samarbeid med ALLEMED, der man sikrer bred medvirkning, også med barn og unge.
- Administrasjonen kommer tilbake med oppdatert status etter gjennomført ALLEMED – dugnad for vedtak knyttet til videre prosess.
- Gratis hall-leie tas med i budsjettet for 2021 med et ekstra tilskudd til Barentshallene KF på 1.040.000 kroner.
- I tillegg settes det av en pott på 150 000 kroner som lag og foreninger i distriktene kan søke på for å gi barn og unge opp til 19 år gratis leie av lokaler på sine hjemsteder.
- Utvalg for levekår ønsker å få utredet muligheter for at barn og unge i distriktene skal få gratis leie av lokaler på sin nærscole, det innebærer endring av gebyrregulativet. Formålet vil være å sikre likeverdigheit og utjevning.

Det er også beregnet 2 % lønnsøkning på fast lønn og faste tillegg, med virkning fra 1. mai, totalt kr 85.000.

Nye tiltak

Belysning torget

Sør-Varanger kommune dekker strøm og vedlikehold med inntil kr 30.000 i årlig kostnad til belysning av trær i sentrum. Beløpet dekkes av fond 2565134-Bolyst, og gjelder økonomiplanperioden 2021-2024.

Økt tilskudd Sør-Varanger Menighet

Sør-Varanger kommune øker driftstilskudd til Sør-Varanger menighet i samsvar med menighetsrådets vedtak.

Investeringsbudsjettet

Investeringsbehov og planer for kommunen

Sør-Varanger kommune har de siste 10 årene gjennomført store investeringer innenfor alle tjenesteområdene til kommunen. Investeringene som er gjennomført legger til rette for bolyst og et moderne tjenestetilbud. Det betyr samtidig at gjeldsbelastningen har økt vesentlig, og en stor andel av driftsutgiftene går med til å dekke renter og avdrag.

I henhold til ny kommunelov skal kommunestyret vedta egne regler for størrelse på kommunens gjeldsbelastning, og graden av egenkapital i investeringer. Det medfører at man må legge gode langsiktige planer for investeringsbehovet i årene fremover, planer som er forankret i planverk og tar hensyn til kommunens befolkningsutvikling.

For økonomiplan og årsbudsjett 2021-2024 er de vesentligste investeringsprosjektene utbygging av Kirkenes barnehage og vann- og avløpsområdet. Vann og avløp dekkes etter selvkostmetoden. I løpet av de neste to årene må det gjøres to utredninger slik planene foreligger. Det ene gjelder ventilasjon og utbedring av Rådhuset etter inneklimatemåling. Det andre forprosjektet omhandler fremtidens bygg innen pleie- og omsorg. Det skal i henhold til handlingsplanen til strategisk plan for helse, omsorg og velferd gjøres en grundig vurdering av både sykehjemsplasser, omsorgsboliger og rehabilitering/helsehus. Dette foreslås gjennomført i løpet av 2021/2022, og budsjettmidlene er lagt til 2022.

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter**Finans**

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Renter og avdrag etablering/utbedring og start lån	20 000	20 000	20 000	20 000
Sum Finans	20 000	20 000	20 000	20 000
Sum	20 000	20 000	20 000	20 000

Andre investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter**Administrasjon**

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Fiberpakke til distriktene	10 000	0	0	0
Infrastruktur utbedringer og digitaliseringsprosjekt	1 000	0	0	0
It-Investeringer	1 000	1 000	1 000	1 000
Oppgradering arkiv	500	0	0	0
Skolepc - Klassesett	1 876	600	600	600
Sum Administrasjon	14 376	1 600	1 600	1 600

Kultur og oppvekst

Nye Kirkenes barnehage	7 000	0	0	0
Utsifting av digitale tavler skoler	400	400	400	400
Sum Kultur og oppvekst	7 400	400	400	400

Helse, omsorg og velferd

Forprosjekt - Helse, omsorg og velferd	0	1 000	0	0
Integrerte velferdsteknologiske tjenester	1 000	1 000	1 000	1 000
Inventar og utstyr - Pleie og omsorg	300	300	300	300
Sum Helse, omsorg og velferd	1 300	2 300	1 300	1 300

Teknisk

Barentshallene - Varebil	0	0	0	0
Forprosjekt Rådhuset	1 000	0	0	0
Gatelys i sentrumsområdet	1 200	0	0	0
Kommunale bygninger - Planlagt vedl.hold	2 500	2 500	2 500	2 500
Kommunale veier - Oppgradering og utbedring	2 000	2 000	2 000	2 000
Lydisolering og ombygging av kontor	0	0	0	0
Ny bil veiingeniør og byggvedlikehold	550	0	550	0
Ny brannbil	6 000	0	0	0
Ny snøfreser	850	0	0	0
Oppgradering SD-anlegg	1 000	1 000	0	0
Parker, anlegg og idrettsanlegg, oppgradering	2 000	2 000	2 000	2 000
Prosjektledelse Kommunale bygg	410	416	427	440
Skole 9910 Etterarbeid	0	0	0	0
Utstyrsoppgradering	1 000	1 000	1 000	1 000
Utvidelse av teleslynger i kommunale bygg	200	200	200	0
Sum Teknisk	18 710	9 116	8 677	7 940

Finans

Egenkapitalinnskudd KLP	3 200	3 200	3 200	3 500
Kirkebygg - vedlikehold og oppgradering	0	2 000	2 000	2 000
Økt Tilgjengelighet I Kollektivtransport	500	500	500	0
Sum Finans	3 700	5 700	5 700	5 500
Sum	45 486	19 116	17 677	16 740

Selvkost

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter

Teknisk

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Ny bil feiing	550	0	0	0
Ny varebil VA	550	0	0	0
Oppgradering avløp	2 400	2 400	2 400	2 400
Oppgradering vann	3 600	3 600	3 600	3 600
UV-anlegg hovedvannledning	10 700	0	0	0
Sum Teknisk	17 800	6 000	6 000	6 000
Sum	17 800	6 000	6 000	6 000

Andre investeringer

Administrasjon

Fiberpakke til distriktene

Kommunestyret vedtok i budsjett 2018 en utbygging av fiber til distriktene. I henhold til vedtak er prosjektet videreført i 2021 med 10 mill kroner.

It-Investeringer

Arbeidet med digitaliseringsplan er igangsatt, og det er innarbeidet 1 mill kroner til IT-investeringer i planperioden. Midlene fordeles i henhold til prioritert liste.

Skolepc - Klasesett

Pandemien har vist sårbarheten i behovet for både digitale ferdigheter for barn, men også en tilgang til PC også for barn på mellomtrinnet. Derfor investeres det i PC til alle elever fra og med 4. årstrinn. Dette sikrer at disse elevene har lik tilgang på PC og at skolen har muligheter for å integrere digitale hjelpemidler i alle deler av undervisningen. I et nytt IKT-reglement for grunnskolen er det også påpekt at elevene skal ha tilgang på egen PC, både på skolen og hjemme, på lik linje med annet undervisningsmateriell.

Helse, omsorg og velferd

Integrerte velferdsteknologiske tjenester

I henhold til tidligere vedtatt investeringsbudsjett er det avsatt 1 mill.kroner til velferdsteknologiprojektet. Dette er videreføring av arbeidet med velferdsteknologi. Prosjektet er i tråd med føringer i strategisk plan for helse, omsorg og velferd.

Inventar og utstyr - Pleie og omsorg

Enhetene innenfor pleie og omsorgstjenestene har meldt om behov for utskifting av inventar og utstyr på grunn av slitasje på eksisterende utstyr. Rådmannen foreslår at det avsettes kr 300.000 hvert år i planperioden for utskifting av nødvendig utstyr. Prioritering av midlene gjøres i fagnettverk for pleie og omsorg.

Teknisk

Forprosjekt Rådhuset

Pr. dags dato er rådhuset det eneste bygget Sør-Varanger kommune bruker og forvalter som ikke har et balansert ventilasjonsanlegg. Det foreligger flere klager på inneklima, og kommunen har stor plassmangel hva gjelder kontorarbeidsplasser.

I lys av arbeidstilsynets inspeksjon av inneklima på rådhuset i 2019, med påfølgende avviksrappport, kartlegging og målinger, samt behov for investeringer på bla. tak og vinduer legges det inn 1.000.000 til forprosjekt rådhuset. Formålet er å kartlegge hva de totale investeringsbehovene på rådhuset er, inkludert balansert ventilasjonsanlegg, samt alle andre behov. Man ønsker også å kartlegge hva et nytt bygg vil koste. Kostnader for oppgradering og evt. nytt bygg må sees i sammenheng med det kommunen bruker på å leie inn kontorer grunnet plassmangel på rådhuset, og mulighet for å f.eks. flytte teknisk administrasjon til et bygg i tilknytning til teknisk verksted i havnegata.

Sistnevnte løsning vil kunne gi driftsfordeler i form av enklere oppfølging av rutiner og drift. Dette vil man få igjennom nærhet til uteavdelinger og bedre oppfølgingsmuligheter, samt innsparing på leie av kontorer, men på den andre siden vil det medføre en investering i bygg.

Gatelys i sentrumsområdet

Varanger Kraft Nett (VKN) AS utbedrer kabling av lavspennetnett i store deler av Kirkenes sentrum. Prosjektet baserer seg på kommunestyrets vedtak i sak 061/17. Teknisk ønsker å videreføre prosjektet for resterende gater VKN planlegger å fortsette med.

Lavspennettet (som forsyner eiendommene med strøm) er i dag basert på luftstrek med tremaster. Kommunens gatelys med tilhørende kabler er montert i Varanger Krafts tremaster. Ved at lavspennettet legges i jordkabler mister tremastene sin hovedfunksjon, bortsett fra evt som bærer av gatelysene. Det er ikke hensiktsmessig å beholde tremastene kun for gatelysene. Kommunen vil erstatte disse med et gatelysanlegg basert på stålmaster, jordkabel og LED-lys.

Varanger Kraft AS skal fortsette med kabling av lavspennettet i årene fremover. Det må gjøres i bedre samarbeid med kommunen og i god tid før utførelsen, slik at vi kan budsjettere med nye gatelysanlegg i økonomiplanen. I 2020 har VKN ikke gjennomført noe, og teknisk ønsker da å overføre midlene fra 2020 til 2021. I Løpet av 2021 vil man kunne si mer om kommende års investeringsbehov på dette prosjektet.

Teknisk estimerer ca. 40.000,- kroner pr. lyspunkt, men man er prisgitt utskiftningstempoet til VKN for å kunne gi en totalpris for kommende år. Samtidig er det ønskelig å gjøre dette på denne måten fra et samfunnsøkonomisk perspektiv, for å få en god kostnadsdeling.

Kommunale bygninger - Planlagt vedl.hold

Rådmann foreslår en videreføring av opprustningsplanen for kommunale bygg og uteareal med 2,5 mill.kroner hvert år i planperioden.

Det er viktig at kommunale formålsbygg er egnet for bruksformålet og at bygningene med tilhørende utearealer tilfredsstiller krav til helse, miljø og sikkerhet. Bygningsmessige tiltak prioriteres i samarbeid med enheten FDV. Miljørettet helsevern i barnehager og skoler er et samarbeid mellom kommuneoverlegen, enhetene og FDV.

Kommunale veier - Oppgradering og utbedring

I økonomiplanperioden er det avsatt 2 mill.kroner årlig til oppgradering og utbedring av kommunale veier. Utvalg for plan og samferdsel prioriterer bruken av bevilgningene etter innstilling fra administrasjonen. Hovedplan for veier ligger til grunnlag for prioritering. Arbeidet med ny plan er igangsatt.

Lydisolering og ombygging av kontor

Flere enheter har meldt om behov for ombygging på kontorer for å imøtekomme knyttet til ivaretagelsen av taushetsplikt og pålegg i forhold til HMS. Tiltakene gjelder i hovedsak lydisolering. Innmeldte behov er investeringstiltak, og det er ikke rom i enhetenes ordinære driftsbudsjett for å dekke dette.

Budsjettposten prioriteres av teknisk avdeling i henhold innmeldt behov i IK Bygg.

Ny bil veiingeniør og byggvedlikehold

Enkelte av kommunens biler nærmer seg 25 år. Teknisk avdeling ser derfor et behov for en planmessig utskifting av kommunens bilpark. I første omgang er det planlagt en utskifting av en bil til FDV i 2023.

I tillegg har veiavdelingen behov for å anskaffe en ny bil for å ivareta befaringsforbindelse med gravemeldinger, arbeidsvarsling og øvrig trafiksikkerhet.

Ny brannbil

Kommunens reservebrannbil er fra 1992. I 2022 vil bilen være 30 år, og ikke godt nok utstyrt for dagens krav innen brannslukking og redningsoppdrag. Ny brannbil utstyrt for brannslukking og redningsoppdrag har en kostnad på 6,0 mill.kroner som foreslås innarbeidet i investeringsbudsjettet for 2021.

Det er tidligere vedtatt at det skal bevilges 4,5 mill.kroner til formålet i 2021. Dette er ikke tilstrekkelig og det foreslås derfor en tilleggsbevilgning på 1,5 mill.kroner i 2021.

Ny snøfreser

Det er innarbeidet kjøp av snøfreser til hjullaster i investeringsbudsjett 2021. Denne skal blant annet gjøre brøyting av fortau og fjerning av snø mer effektivt. Denne investeringen er et tiltak for tryggere skoleveier og bedre forhold for funksjonshemmede.

Oppgradering SD-anlegg

Det vil være behov for oppgradering av våre SD-anlegg framover da det er vanskelig å få tak i reservekomponenter. Dette er viktige styringsverktøy for at vi kan ha en mest mulig optimal drift av våre tekniske anlegg. Eksisterende anlegg er eldre teknologi, og har ifølge IT en lav terskel i forhold til datasikkerhet.

FDV gjorde ferdig Hesseng Flerbrukssenter Prestøyhjemmet i 2019-2020. For de kommende årene er planen som følger:

2021- Wesselborgen, Pasvik skole - 1.mill

2022- Rådhuset - 1.mill

Resterende bygg vil bli forsøkt løst innenfor eksisterende ramme.

Parker, anlegg og idrettsanlegg, oppgradering

Rådmannen foreslår å videreføre investeringsmidler til opprustning av parker, anlegg og idrettsanlegg med 2 mill.kroner hvert år i planperioden. Anleggene eies av Sør-Varanger kommune, men driftes av

Barentshallene KF. Investeringsmidlene er en rammebevilgning og prosjektene prioriteres av styret i Barentshallene KF.

Prosjektledelse Kommunale bygg

100% stilling som prosjekt- og planlegger for avdeling FDV - Kommunale bygg. Stillingen er delt mellom drift og investering. Hovedoppgaver er administrasjon av vedlikeholdsprosjekter i drift og prosjektledelse for mindre byggeprosjekter investering. 50% av stillingen finansieres i driftsbudsjett. Resterende 50% finansieres av låneopptak gjennom investeringsbudsjettet.

Skole 9910 Etterarbeid

Sandnes og Bjørnevatn skole sto ferdig høsten 2019 og ble tatt i bruk fra nytt skoleår. Etter planen gjenstår noe etterarbeid i tillegg til kostnader til riving av Bjørnevatn skole.

Utstyrsoppgradering

Rådmann foreslår en samlet rammebevilgning til utstyrsoppgradering på 1 mill. kroner i 2019 og hvert år i planperioden. Bevilgningen prioriteres av teknisk avdeling etter innmeldte behov fra avdelingene.

Utvidelse av teleslynger i kommunale bygg

Kommunestyret sitt vedtak i sak 040/19 punkt 3:

3. Kommunestyret vedtar å innarbeide utgifter for fortsatt utvidelse av Teleslynger i kommunale bygg i økonomiplan for 2020-2023. Det skal lages en plan for opplæring i bruk av hørselstekniske hjelpemidler i alle de kommunale tjenester. Den utarbeidede rapport legges fram for kommunestyret.

Teknisk enhet er godt i gang med utvidelse av teleslynger i kommunale bygg, og vil fortsette prosjektet kommende år frem til 2023.

Finans

Kirkebygg - vedlikehold og oppgradering

Med investeringsmidlene fra Sør-Varanger kommune er menighetsrådet kommet langt i rehabiliteringsprosessen, og resultatene på både kirkebygg og gravlunder er synlige for befolkningen. Menighetsrådet har lagt planer for utbedring på de resterende områdene i tilstandsrapportene, og melder at de er avhengig av at Sør-Varanger kommune viderefører bevilgningene til ferdigstillelse.

Sør-Varanger menighetsråd har vedtatt en investeringsplan som omfatter rehabilitering av kirkebygg og rehabilitering av gravlundene. I tilstandsrapportene framkommer behov for vedlikehold og rehabilitering av både kirkebygg og gravlunder, og også behov for utvidelser av gravlunder.

Selvkost

Teknisk

Ny varebil VA

Ny bil til avdelingen ved Bugøynes. Disponeres av VA, Vei, FDV og helse.

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Investeringer i varige driftsmidler	60 086	19 916	18 477	17 240
Tilskudd til andres investeringer	0	2 000	2 000	2 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 200	3 200	3 200	3 500
Utlån av egne midler	20 000	20 000	20 000	20 000
Avdrag på lån	7 000	7 000	7 000	7 000
Sum finansieringsbehov	90 286	52 116	50 677	49 740
Kompensasjon for merverdiavgift	-6 437	-2 562	-2 272	-2 160
Tilskudd fra andre	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-2 250	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-7 300	-7 300	-7 300	-7 300
Bruk av lån	-71 449	-38 650	-37 581	-40 018
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	300	300	300	300
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-3 150	-3 904	-3 824	-562
Sum finansiering	-90 286	-52 116	-50 677	-49 740
Sum finansieringsbehov	90 286	52 116	50 677	49 740
Sum finansiering	-90 286	-52 116	-50 677	-49 740
Udekket finansiering	0	0	0	0

Vedlegg

§5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
Rammetilskudd	-365 024	-367 294	-378 534	-378 442	-378 407	-378 373
Inntekts- og formuesskatt	-271 578	-276 455	-276 872	-276 872	-276 872	-276 872
Eiendomsskatt	-63 786	-62 746	-46 525	-46 165	-45 805	-45 805
Andre generelle driftsinntekter	-40 662	-40 640	-21 970	-26 069	-18 935	-25 423
Sum generelle driftsinntekter	-741 050	-747 135	-723 901	-727 548	-720 019	-726 473
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	668 218	673 058	666 948	662 447	662 213	660 626
Avskrivninger	49 643	43 897	43 897	43 897	43 897	43 897
Sum netto driftsutgifter	717 861	716 955	710 845	706 344	706 110	704 523
Brutto driftsresultat	-23 189	-30 180	-13 056	-21 204	-13 909	-21 950
Renteinntekter	-7 405	-6 287	-5 387	-5 387	-5 387	-5 387
Utbytter	-10 956	-10 900	-14 900	-14 900	-14 900	-14 900
Renteutgifter	28 632	33 543	18 753	19 324	20 275	19 977
Avdrag på lån	44 528	55 936	60 320	64 520	64 961	64 961
Netto finansutgifter	54 799	72 292	58 786	63 557	64 949	64 651
Motpost avskrivninger	-49 643	-46 532	-43 897	-43 897	-43 897	-43 897
Netto driftsresultat	-18 033	-4 421	1 833	-1 544	7 143	-1 196
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-2 707	-1 115	-5 488	-4 088	-3 888	-3 488
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	13 764	5 535	3 655	5 632	-3 255	4 685
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	11 057	4 421	-1 833	1 544	-7 143	1 196
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-6 976	0	0	0	0	0

§5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
Administrasjon	10 666	10 660	11 071	10 751	11 531	11 531
Servicekontoret	5 834	6 620	6 806	6 806	6 806	6 806
Økonomiavdelingen	10 670	10 687	8 782	8 782	8 782	8 782
Personalavdelingen	12 679	12 987	13 842	13 745	13 745	13 745
Plan og utvikling	3 432	2 697	1 547	1 253	958	664
Mangler navn	0	0	0	0	0	0
IT- avdelingen	12 478	12 392	12 744	12 759	12 809	12 859
Administrasjon barnehager	9 185	12 933	9 293	9 293	9 293	9 293
Kirkenes barnehage	5 765	6 150	5 811	5 811	5 811	5 811
Hesseng barnehage	5 950	5 926	6 359	6 359	6 359	6 359
Sandnes barnehage	4 715	4 492	3 906	3 906	3 906	3 906
Prestøya barnehage	6 148	6 169	5 525	5 525	5 525	5 525
Rallaren barnehage	6 385	6 402	6 171	6 171	6 171	6 171
Pasvik barnehage	3 180	3 115	2 933	2 933	2 933	2 933
Knausen barnehage	5 547	5 313	5 341	5 341	5 341	5 341
Skytterhusfjellet barnehage	7 659	7 901	7 183	7 183	7 183	7 183
Administrasjon skoler	3 377	-2 881	-5 580	-3 565	-4 065	-5 565
Kirkenes barneskole	32 238	32 579	31 415	31 415	31 415	31 415
Bjørnevatn skole	13 302	0	0	0	0	0
Sandnes skole	7 222	0	0	0	0	0
Sandnes og bjørnevatn skole	17 801	42 576	39 820	39 820	39 820	39 820
Pasvik skole	8 692	9 705	9 627	9 627	9 627	9 627
Hesseng flerbrukssenter	17 725	18 816	17 548	17 548	17 548	17 548
Bugøynes oppvekstsenter	4 104	4 340	4 057	4 057	4 057	4 057
Jakobsnes oppvekstsenter	5 376	6 208	3 765	1 321	1 321	1 321
Skogfoss oppvekstsenter	857	0	0	0	0	0
Jarfjord oppvekstsenter	3 938	4 393	2 611	0	0	0
Kirkenes ungdomsskole	26 808	28 159	28 237	28 237	28 237	28 237
PP-tjenesten	5 155	5 283	5 466	5 366	5 366	5 366
Barnevernet	21 786	20 113	19 283	19 283	19 283	19 283
Kirkenes flyktning- og kompetansenhet	18 509	18 917	16 398	16 398	16 428	16 428
Allmenn kultur	7 116	7 388	7 336	7 336	7 336	7 336
Kulturskolen	5 038	5 631	5 280	5 280	5 280	5 280
Sør-varanger museum	3 013	3 127	3 127	3 127	3 127	3 127
Sør-varanger bibliotek	5 195	5 016	4 809	4 809	4 809	4 809
Koordinering, fag og forvaltningsenheten	24 430	23 696	19 761	20 157	20 157	20 157
Frivilligsentralen	677	735	697	697	697	697
Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester (usht)	0	0	-68	-68	-68	-68
Støttekontakter	0	0	1 500	1 500	1 500	1 500
Omsorgslønn	0	0	1 700	1 700	1 700	1 700
Bemanningssteam	380	233	0	0	0	0
Administrasjon - HOV	0	0	6 411	6 376	6 376	6 376
Helsetjenesten	3 444	3 653	0	0	0	0
Helsestasjon	4 929	6 025	5 762	5 762	5 762	5 762
Fysioterapi	5 065	5 813	5 838	5 838	5 838	5 838
Ergoterapi	1 931	2 326	2 133	2 133	2 133	2 133
Psykisk helse- og rustjenesten	12 386	12 642	11 152	11 152	11 152	11 152
Diagnose, behandling og legevakt	19 396	20 356	20 545	20 545	20 545	20 545
Sykehjemmene	0	0	1 638	1 638	1 638	1 638
NAV - Økonomisk sosialhjelp	11 969	12 442	10 674	10 724	10 724	10 724
Prestøyhjemmet	37 530	35 607	0	0	0	0
Bjørkelia	0	0	6 921	6 921	6 921	6 921
Fjellknausen/Fururabben	0	0	10 767	10 767	10 767	10 767
Solgløtt	0	0	14 833	14 833	14 833	14 833
Hjemmebasert omsorg	86 829	83 927	9 230	9 230	9 230	9 230

Bugøynes omsorgssenter	7 341	7 903	8 299	8 299	8 299	8 299
HBO Bjørnevatn	0	0	10 754	10 754	10 754	10 754
HBO Hesseng	0	0	13 711	13 711	13 711	13 711
HBO Kirkenes base 1	0	0	14 504	14 504	14 504	14 504
HBO Kirkenes base 2	0	0	10 352	10 352	10 352	10 352
HBO Pasvik	0	0	3 411	3 411	3 411	3 411
Dagsenter	0	0	4 297	4 297	4 297	4 297
Tangenlia 1. etasje	0	0	11 824	11 824	11 824	11 824
Lokalt hjelpemiddellager	0	0	2 100	2 100	2 100	2 100
Tjenesten for funksjonshemmede	35 770	36 925	3 572	3 572	3 572	3 572
Tilrettelagte tjenester	0	0	10 268	10 268	10 268	10 268
Monumentveien	0	0	9 851	9 851	9 851	9 851
AVAK	0	0	10 119	10 119	10 119	10 119
Wesselborgen sykehjem	32 651	33 150	0	0	0	0
Kjøkken- pleie og omsorgstjenestene	10 452	10 545	10 705	10 705	10 705	10 705
Dagsenter for demente	2 325	3 125	0	0	0	0
Midnattsol	0	0	13 260	13 260	13 260	13 260
Trollfjord	0	0	7 798	7 798	7 798	7 798
Wesselstua	0	0	5 940	5 940	5 940	5 940
Teknisk administrasjon	1 924	2 066	1 672	1 672	1 672	1 672
Vann, avløp og renovasjon - Selvkost	-9 570	-7 125	-7 739	-7 739	-7 739	-7 739
Veier	12 863	12 127	12 184	12 318	12 318	12 318
Felles maskinpark	0	0	0	0	0	0
Verksted og lagerdrift	0	0	0	0	0	0
FDV - Kommunale bygninger	23 813	21 052	18 923	19 569	19 569	20 126
Renhold	18 243	19 084	17 187	16 932	16 932	16 932
Brann og beredskap	0	830	3 000	3 000	3 000	3 000
110 Sentralen	0	1 646	-384	-384	-384	-384
Brann og feiervesen	12 327	10 812	9 770	9 770	9 770	9 770
Feiing - Selvkost	-494	-33	-322	-322	-322	-322
Mangler navn	-636	0	0	0	0	0
Finans	-4 088	-14 616	18 771	18 571	18 471	18 471
Øst-Finnmark regionråd	0	0	-4	-4	-4	-4
Sum bevilgninger drift, netto	669 431	668 761	653 830	650 729	650 695	649 508
Herav:						
Netto renteutgifter og -inntekter	56	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	2 908	-3 745	-8 118	-6 718	-6 518	-6 118
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-1 751	-552	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	668 218	673 058	666 948	662 447	662 213	660 626

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
Investeringer i varige driftsmidler	1 651	111 924	60 086	19 916	18 477	17 240
Tilskudd til andres investeringer	0	4 000	0	2 000	2 000	2 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	9 600	3 200	3 200	3 200	3 500
Utlån av egne midler	0	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Avdrag på lån	0	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
Sum investeringsutgifter	1 651	152 524	90 286	52 116	50 677	49 740
Kompensasjon for merverdiavgift	0	-18 432	-6 437	-2 562	-2 272	-2 160
Tilskudd fra andre	0	-390	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	-2 250	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	-7 300	-7 300	-7 300	-7 300	-7 300
Bruk av lån	0	-119 512	-71 449	-38 650	-37 581	-40 018
Sum investeringsinntekter	0	-145 634	-87 436	-48 512	-47 153	-49 478
Overføring fra drift	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	0	300	300	300	300	300
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	0	-3 200	-3 150	-3 904	-3 824	-562
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	0	-2 900	-2 850	-3 604	-3 524	-262
Fremført til inndeckning i senere år (udekket)	1 651	3 990	0	0	0	0

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
GDPR	1 651	0	0	0	0	0
It-Investeringer	0	1 200	1 000	1 000	1 000	1 000
Integrerte velferdsteknologiske tjenester	0	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Skolepc - Klassesett	0	600	1 876	600	600	600
Fiberpakke til distriktene	0	10 000	10 000	0	0	0
Parker, anlegg og idrettsanlegg, oppgradering	0	19 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Barentshallene - Varebil	0	2 800	0	0	0	0
Prosjektledelse Kommunale bygg	0	374	410	416	427	440
Kommunale bygninger - Planlagt vedl.hold	0	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Oppgradering SD-anlegg	0	1 000	1 000	1 000	0	0
Utvidelse av teleslynger i kommunale bygg	0	200	200	200	200	0
Skole 9910 Etterarbeid	0	16 450	0	0	0	0
Nye Kirkenes barnehage	0	45 000	7 000	0	0	0
Inventar og utstyr - Pleie og omsorg	0	300	300	300	300	300
Lydisolering og ombygging av kontor	0	500	0	0	0	0
Kommunale veier - Oppgradering og utbedring	0	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Gatelys i sentrumsområdet	0	1 500	1 200	0	0	0
Økt Tilgjengelighet i Kollektivtransport	0	500	500	500	500	0
Utstyrsoppgradering	0	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Ny brannbil	0	0	6 000	0	0	0
Oppgradering avløp	0	2 400	2 400	2 400	2 400	2 400
Oppgradering vann	0	3 600	3 600	3 600	3 600	3 600
Oppgradering arkiv	0	0	500	0	0	0
Infrastruktur utbedringer og digitaliseringsprosjekt	0	0	1 000	0	0	0
Forprosjekt Rådhuset	0	0	0	1 000	0	0
Forprosjekt - Helse, omsorg og velferd	0	0	550	0	0	0
Ny bil feiing	0	0	10 700	0	0	0
UV-anlegg hovedvannledning	0	0	550	0	0	0
Ny varebil VA	0	0	850	0	0	0
Ny snøfreser	0	0	400	400	400	400
Utskifting av digitale tavler skoler	0	0	550	0	550	0
Ny bil veiingeniør og byggvedlikehold	0	0				
Sum 2B	1 651	111 924	60 086	19 916	18 477	17 240

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
Kirkebygg - vedlikehold og oppgradering	0	4 000	0	2 000	2 000	2 000
Tilskudd til andres investeringer	0	4 000	0	2 000	2 000	2 000

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
Mangler navn 13	0	3 200	3 200	3 200	3 200	3 500
Egenkapitalinnskudd KLP	0	3 200	0	0	0	0
Egenkapitalinnskudd KLP	0	3 200	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	9 600	3 200	3 200	3 200	3 500

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
Renter og avdrag etablering/utbedring og start lån	0	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Utlån av egne midler	0	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000

§5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3)

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
Rammetilskudd	-365 024	-367 294	-378 534	-378 442	-378 407	-378 373
Innteks- og formuesskatt	-271 578	-276 455	-276 872	-276 872	-276 872	-276 872
Eiendomsskatt	-63 786	-62 746	-46 525	-46 165	-45 805	-45 805
Andre skatteinntekter	-1 814	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-42 738	-41 370	-25 217	-28 566	-21 432	-27 920
Overføringer og tilskudd fra andre	-132 625	-107 525	-106 660	-106 495	-106 595	-106 595
Brukerbetalinger	-37 654	-38 487	-38 423	-38 365	-38 365	-38 365
Salgs- og leieinntekter	-91 074	-88 741	-82 994	-83 283	-83 578	-83 872
Sum driftsinntekter	-1 006 293	-984 418	-957 024	-959 988	-952 853	-959 601
Lønnsutgifter	564 348	557 983	554 575	550 000	549 800	549 400
Sosiale utgifter	65 360	65 517	59 746	59 063	59 063	59 063
Kjøp av varer og tjenester	229 892	219 010	218 972	219 079	219 439	218 546
Overføringer og tilskudd til andre	73 861	67 831	66 778	66 745	66 745	66 745
Avskrivninger	49 643	43 897	43 897	43 897	43 897	43 897
Sum driftsutgifter	983 104	954 238	943 968	938 784	938 944	937 651
Brutto driftsresultat	-23 189	-30 180	-13 056	-21 204	-13 909	-21 950
Renteinntekter	-7 405	-6 287	-5 387	-5 387	-5 387	-5 387
Utbytter	-10 956	-10 900	-14 900	-14 900	-14 900	-14 900
Renteutgifter	28 632	33 543	18 753	19 324	20 275	19 977
Avdrag på lån	44 528	55 936	60 320	64 520	64 961	64 961
Netto finansutgifter	54 799	72 292	58 786	63 557	64 949	64 651
Motpost avskrivninger	-49 643	-46 532	-43 897	-43 897	-43 897	-43 897
Netto driftsresultat	-18 033	-4 421	1 833	-1 544	7 143	-1 196
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-2 707	-1 115	-5 488	-4 088	-3 888	-3 488
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	13 764	5 535	3 655	5 632	-3 255	4 685
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	11 057	4 421	-1 833	1 544	-7 143	1 196
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-6 976	0	0	0	0	0

Beløp i 1000

Investering Finans	Samlede prosjektbeløp Ferdig år	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Renter og avdrag etablering/utbedring og start lån	2024	20 000	20 000	20 000	20 000
Sum Finans		20 000	20 000	20 000	20 000
Sum		20 000	20 000	20 000	20 000

Andre investeringer

Beløp i 1000

Beløp i 1000		Økonomiplan			
Samlede prosjektbeløp					
Investering	Ferdig år	2021	2022	2023	2024
Administrasjon					
Fiberpakke til distriktene	2020	10 000	0	0	0
Infrastruktur utbedringer og digitaliseringsprosjekt	2021	1 000	0	0	0
It-Investeringer	LØPENDE	1 000	1 000	1 000	1 000
Oppgradering arkiv	2021	500	0	0	0
Skolepc - Klassesett	LØPENDE	1 876	600	600	600
Sum Administrasjon		14 376	1 600	1 600	1 600
Kultur og oppvekst					
Nye Kirkenes barnehage	2021	7 000	0	0	0
Utskifting av digitale tavler skoler	LØPENDE	400	400	400	400
Sum Kultur og oppvekst		7 400	400	400	400
Helse, omsorg og velferd					
Forprosjekt - Helse, omsorg og velferd	2021	0	1 000	0	0
Integrerte velferdsteknologiske tjenester	2024	1 000	1 000	1 000	1 000
Inventar og utstyr - Pleie og omsorg	LØPENDE	300	300	300	300
Sum Helse, omsorg og velferd		1 300	2 300	1 300	1 300
Teknisk					
Barentshallene - Varebil	2020	0	0	0	0
Forprosjekt Rådhuset	2021	1 000	0	0	0
Gatelys i sentrumsområdet	2021	1 200	0	0	0
Kommunale bygninger - Planlagt vedl.hold	LØPENDE	2 500	2 500	2 500	2 500
Kommunale veier - Oppgradering og utbedring	LØPENDE	2 000	2 000	2 000	2 000
Lydisolering og ombygging av kontor	2020	0	0	0	0
Ny bil veiingeniør og byggvedlikehold	2023	550	0	550	0
Ny brannbil	2021	6 000	0	0	0
Ny snøfreser	2021	850	0	0	0
Oppgradering SD-anlegg	2022	1 000	1 000	0	0
Parker, anlegg og idrettsanlegg, oppgradering	LØPENDE	2 000	2 000	2 000	2 000
Prosjektledelse Kommunale bygg	2024	410	416	427	440
Skole 9910 Etterarbeid	2020	0	0	0	0
Utstyrsoppgradering	LØPENDE	1 000	1 000	1 000	1 000
Utvivelse av teleslynger i kommunale bygg	2023	200	200	200	0
Sum Teknisk		18 710	9 116	8 677	7 940
Finans					
Egenkapitalinnskudd KLP	LØPENDE	3 200	3 200	3 200	3 500
Kirkebygg - vedlikehold og oppgradering	LØPENDE	0	2 000	2 000	2 000
Økt Tilgjengelighet I Kollektivtransport	2023	500	500	500	0
Sum Finans		3 700	5 700	5 700	5 500
Sum		45 486	19 116	17 677	16 740

Selvkost

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp Ferdig år	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Investering					
Teknisk					
Ny bil feiing	2021	550	0	0	0
Ny varebil VA	2021	550	0	0	0
Oppgradering avløp	LØPENDE	2 400	2 400	2 400	2 400
Oppgradering vann	2023	3 600	3 600	3 600	3 600
UV-anlegg hovedvannledning	2021	10 700	0	0	0
Sum Teknisk		17 800	6 000	6 000	6 000
Sum		17 800	6 000	6 000	6 000